Pazartesi
9
SONKÂNUN
1939
5 KURUŞ

Ulus Basımevi
Çankırı Caddesi, Ankara
Telgraf: Ulus - Ankara
TELEFON
İmtiyaz sahibi 1144
Başmuharrir 1371
Yazı işleri 1062-1063
Matbaa müdürü 1061
İdare 1064

ULUS

ADIMIZ ANDIMIZDIR

Dünkü spor hareketleri

Dün Ankara ve İstanbul'da futbol lik maçlarına devam olunmuş, halkevi kayakçıları da Ayaşbeli'ne gitmişlerdir. Bu spor hareketlerine ve Muhafız Gücü binicilerinin gezintilerine ait tafsilât ikinci ve yedinci sayfalarımızdadır.

Berlin siyasî mahfillerinin mütalâasına göre:

Italya donanmasını seferber edecek

Ayrıca da Fransız-İtalyan sömürgeleri hudutlarında hâdiseler çıkaracak

SİLÂHLI BİR ANLAŞMAZLIK ÇIKARSA

Almanya İtalya'ya tamamen yardım etmek istemiyor

Berlin, 8 a.a. — Havas Ajansı muhabirinden : İngiliz nazırlarının Roma'ya yapacakları ziyaretin arifesinde siyasî alman mahalifi, B. Çemberleyn'in Fransa'yı Akdeniz meseleleri hakkında bir dörtler konferansının toplanmasını kabule imale edeceği ve bu konferansta Almanya'nın müstemlekeler hakkındaki mutalebatını da ileri süreceği ümidini izhar etmektedir.

Bu mahfiller, İtalya'nın fransız - italyan sömürgeleri hudutlarında bir takım hudut hâdiseleri çıkaracağı ve mutalebatına istinadgâh teşkil etmek üzere filosunu seferber hale koymağa tevessül edeceği mütalesında bulunmaktadırlar.

Alman gazeteleri, daha şimdiden bu mütalebata tamamiyle müzaharet etmektedir.

Aynı mahfiller B. Çemberleyn'in İtalya'ya müzaheret etmek üzere Almanya'nın herhangi bir harekette bulunmasından korkmakta olmasının muhtemel bulunduğunu ve dörtler konferansının akdini kabule Fransa'yı imale edeceğini ilâve etmektedirler.

Almanya İtalya'ya silâhlı yardım yapacak mı?

Berlin'in selâhiyetli siyasî müşahitleri, ciddî hâdiseler vukuunda Almanya'nın silâhla İtalya'ya müzaheret etmiyeceği ve hattâ italyan mütalebatının müsellâh bir ihtilâfa sebebiyet verebileceğine kani olduğu takdirde bu mütalebata tamamiyle müzaheret etmekten imtina eyliyeceği mütaleasındadırlar.

Müşahitler, alman plânının, B. Da -

(Sonu 8 inci sayfada)

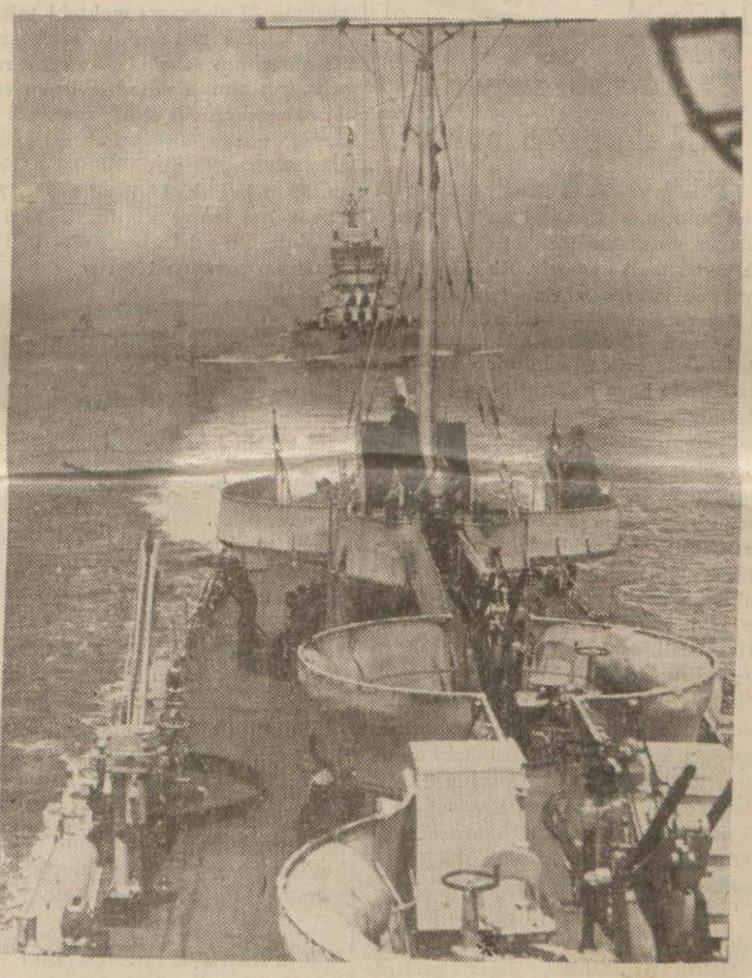

İtalyan donanmasına mensup Kavur zırhlısının son manevralarda bir torpitodan alınmış resmi

Etibank'ın yeni mesaî programı

BİLHASSA ŞU MADENLER ÜZERİNDE ÇALIŞILACAK :

Divrik demir, Murgul bakır, Bolkardağ kurşun ve altın, Keban kurşun madenleri

Kömür istihsalâtı arttırılacak

Kamutay bütçe, Divanı Muhasebat, İktısat, Maliye ve Ziraat Encümenleriyle Başvekâlet murahhaslarından teşekkül eden umumî heyetin, muhtelif millî müessese ve bankaların ve bu arada Etibank idare meclisi raporunu kabul ettiğini dünkü sayımızda yazmıştık. Etibank'ın idare meclisi raporunda, bankanın şimdiye kadar başardığı işlerle yapacağı işler hakkında dikkate şayan tafsilât vardır.

İdare meclisi, 937 senesinde bankanın faaliyeti bakımından verimli bir sene olduğunu kaydettikten sonra, bu hâdisenin hükümetin kabul ettiği üç senelik mâden programının tatbiki vazifesinin bankaya verilmiş olmasını kaydetmekte ve gösterilen bu büyük itimattan dolayı hükümete teşekkür etmektedir.

Ereğli kömürleri işletmesi:

Ereğli kömürleri, bir mayıs 937 den itibaren bankaya intikal etmiş bulunmaktadır.

Kömür havzasında gerek teşkilâtının genişliği ve gerekse istihsalâtının yüksekliği ile mühim bir uzuv olan Ereğli şirketi, satın alındıktan sonra 3241 numaralı kanun hükümlerine uygun olarak hükmî şahsiyetli bir işletme kurulmuştur. Bir mayıs 937 tarihinden sene başına kadar bu işletme kendisine mevdu olan işlerin büyük bir intizam ile başarmış ve intikal esnasında kömür istihsal miktarında eksikliğe meydan verilmemiştir. 1936 senesinde Ereğli şirketinin bir mayıs 936 dan sene sonuna kadar olan 405.910 ton tuvönan istihsale mukabil Etibank işletmesi, aynı devre dahilinde 471.050 ton istihsal yapmıştır.

Bundan başka işletme mâdenlerini ele alır almaz kömür istihsalini rasyonel bir şekle sokmak için gereken etüdleri de yapmıya başlamış ve üç senelik mâden programı çerçevesi içinde istihsalin arttırılması şekilleri tesbit olunmuştur. Muntazam ve programlaştırılmış hamlelerle bu işletme havzada en mühim bir istihsal rüknü

(Sonu 8 inci sayfada)

Elazığ Mebusu Fethi Altay

Elâzığ mebusluğuna B. Fethi Altay intihap edildi

Boş olan Elazığ Mebusluğu için 8-1-939 pazar günü yapılan seçimde Parti namzedi olan Ziraat Bankası Müdürlerinden Fethi Altay ittifakla Elazığ Saylavlığına intihap olunmuştur.

* * *

C.H.P. namzedi olarak ittifakla meda Elazığ'da doğmuş, Elazığ idadisinden mezun olduktan sonra Yüksek Ticaret Mektebini bitirmiştir. Elazığ askerî rüştiyesinde ziraat dersleri muallimliği ve müdür muavinliği, Elazığ idadisi türkçe muallimliği vazifelerinde bulunduktan sonra ispirto ve ispirtolu içkiler inhisarı muhasebesinde çalışan B. Fethi Altay 1930 da Elazığ İktısat Bankası müdürlüğünü deruhte etmiş ve 1934 te Ziraat Bankasına intisap etmiştir. 1937 denberi bankanın Bolu şubesi müdürü bulunuyordu.

Başvekilimiz Gazi Terbiye Enstitüsünde

Dün saat 15 te Başvekil B. Celâl Bayar, Gazi Terbiye Enstitüsünü ziyaret etmişlerdir.

Başvekilimiz bir müddet müdürlük odasında istirahat ederek enstitü müdürünün verdiği izahatı dinlemişler ve bundan sonra mektebin her yerini ayrı ayrı gezmişlerdir.

B. Celâl Bayar enstitüde üç saatten fazla kalmışlar ve talebe arasında kaldıkları müddet zarfında kendileriyle hasbihallerde bulunmuşlardır.

Ungvar civarında

Çeklerle Macarlar arasında yeni bir hâdise !

Çekler Macarları, Macarlar da Çekleri kabahatli buluyorlar !

Budapeşte, 8 a.a. — Dün akşam yeni bir ciddî hâdise zuhur etmiştir. Muntazam Çekoslovak kıtaatı ile Karpat Ukranyası çetecileri dün saat 21 de evelce Uzhorod adı ile anılan ve Karpat Ukraynasının merkezini teşkil etmiş ve Viyana hakem kararı ile Macaristan'a verilmiş olan Ungvar yakınında macar hududunu tecavüz etmişlerdir.

Hâdise mahalline derhal macar takviye kıtaatı gönderilmiştir.

Çek tahrikleri yüzünden..

Haftalardanberi devam eden çekoslovak propagandası ve nihayet Munkacsa karşı yapılan taarruz Macaristana ilhak olunan topraklarda bazı kimselerin yeniden kanina mal olmuştur.

Bu cümlelen olorak, Kalta nahiye-

(Sonu 8 inci sayfada)

Filisitin'de galeyan yeniden artmış, resmî makamlar şiddetli tenkil tedbirleri almak lüzumunu hissetmişlerdir. Yukarıdaki resim, trenleri koruyan bir asker drezini gösteriyor. Filistin haberleri 3 üncü sayfamızdadır.

Devlet Şûrası seçimi bugün yapılıyor

Adliye ve Dahiliye encümenlerinden mürekkep muhtelit encümen Devlet Şûrası Reis ve âzalıkları seçimi için bugün Heyeti Umumiyeden sonra toplanacaktır.

Prens pol ânî olarak Bükreş'e hareket etti

Belgrad, 8 a.a. — Naip Prens Pol, kıral Karol'un dâveti üzerine bugün Romanya'ya gitmiştir. Kıral Karol, Prens Pol'un şerefine bir av tertip eylemiştir.

Naip Prens Pol'un Bükreş'e yaptığı ziyarete büyük bir ehemiyet atfedilmektedir. Hususiyle ki, 1938 teşrinisanisinde Kıral Karol'un bir av dâvetine Prens Pol icabet etmiş, kıral ise bu ziyareti henüz iade etmemişti.

Resmî mahfillerde, bu ziyaretin katiyen hususî mahiyette olduğu ve hattâ saray nazırının bile Prens Pola refakat etmediği ehemiyetle kaydedilmektedir.

Bununla beraber, Belgrad siyasî mahafilinde mühim siyasî meselelerin görüşüleceği ve bilhassa Romanya'nın İtalya Hariciye Nazırı tarafından Belgrad'a yapılacak ziyaretten evel müttefiki Yugoslavya ile temas etmek istediği beyan olunmaktadır.

Suriye'nin her tarafında istiklâl istemek için büyük nümayişler olmuştur. Haberlerimiz 3 üncü sayfadadır.

B. ÇEMBERLEYN'İN ROMA'DAKİ TEŞEBBÜSLERİ SUYA DÜŞERSE

İngiliz kabinesinde değişiklik yapılacak

Bu takdirde B. Eden'in de yeni kabineye girmesi ihtimali var

Londra, 8 a.a. — Şubat ayı içinde kabinede tâdilât yapılmasına intizar olunmaktadır. Yalnız bu tâdilâtın, şümulü ve sahih mahiyeti, Roma görüşmelerinin neticesine bağlıdır.

Eğer B. Çemberlayn, B. Musolini'yi iktısadî menfaatlere mukabil sükûn siyasetine filen yardımda bulunmağa ikna etmeğe muvaffak olacak olursa kabineye B. Eden gibi

(Sonu 8. incide)

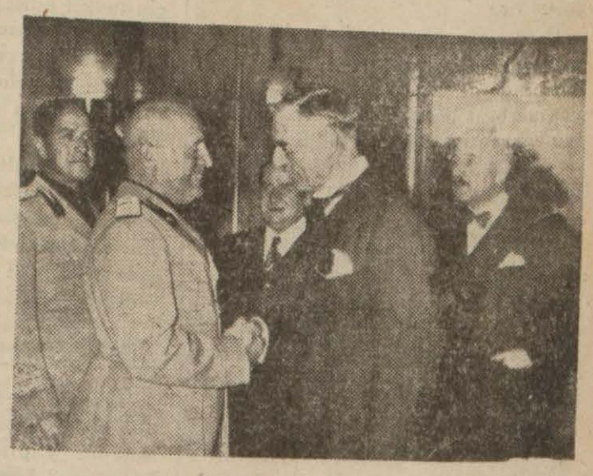

Kont Ciano, B. Musolini, B. Çemberlayn, Fransa'nın Roma Sefiri B. Fransua Ponse'nin Münih'te alınmış resimleri

İnsan ve kültür :

Devlet memuru

Bir memleketteki teşkilâtın en yüksek basamağı ve müesseselerin en mühimi, devlet'tir. On dokuzuncu asır sonunun sakin günlerinde dahi, bu böyle idi ve her millet, hükümet cihazını, devamlı ıslâhat yolundan taze ve zinde tutmağa mecbur idi. Büyük harpten sonra ise, devlet, üzerine yeni vazifeler alması gerektiğinden, ister istemez yeni fonksyonlar edinmeğe, bunların müspet iş görebilmeleri için de, kendine yeni organlar yaratmağa mecbur kalmıştır. Son yirmi yıl içinde, bu hususta, her devlet o kadar ileri gitmek lüzumunu görmütşür ki, kendisi dahi farkına varmaksızın, bünyesinde esaslı değişiklikler yapmak mevkiinde bulunmuştur. Öyle ki, bugünkü devlet yapılarını liberal devletin yapısı ile karşılaştırırsak, yapılmış olan ilâvelerin ve yepyeni tesislerin karşısında şaşırmamamzıa imkân yoktur. Bu fark, osmanlı devleti ile Türkiye cümhuriyetinin devleti arasında, büsbütün büyük ve mütebarizdir.

Hiç birimizin meçhulü değildir ki, genç türk devleti, memlekete yeni sağlam ve müstakil bir ekonomik hayat vermek gaye ve politikasını "devletçilik" prensipi ile ifade etmiş ve bunun garantisini, bu prensipi ana yasamıza sokmakta görmüştür. "Devletçilik" ile, türk devleti, yalnız, ekonomiye bir takım kanunlarla müdahale etmek hakkını değil, ekonominin bütün bölümlerinde, *icap eden nispette, yapıcılık* selâhiyetini de almıştır: Devlet, nakliyatçıdır, bankacıdır, fabrikatördür, ithalâtçıdır, ihracatçıdır, müstahsil ve müstehliktir. Eski devletin bunlardan hiç birisi olmayıp bunların bekçisi olmasına mukabil, yeni devlet, ekonomi ve finans'ın mürekkep dünyasının içinde oturan, oradaki menfaat çarpışmaları ile filiyat sahasında tanışan, sermaye ve kredi hareketlerini, istihsal hareketlerini, fiyat hareketlerini filen ve bir menfaattar ve alâkadar gibi takip eden bir varlık olmuştur. Bir varlık ki, hem bu mürekkep dünyanın umumî itişme ve kakışmaları arasında zedelenmeğe çalışacak hem, idrakiyle, bunun dışına çıkarak, bu sefer bütün memleket namına, bütün memleket ekonomi ve finansı için, *âdil bir nazım* olacak.

1. Besbelli değilmidir ki, böyle bir devlet, bir teşkilât kadrosu ve bir sevk ve idare cihazı olmak itibariyle, mevcut kabiliyet ve ihtisasların en iyisini kullanmak mecburiyetindedir?

2. Besbelli değilmidir ki, devlet teşkilâtı, yalnız en kaliteli elemanları kullanmakla kalmayıp, bizzat kendisi, mevcut teşkilâtların en rasyoneli, yani en az masrafla en çok verimlilik temin edeni olmalıdır?

3. Ve bir daha mühim madde olmak üzere, besbelli değil midir ki, böyle bir devletin teşkilâtı içinde çalışanların iş terbiyeleri ile türk devletinin devletçilik prensipi arasında, gayet sıkı ve gayet kontrollu bir münasebet mevcut olması lâzımdır?

Birinci maddenin hükmü yerine getirilmezse, devletin, almış olduğu işleri, seviyeli bir kavrayışla idare edememesi tehlikesi vardır.

Ikinci maddenin hükmü yerine getirilmezse, pahalı bir devleti beslemeğe mecbur kalacak olan ekonomik hayat, tedricî zayıflama ve ekonomik kansızlıktan, çökebilir.

Üçüncü maddenin hükmü yerine getirilmezse, devlet memurunun, teknik vasıfları olsa bile, idealist vasfı teşekkül edemiyeceğinden, bütün işleri kendi rahatı ve refahı bakımından görür, tehlikeli bir egoist ve oportünist olur ve neticede, kendi başına bir sınıf teşkil ederek otokrasi'nin en tehlikeli şekline vücut verir ve devletle beraber milleti tehlikeye koyar.

Bu bakımdan, devletin en büyük mesuliyeti, kendi memurunu yetiştirmek noktası etrafında toplanıyor. Bu ise, hem bir maarif hem bir parti meselesidir.

Devletinin bünyesini, bu bünyenin teknik ve moral ihtiyaçlarını, bunun haricinde olmak üzere de, serbest hayat, serbest teşebbüs ve serbest istihsal sahasının hem kendine mahsus olan hem de kendi devletini tanıyıp bütün vasıflariyle kabul etmek, sevmek ve saymak bakımından olan ihtiyaçlarını etrafiyle tetkik edip kendine düşen vazifeyi amelî ve seri bir yoldan eda edecek bir maarif sistemine olan ihtiyacımız, devlet politikamızı payandalamak yahut sarsıp devirmek şıklarından birini bizzarur ihtiyar etmesi nispetinde katîdir.

Parti'ye gelince, buna belki de daha büyük ve daha çetin bir mürebbilik rolü düşmektedir. Bunda da, devletimizin bünyesini tanımak, esastır. Halkevlerimizi, yeni türk insanının bir fidanlığı şeklinde kabul etmesi, parti adamlarını buralardan yetiştirmesi ve inhalarında, demagogları ve tahrikçileri değil, hayatta tuttutukları mevkilerde ihtisasları, çalışkanlıkları, *geniş idrakleri* ve işi ileriye götürücü iş ahlâkları ile parlıyanları nazarı itibare alması icap edecektir.

İnönü'nün hem devlet hem parti reisi ve şefi olması, inkılâp tradisyonumuzun nasıl devamına ve canlılığına bir misal ise, her devlet memuru, devlet teşkilâtı içindeki ihtisas, çalışkanlık, dürüstlük ve bunların hasılası olan iş ahlâkının yanına, parti teşkilâtı içindeki mütebariz vasıflarını yani, surî değil hakikî inkılâpçılığı ve intibak etme ustalığını değil geniş olduğu nispette titiz ve müspet ve yapıcı mânasında münekkid bir idrâk kabiliyetini ikame etmesini bilmelidir.

Burhan BELGE

Maverayi Ürdün Başvekili İstanbul'da

İstanbul, 8 (Telefonla) — Maverai Ürdün başvekili Tevfik paşa bugün Ankara'dan şehrimize geldi. Paşa bura da bir kaç gün kaldıktan sonra Filistin konferansında bulunmak üzere Londra'ya hareket edecektir.

HAVA

Kars'ta soğuk 17 dereceyi buldu

Dün şehrimizde hava sabahleyin çok bulutlu, sonraları kapalı geçmiş, rüzgâr şimali şarkîden en çok üç metre kadar hızla esmiştir. En düşük ısı sıfır, en yüksek ısı da sıfırın üstünde 6 derece olarak kaydedilmiştir.

Yurtta, Ege bölgesiyle cenup Anadolusunda orta Anadolunun garp taraflarında hava yağmurlu, doğu Anadolu bölgesiyle, Karadeniz kıyılarında bulutlu, diğer yerlerde kapalı geçmiştir. Cenup Anadolusu bölgelerinde yağmur, doğu ve cenubu şarkî Anadolu bölgelerinde ise kar şeklindeki mevzî yağışların metre murabbaına, bırakıtkları su mikdarı Muğla'da 53, Antalya'da 43, Bodrum'da 30, İzmir'de 19, Nazilli'de 5, Ispartada 2, Malatya ve Edirne'de birer kilogramdır.

Yer yer karla örtülü bulunan orta, doğu ve cenubu şarkî Anadolu bölgelerında karın toprak üstündeki kalınlığı Erzincan'da bir, Elâzığda 2, Malatya'da 3, Yozgatta 4, Erzurumda 8, Kars'ta 12, Bolu'da 28 santimetredir. Uludağ'da ise karın yüksekliği 1,5 metreyi geçmiştir.

Rüzgârlar, Trakya ve cenup Anadolusu bölgeleriyle Ege'nin şimal taraflarında bimalden, diğer yerlerde şark istikametinde saniyede en çok sekiz metre hızla esmiştir. Ege denizinde rüzgârlar lodostan fırtına şeklinde esmektedir.

Yurtta en yüksek ısılar, İzmir'de 10 Bursa,da 12, Kocaeli'de 13, Ada na'da 15 derecedir. En düşük ısılar da, sıfırın altında Eskişehirde 1, Konyada 2, Malatyada 4, Boluda 6, Kastamonuda 7, Erzurumda 8, Kayseride 11, Sivasta 14, Karsta 17 derecedir.

Üniversite rektörünün beyanatı

İstanbul, 8 (Telefonla) — Üniversite sömestr tatili, her yıl olduğu gibi, bu yılda ikincikânun 15 inde başlıyacak, 5 şubat pazar günü bitecektir.

Sömestr tatili münasebetiyle rektör, talebeleri çalışmıya teşvik etmek ve ihtiyaçlarını bizzat kendi ağızlarından dinlemek maksadiyle son sınıf talebeleriyle fakültelerde pek iyi derece ile geçenleri ve bu sene üniversiteye pek iyi derece ile yazılanları çaya çağıracaktır.

Rektör, bu münasebete aşağıdaki etraflı izahatı vermiştir :

"— Üniversite talebesini sömestr tatilinden istifade ederek benimle ve dekanlariyle beraber çay içmiye ve görüşmeğe çağrıyorum. Mümkün olsaydı bütün talebeyi çağıracaktım. Fakat üniversitenin bugün tam altı bin talebesi vardır. Bütün talebeyi çağırabilmeğe imkân yoktur. Bunun için, bütün üniversite talebesini, son sınıf talebeleriyle, pek iyi geçenlerin temsil etmesini kabul ettim.

Son sınıflar üniversite tahsilini başarmış olmak itibariyle, pek iyi geçenler üniversite tahsilinde en büyük başarıyı göstermiş olmak itibariyle üniversiteye pek iyi derece ile gelmiş olanlar da bu kütleye yeni katılmış olmak itibariyle bütün talebeyi en iyi temsil edebilirler.

Son sınıf talebeleri, bu yıl 788 kişidir. Bunların 346 sı tıp, 142 si fen, 125 i edebiyat, 122 si hukuk, 26 sı diş tababeti, 27 si eczacı mektebi talebesidir. Hukuk son sınıf talebesinin 122 olmasının sebebi, dört sene rejimi tatbik olması dolayısiyle bu sene normal mezuniyet sınıfı teşekkül etmemiş olmasındandır. Pek iyi geçenlerin sayısı 226 dır. Bunların 171 i tıp, 24 ü hukuk, 14 ü edebiyat, 7 si iktısat, 7 si fen ve 3 ü diş tababeti talebesidir. Bu yıl Üniversiteye pek iyi yazılanların sayısı 135 tir.„

İstanbul Saylavı General Kâzım Karabekir'in teşekkürü

İstanbul saylavı emekli general sinden dolayı her taraftan almış olduğu bir çok tebrik telgraf ve mektuplarına karşılık teşekkür ve samimî duygularının iblâğına gazetemizin tavassutunu rica etmektedir .

B. Rafael Romanya'ya hareket etti

İstanbul, 8 (Telefonla) — Türkiye'deki elçilik büyük elçiliğe tahvil edildiğinlen dolayı Ankara'dan ayrılan Romanya orta elçisi B. Refail bugün cümhuriyet âbidesine çelenk koyduktan sonra Romanya vapuriyle memleketine hareket etmiştir.

Fakültelerin çayları

İstanbul, 8 (Telefonla) — Üniversite fakültelerinde senelik çaylar, bu ayın 11 inden itibaren verilecektir. Her gün bir fakülteye tahsis edilecektir.

Ayın on birinde edebiyat, 12 sinde Fen, 13 ünde Hukuk, 14 ünde Tıp çayları vardır. 15 inci gün pek iyi geçenlere, 16 ıncı gün de üniversiteye pek iyi derece ile yazılanlara tahsis olunacaktır. Çaylara dâvet elilen talebe 1245 kişidir.

Bugünkü Kamutay

Kamutay bugün toplanacaktır. Ruzname şudur:

Riyaset Divanının heyeti umumiyeye maruzatı

1 — Sayın üyelerden bazılarına izin verilmesi hakkında Büyük Millet Meclisi Riyaseti tezkeresi.

Bir defa müzakereye tâbi olan maddeler

1 — İdare Heyetinin, Divanı muhasebat 1938 malî yılı bütçesinin bazı fasılları arasında münakale yapılmasına dair 2-81 ve Büyük Millet Meclisi ve Divanı muhasebat 1938 malî yılı bütçelerinde münaakle yapılması hakkında 2-82 sayılı kanun teklifleri ve bütçe encümeni mazbatası.

2 — İnhisarlar umum müdürlüğü 1938 malî yılı bütçesinde 150.000 liralık münakale yapılması hakkında kanun lâyihası ve bütçe encümeni mazbatası.

3 — Vakıflar umum müdürlüğü 938 malî yılı bütçesinin muhtelif fasıllarına 73.000 liranın munzam tahsisat olarak ilâvesine ve 12.000 liralık münakale yapılmasına dair kanun lâyihası ve bütçe encümeni mazbatası.

İkinci müzakeresi yapılacak maddeler

1 — Kırşehir, Yozgat ve Keskin mıntakalarında yer sarsıntısından yıkılan ve harap olan binaların inşaat ve tamiratında kullanılmak üzere Kızılay tarafından sevkolunacak inşaat malzemesinin Devlet Demiryollarında parasız nakledilmesi hakkında kanun lâyihası ve Nafia ve bütçe encümenleri mazbataları.

Birinci müzakeresi yapılacak maddeler

1 — Adlî evrakın posta, telgraf ve telefon idaresi vasıtasiyle tebliğine dair kanun lâyihası ve nafia, adliye ve dahiliye encümenleri mazbataları.

2 — Türkiye - Hollanda ticaret anlaşmasına mütedair protokolda tadilât yapılması için teati olunan notaların tasdiki hakkında kanun lâyihası ve hariciye ve iktısat encümenleri mazbataları.

3 — Türkiye Yugoslavya ticaret ve seyrisefain mukavelesine munzam protokola merbut A listesindeki "Levure (Mave) " kelimesinin 565 tarifesine nakli hakkında kanun lâyihası ve hariciye ve iktısat encümenleri mazbataları.

Çağrı

× İktısat encümeni bugün umumî heyet içtimaından sonra toplanacaktır

× Avcılık kanununa ek kanun teklifini müzakere edecek muvakkat encümen bugün umumî heyet içtimaından sonra toplanacaktır.

× Divanı muhasebat encümeni bugün saat 10 da toplanacaktır.

× Millî Müdafaa encümeni bugün umumî heyet içtimaından sonra toplanacaktır.

× Maliye encümeni umumî heyet toplantısından sonra toplanacaktır.

× Arzuhal encümeni bugün saat 10 da toplanacaktır.

× Parti Anıt - Kabir komisyonu bugün saat 10 da toplanacaktır.

× Adliye ve Dahiliye encümenlerinden mürekkep muhtelit encümen Devlet Şûrası reisi ve âazlıkları seçimi için bugün heyeti umumiye içtimaından sonra toplanacaktır.

Muhafızgücünün atlı yürüyüşü

Dünkü binişe iştirâk eden Muhafızgücü atlıları Kayaş'ta

Kayaş istasyonunda, atlılar köylü çocuklariyle bir arada

Kayak sporunun birinci günü

Halkevliler dün Ayaşbeline gittiler

Halkevi spor komitesinin tertip ettiği kayakspor hareketlerine dün elliye yakın bir gençlik kafilesi iştirâk etmiştir.

Bir [illegible] çılar dün sabah saat yedide Halkevi önünde toplandılar ve hazırlanan iki büyük otobüse binerek büyük bir neşe ile geçen bir buçuk saatlik bir yolculuktan sonra senenin ilk kayakspor hareketlerinin yapılacağı mahal olan Ayaşbeli'ne geldiler.

Kayakçılar otobüsten iner inmez kayaklarını takarak kafile reisinin bir işareti ile toplu bir halde ve çok muntazam bir şekilde sporlarına başladılar.

Halkevi'nin kayakçılarından maada Bel'e Ziraat Enstitüsü talebeleri, ve hususî otomobilleriyle birçok bay ve bayanlar da gelmiş bulunuyordu. Ayaşbeli şimdiye kadar görmediği yüzlerce kayakçı ile dolmuştu.

Kayakçılar grup grup başlarında "öğretmenleri" bulunduğu halde sabahtan akşama kadar çok verimli bir şekilde çalıştılar.

Halkevinin ve diğer kayakçılar akşam saat 16.30 da hareket ettiler ve 18 de şehre geldiler.

Gelen kayakçılar, Bel'de çok kar bulunduğunu söylüyorlar ve Ayaşbelinden ayrılırken de karın yağmıya başladığını ayrıca ilâve etmektedirler.

Saat 9.30.. Telsiz civarı atlılarla dolu.. Subaylar, misafir baylar, çok zarif kıyafetleriyle göz alan bayanlarla atlıların mevcudu her zamandan çok fazla.

— Merhaba arkadaşlar!,.. Ve sonra; kabarmış göğüslerden taşarak gökleri dolduran, yamaçlardan vadilere akarak uzayan, birliğimizi en güzel anlatan :

— Sağol!..

İşte; on beş gün evel mevsimin at sporunu güzel bir avla açan, şimdi de otuz beş kilometrelik ilk yürüyüşü yapacak atlıların, senelerdenberi kendilerine neşeli saatlerle geçen birçok günler yaşatmış başkanlariyle sevgi dolu selâmlaşması..

Albay Tekçe'nin [illegible] civarından binişe başladı. Hava fevkalâde.. tam bir biniş havası.. Az sonra Ceyis tepenin batı sırtlarını aştık.. Karla dolmuş çukurlara girerek yuvarlanan atlılar kafilenin neşesi ile beraber kahkahalarını da yükseltiyor. Sevinç içinde, neşe içinde atlarımızı sürüyoruz.. inişleri çıkışları aşıyoruz. On dakikalık ilk moladan sonra kafile marşlar, millî şarkılar söyliyerek yolun nasıl alındığının farkında olmadan Kayaş'a girdi... Atlılar binbaşı Şahabın ihtimamla hazırladığı yemeği kayaş istasyonunda iştah ile yediler. Yemekten sonra Başkan Tekçe, on beş gün evelki av binişinde müsabakalarda birincilik kazanan Bayan Bahtiye ile yüzbaşı Rifat Baysal'a atlıların gıptalı alkışları arasında hediyelerini verdi. Bu yürüyüşe gelmiyen Bn. Bahtiye'nin hediyesini vermek üzere D. Rihter aldı.

Kafileyi daha evel Kayaşa girerken mahir objektifi ile karşılıyan Foto Cemal bu neşeli günün hatırası olarak birkaç poz aldı.

Saat on üç otuz... Komutanın sesi: "At başına, hareket ediyoruz!„

Sporcular önde başkanları olduğu halde istasyon binasından atların istirahat ettiği yere kadar olan 400 metrelik mesafeyi koşar adımla aldılar.

Dönüş gene marşlar, millî şarkılarla geçiyor. Yorgunluk duymuyoruz. Süratliler, dört nallar neşemizle beraber seslerimizi de yükseltiyor.

Uzun mesafeleri taşkın neşemizin içinde unutarak Mamak'a geçtik; uzunca süren son bir süratli ile Ankara'ya girdik. Neşeleri yüzlerinde okunan atlılar, Sıhiye Bakanlığı önünde Başkana veda ederek gruplar halinde şehrin dört tarafına dağıldılar.

Cemal Alangoya

Nevyork sergisi komiseri gitti

İstanbul, 8 (Telefonla) — Nevyork sergisi komiserliğine tayin edilen ölçü ve âyarlar umum müdürü Nizamettin Âli bu akşam Nevyork'a hareket etti.

Paris ziraat kongresine gidecek nümuneler

İstanbul, 8 (Telefonla) — Paris'te yakında toplanacak olan Ziraat kongresine belli başlı mahsullerimizden nümuneler gönderilecektir. Hazırlanan nümuneler İstanbul ziraat müdürlüğünde toplanmıya başlamıştır.

Yonkulaur

Fransa'daki dalavereler!

Fransa'da yeni bir Stavıski türemiştir.

Son ajans haberleri yeni Stavisi Natan'ın çevirmiş olduğu dolapları anlata anlata bitiremiyorlar.

Bu adamla beraber çalıştığı için tevkif edilenlerden bir ecnebî, sorgu hâkimine kendisinin büyük bir vatanperver olduğunu ve memleketine, ismini vermiyerek bir torpido satın aldığını söylemiş imiş.

Bizde "Sultanahmet'te dilenip Ayasofya'da sadaka vermek,, diye bir tabir vardır. Bu adamınki, ondan da sunturlu: Fransa'da dolap çevirip kendi memleketine iane vermek!

Para ile satılan nutuklar:

Londra'da bir han içinde bulunan bir yazıhane ve yahut ticaretanenin yaptığı iş ne imiş biliyor musunuz? Muayyen ücretler mukabilinde muhtelif yerlerde söylenecek nutuklar satmak! Tâbir bayağı düşmezse, buna "çene kavaflığı„ da diyebiliriz. Bu yazıhanenin ücret listesine bakarsanız, mezar başında söylenecek, yani herhangi bir ölüye karşı gönülden kopması lâzım gelen nutukların da orada yarım liraya satıldığını görürmüşsünüz.

Acaba bu yazıhane, milletler cemiyetinde söylenecek nutuklar da satıyor mu? Eğer orada söylenen bir takım basma kalıp nutukların bu kadar tesirsiz kaldığını düşünürsek, bunlar, o yazıhaneden alınmış olduğuna hükmetmemiz imkânsız değildir !

Çorbaya ve pilâva dair!

Yemeklerden bahsetmek suretile "Hayat ve Sıhat" sütunumuzun muharriri üstat G. A.'nın salâhiyetine tecavüz etmiş olmıyalım. Fakat bir çok insanlar vardır ki yemeklerde çorba içmeksizin edemezler. Onlardan birisi de benim. Son günlerde öğrendiğime göre Viyana doktorlarından birisi, yemeğe çorba ile başlamanın aleyhinde bulunuyor, "oçrba mide usaresini sulandırdığından hazmi güçleştirir; onu başta içmemeli, sonraya bırakmalı!" Diyormuş.

Bu münasebetle vitaminli, hormonlu bir makale yazmak elimizden gelmediği için, biz de aklımıza gelen bir hikâyeyi anlatalım:

Zengin bir adam, fakir, fakat zarif bir tanıdığına sormuş:

— Hayret ediyorum, yemeklerin en mükemmeli olduğu halde bu pilâv neden sofrada en sonra gelir?

Ve şu cevabı almış:

— Bizde en önce gelir.

— Peki, sonra ne gelir?

— Liyen ile ibrik!

Su ve süt!

Bir gazete, İstanbul'daki ineklerin kâfi derecede süt vermediğinden şikâyet ediyor ve bu sebeple bir takım cins ineklerin getirilip süt veriminin arttırılacağını haber veriyor.

Filtre tesisatındaki bozukluk dolayısiyle İstanbul şehrinin üç gün susuz kaldığını da biliyoruz. Acaba şehirdeki bir süt noksanı, terkosun kesildiği bu üç gün içinde mi belli oldu?

Tefrikalar!

Istanbul gazetelerinden birisinde çıkan casusluk ve siyaset tefrikalarından birisinin nihayetinde (SON) kelimesini gören bir okuyucu, üzerine bakıp tefrika numarasını aradı. Tefrika 55 inci yazıda nihayet bulmuştu.

Onun üzerine:

— İstanbul gazetelerinde değişiklik olmuş yahu! Dedi, eskiden böyle tefrikaları 55 de değil, 155 de bile bitirmezlerdi.

DIŞ POLİTİKA

Almanya ve Orta Avrupa

Ne dört büyük devlet arasındaki Münih anlaşması, ne de İtalya ile Almanya arasında Viyana'da yapılan itilâf, orta Avrupa'ya beklenilen sükûn ve istikrarı getirmiş değildir. Münih anlaşması, Fransa'nın orta Avrupa'daki alâkalarını likide etmiştir. Fakat, bundan sonra Almanya, orta ve şarkî Avrupa'da ümit ettiği gibi yalnız kalmış değildir. Macaristanla Çekoslovakya arasındaki dâvanın halline sıra gelince; Almanya ile iki dostu, İtalya ve Polonya arasında ihtilâf çıktığı görülmüştü. Almanya, Polonya'ya ehemiyet vermedi. Bu meseleyi İtalya ile Viyana'da müzakere ettiği zamanda Almanya Rutenya hakkındaki kendi görüşünü İtalya'ya empoze etti.

Halbuki Rutenya meselesi, yalnız bu mıntakanın mukadderatiyle alâkadar bir mesele değil, Polonya'nın hayatiyle de alâkadar dallı budaklı bir iştir.Bu sebepledir ki Polonya, Viyana kararına rağmen Rutenya'nın ortadan kalkmasını istemekte ısrar etmiştir. Almanya'nın Rutenya politikasından memnun olmadığını anlatmak için de Sovyet Rusya ile kur yapmıya başlamıştır.

İtalya'ya gelince; orta Avrupa vaziyetinden hiç de memnun olmamakla beraber, İspanya'da ve Akdeniz'de meşgul olduğu için bu mesele ile ciddî surette uğraşacak bir vaziyette değildir. Bununla beraber Almanya'yı kuşkulandırmamak şartiyle, bir takım işler yapmıya çalışmaktadır.

İtalya hariciye vekili Kont Ciyano, geçenlerde Budapeşte'ye gitti. Bu ay sonunda Belgrad'a gideceği bildiriliyor. Varşova seyahatinden de bahsedilmektedir. Dikkate lâyıktır ki Ciano, bütün bu işleri, Roma - Berlin mihvri nam ve hesabına yapar gibi görünmektedir. Halbuki hakikat hiç de öyle değildir. Almanya artık orta Avrupa işlerine kendisinden başka bir devletin karışmasını istemiyor. Fransa'yı Münih'te orta Avrupa'dan söküp attıktan, İngiltere'den bu mıntakaya karışmıyacağına dair söz aldıktan ve italyan politikasını cenuba, Akdeniz, Afrika ve İspanya'ya doğru kaydırdıktan sonra, Almanya, bu mıntakadadaki Polonya, Macaristan, Çekoslovakya gibi devletlerle yalnız başına meşgul olabileceğine kanidir. Binaenaleyh italyan hariciye vekilinin Berlin - Roma mihveri gayretkeşlik addetmektedir.

Birkaç gün evel, Macaristan ile Çekoslovakya arasında vukua gelen hudut hâdisesini, Almanya, Viyana kararına karşı bir hareket telâkki ettiğinden her iki tarafı da tevbih etmiştir. Almanya bu hâdisenin mesullerini aramak ihtiyacını bile duymuyor. Çünkü Macaristan'a da Çekoslovakya'ya da ayrı ayrı alâkalarla bağlanmıştır. Her ikisini de idare etmek ister. Versay sisteminin yerine kaim olan Münih ve Viyana sisteminin iyi işlemesinden Almanya kendisini mesul addediyor. Ve bu işi yalnız başına başarabileceğine kanidir.

Hitler ile Bek arasında geçen gün Berhtesgaden'de yapılan mülâkat Nazi diplomasisinin bütün hususiyetlerine uygundur. Biraz da geçen şubatta Şuşnig ile Hitle rarasında yapılan meşhur mülâkatı andıran bu görüşmede nelerden bahsedildiğini tahmin etmek güç değildir. Polonya, Viyana aranjmanından memnun değildir. Almanya da Polonya'nın bu memnuniyetsizliğini ifade etmek için takip ettiği siyasetten memnun değildir. Ve bilhassa Sovyetlerle kur yapması Almanya'yı asabileştirmektedir. Binaenaleyh Hitler, Şuşnig ile görüştüğü zaman yaptığı gibi, Bek ile de açık görüşerek, Polonya hariciye vekilinden şunu sormuş olmalıdır: Almanya, Viyana aranjmanını kati ve nihaî telâkki ediyor. Siz de bunu kabul ediyor musunuz? Sonra sovyetlerle yaptığınız bu kurun mânası nedir? Uslu oturacaksanız Almanya 1934 itilâfına sadık kalacaktır.

Polonya için, Almanya'nın noktai nazarını kabul etmekten başka çare yoktur. Çünkü Münih ve Viyana, Polonya'yı yalnızlık içine atmıştır. Bek bu defa, cenubî Fransa'da iken, Parise uğramadan Berlin'e gitmiştir. Bu yüzden bazı fransız gazeteleri kendisini tenkit etmektedirler. Fakat Bek realist bir adam olduğu için Paris'te bir işi kalmadığını bilir. Fransa bu sıralarda Akdeniz'de İtalya ile meşguldür. Şark ile alâkadar gibi görünerek Almanya'yı kışkırtmak istemez. İtalya Fransa'ya karşı aldığı vaziyet dolayısiyle çıkmaz içinde bulunduğundan Almanya'nın yardımına muhtaçtır. Almanya da "tazıya tut, tavşana kaç" diyerek her iki tarafı da orta Avrupa'dan uzakta tutmakta ve bu âlemin nizamını kendi bildiği gibi kurarak sükûneti ve istikrarını da kendisi temin etmeğe çalışmaktadır.

A. Ş. ESMER

DÜNYA HABERLERİ

"Roma görüşmeleri yalnız İngiltere'ye taallûk edecektir,,

Fransız basınının tefsirleri

Paris, 8 a.a. — Çemberlayn'in Roma seyahatinden bahseden Jur gazetesi diyor ki:

Salı günü Çemberlayn'in Paris'e, Fransız - İtalyan müzakereleri hususunda bir tâviz istemek için değil, fakat sadık bir dost sıfatiyle fransız hükümetini Roma'da yapacağı müzakerelerden haberdar etmek için geliyor.

Esasen başka türlü olmasına da ihtimal yoktur. 16 nisan tarihli ingiliz - italyan anlaşmasiyle Akdeniz statükosu garanti edilmiştir. Mertçe fütuhat arzusundan ziyade bir takım süflî pazarlık gayelerini istihdaf eden italyan metalibatına gelince, bunlar için hiç bir mutavassıta lüzum yoktur. Binaenaleyh, Roma müzakereleri katiyen ve münhasıran İngiltere'ye taalluk edecektir. Bu mevzu, çok geniştir.

İspanya vaziyetine gelince...

İspanya'daki vaziyete gelince, İtalya'nın Akdeniz statükosunu bozacak arazi taleplerinde bulunduğu bir anda İspanya'da italyan askerlerinin bulunuşu ingiliz hükümetini endişeye düşürmekten hali kalamaz.

Ekselsiyor şöyle yazıyor:

"Eğer Çemberleyn, ve Lord Halifaks Roma'dan avdetlerinde her türlü ecnebi vesayetinden âzade olarak İspanya'da sükunun avdetini temin edebilirlerse Avrupa vaziyetinin aydınlatılmasına pek büyük yardım etmiş olacaklardır.

Sulhun zarurî şartı

Ordr gazetesi şöyle yazıyor:

"Fransa'nın azimkârlığı ve ingiliz - fransız işbirliği sulhun idamesi için zarurî bir şarttır. Çünkü, italyan azimkârlığı kötü aktörler tarafından oynanan bir komediden başka bir şey değildir, italyan - alman işbirliği ise Paris - Londra arasında bir geçimsizlik mevcut olabildiği nisbette bir kıymet ifade eder.,,

İspanya'da vaziyet

Madrid, 8 a.a. — Katalonya cephesinden geldikleri zannedilen birçok tayyarenin Estramadure cephesine doğru uçtukları görülmüştür.

Hükümetçi muhribin tecavüze uğramasına sebep olanlar

Cebelüttarık, 8 a.a. — Cebelüttarikta oturan frankist taraftarı bazı kimselerin hava fişekleri ve tenvir tabancalariyle cümhuriyetçi İspanya hükümetine ait Jose Luis Diaz muhabirinin limandan çıktığını frankistlerin filosuna haber verdiğine dair dolaşan şayialar hakkında Cebelüttarık polis makamları tarafından yapılan tahkikata ait rapor valiye tevdi edilmiştir.

FİLİSTİN'DE TEKRAR GALEYAN BAŞLADI

İngilizler çok şiddetli tenkil tedbirleri aldılar

Tahşit kamplarındaki mevkufların sayısı 4.500 ü bulmaktadır

Kudüs, 8 a.a. — Kudüs'te galeyan tekrar baş göstermiştir. Dün de bir takım hâdiseler kaydedilmiştir. Memleketin muhtelif noktalarında ve bilhassa Nablus ve Safed mıntakalarında âsilerle askerî kıtalar arasında vuku bulan çarpışmalarda birkaç kişi ölmüş ve yaralanmıştır.

Bir ingiliz askeri katledilmiştir.

Şiddetli tenkil tedbirleri

Kudüs, 8 a.a. — Âsilerin galeyanı tekrar oldukça geniş bir mikyasta kendisini göstermesi üzerine hükümet memurları şiddetli tenkil tedbirleri ittihaz ve tatbikına tevessül etmişlerdir. Hükümet memurları, memleketin şimalinde ve merkezinde mühim miktarda âsi tevkif etmişlerdir. Bu tevkifler, bilhassa Nasıra ve Tulkerim'de yapılmıştır.

Halihazırda mevkuf bulunanların adedi 4.500 kişiye baliğ bulunmaktadır. Bu mevkuflar, 10 tahşit kampına dağıtılmıştır. Sade Akkâ kampında 1000 kadar mevkuf vardır.

Âsilerin yeni kararları

Hükümetin bir kararnamesi, ecnebi memleketlerdeki mültecilere bile şamil bulunmaktadır. Bu kararname, memleketi pasaportsuz olarak terketmiş olan ve yahut pasaportunun müddeti inkiza ettikten sonra dahi ecnebi memlekette ikamet etmekte bulunan kimselerin kâffesinden Filistin tabiyetini nezetmektedir .

Asileri yahudilerle ingilizler aleyhindeki hareketlerine muvazi olarak "isyan düşmanları" olan araplara ve bilhassa bunlardan haydutlukla mücrim olanlar aleyhinde de faaliyette bulunmaktadırlar.

B. Bek Varşova'da

Varşova, 8 a.a. — Hariciye nazırı B. Bek, refakatindeki zevat ile Varşova'ya dönmüş ve istasyonda hariciye nezareti erkânı tarafından karşılanmıştır.

Suriye şehirlerinde Fransa aleyhinde nümayişler yapıldı

Alevîler arasında galeyan var!

Dürziler de kendi istiklâlleri için harekete geçmeğe hazırlanıyorlar

Berut, 8 a.a. — Havas ajansının muhabiri bildiriyor: Bugün Suriye'nin başlıca şehirlerinde Suriye'nin istiklâli lehinde ve Fransız - Suriye muahedesinin terki aleyhinde büyük nümayişler yapılmıştır. Şam'da, Halep'te, Humus ve Hama'da bütün mağazalar kapanmıştır.

Nümayişçilere iştirak etmek üzere sokaklarda gruplar teşekkül etmektedir. Yüksel tahsil gençlerinden ve lise talebelerinden mürekkep alaylar Şam sokaklarından geçerek Suriye'nin istiklâle kavuşmasını istemişlerdir.

Halep'te 600 lise talebesi sokaklardan geçerek halkı siyasî nutuklar dinlemek üzere öğle zamanı camie gitmeye dâvet etmişlerdir.

Hükümet makamları inzibat tedbirleri almışlardır.

Alevîler arasında galeyan

Bir müddettenberi âleviler arasında bir galeyan eserleri görülmiye başlamıştır. Son günlerde âlevi çeteleriyle jandarmalar arasında müsademeler olmuştur. Menfi mukavemet hareketinin reisi Süleyman Mürşit taraftarlarını teşkilâtlandırmakta ve yanında daima yüz kişilik silâhlı bir muhafız kuveti bulundurmaktadır.

Evelki gece Lazkiye'den Halep'e giden yol üzerinde 9 otomobil durdurularak soyulmuştur.

Bir çete Hama civarında bir posta arabasını durdurarak soymuştur. Süleyman Mürşid'in taraftarları Hama mıntakasındaki köylerden yağma ve tehditle para sızdırmaktadırlar.

Bu havalideki sünnî müslümanlar mukavemet etmek üzere teşkilât yapmaktadırlar.

Dürziler suriyelilerden ayrıldılar

Diğer cihetten dürzilerin istiklâl hareketi Suriye hareketinin zararına olarak inkişaf etmektedir. Evelce Suriye ittihadı taraftarı olan yüzlerce kişi bu harekete iltihak etmektedir. Bu cümleden olarak Atraş ailesinin en yaşlı rüknü olan Abdülgaffar paşa şu sözler isöylemiştir :

"— Teşriki mesai imkânına kail olmadığımızdan suriyelilerle her türlü münasebatımızı kestik.,,

Dürzilerin lideri, söylenildiğine göre istiklâl lehinde büyük bir nümayiş tertip edecek ve dürzi bayrağını resmî binalara çekecektir .

Japonlar Mançuko'ya yerleştirilecek

Tokyo, 8 a.a. — Domei ajansının Mançuko'nun hükümet merkezi olan Hisingin'den öğrendiğine göre, japon - Mançukov ve Kore mümessillerinden mürekkep 80 kişilik bir konferans japon ordusu Mançukov erkânı harbiye reisinin riyasetinde toplanarak genç japonların geniş bir nispet dahilinde Mançukov'a hicret ederek orada yerleşmelerini kararlaştırmıştır.

İtalya'daki yahudilerin muhacereti meselesi

Roma, 8 a.a.a — Emin bir menbadan öğrenildiğine göre Kont Ciano, Amerikanın Roma sefirine, Faşist memleketlerden yahudilerin hicretine dair bir kaç gün evel Ruzvelt tarafından yapılan tekliflerin İtalya hükümetince dostane bir zihniyetle tetkik edilmekte olduğunu bildirmiştir.

B. Daladiye Son seyahatinden Memnun

Paris, 8 a.a. — Başvekil Daladiye saat 9.18 de Paris'e gelmiştir. Muma ileyh, gülümseyerek trenden inmiş ve istasyonda bahriye nazırı Kampinki, diğer nazırlar ve rical ile birlikte kendisini bekliyen Şotan ile musafaha etmiştir. Radyo muhabirleri tarafından getirilen mikrofonun önünde beyanatta bulunan başvekil demiştir ki :

"— Seyahatim esnasında Cezair ve Tunus ahalisinin Fransa'ya karşı bağlılıklarını ve Fransa ile Sıkı bir şekilde birleşmiş olduklarını gördüğümden dolayı bahtiyarım. Bu ahalinin kendilerini bekliyen büyük vazifelerin ifası için fransızlar arasında daha sıkı ittihad vücude gelmesini arzu ettiklerini büyük bir memnuniyetle müşahede ettim.,,

Daladiye istasyondan çıkarken kalabalık bir halk kütlesi tarafından alkışlanmıştır.

Başvekil saat 10.50 de Cümhurreisi Löbrön tarafından kabul edilmiştir.

B. Löbrön'ün nezdinde

Paris, 8 a.a. — Başvekil Daladiye bugün reisicümhurla bir saatten fazla görüşmüş ve Korsika ile şimalî Afrikaya yaptığı seyahat hakkında izahat vermiştir.

Neşredilen bir tebliğde Korsika ve şimalî Afrika halkının başvekil hakkındaki samimî tezahüratı kaydedilmektelir.

B. Daladiye, Reisicümhurun yanından çıktıktan sonra, derhal kabine arkadaşlariyle temasa gelerek salı günü ingiliz nazırlariyle Paris'te yapılacak müzakereleri, parlâmentonun ruzname sini ve kabine toplantısını görüşmüştür.

"Vaziyet büsbütün gerginleşti!,,

Milano, 8 a.a. — Gazeteler, fransız başvekili Daladiye'nin Afrika'da yaptığı son seyahat ve İngiltere başvekili Çemberleyn'in yakında Roma'ya yapacağı ziyaretle meşgul olmakta devam ediyor. Gazeteler, Daladiye'nin gerek Korsika'ya, gerek Tunus'a yaptığı ziyaret esnasında vukubulan tezahüratın vaziyeti büsbütün gerginleştirmiş olduğunu kaydediyorlar.

"Korriere Della Sera,, diyor ki :

"Fransa'nın hattı hareketi umumî sulhun istikrarına bir mâni teşkil etmektedir. İngiliz nazırlarının Roma'ya yapacakları seyahat münasebetiyle şunu tebarüz ettirmek lâzımdır ki, Cibuti'ye, Tunus'a ve Süveyş kanalına tallûk eden meseleler yalnız Fransa ve İtalya'yı değil, bütün dünyayı alâkalar edecek mahiyettedir.,,

"Gazetta del Popolo,, İtalya'nın kendisinin alâkadar eden meseleler şu veya bu suretle katiyen bir sureti hal bulacağını yazıyor.

DÜŞÜNÜŞLER

Nasıl münakaşa ederiz?

Bu sual hemen her gün, hemen hepimizin dudakları ucuna gelir. Buna rağmen, ifade etmiye çalıştığı dert hiç değişmez. Nasıl münakaşa edilmesi lâzım geldiğinde hep ittifak ederiz, nasıl münakaşa edilmemesi lâzım geldiğini filen göstermekte ittifak ettiğimiz gibi.

Son günlerde gene gazetelerde bir münakaşa salgını var. Bir şairin eseri ve edebî hüviyeti üzerinde konuşuluyor. Ne güzel, ne iftihara değer manzara! Bir edebî meselenin de, ekmek işi veya su davâsı gibi günlerce ve haftalarca gazete sütunlarında konuşulması bir olgunluk alâmeti olarak kabul edilebilir. Fakat bir de münakaşaların iç yüzüne dikkat ediniz, konuşulan edebî mevzuda yegâne unutulan şeyin edebiyat olduğunu görürsünüz.

Mademki bir şair hakkında konuşuluyor, onun eserlerinin tahlil edilmesi, şahsiyetinin tebarüz ettirilmesi, edebî kıymetinin tâyin edilmesi lâzım değil midir? Fakat bu uzun ve zahmetli bir iştir. Bununla kim uğraşır? Derhal saç saça, baş başa, bir söğüşme bir kıyamettir, gidiyor. Ne oldu? Ne için? Hangi sanat nazariyesi paylaşılamıyor?

Fakat bu neviden yazılarda pek az rastlanan sanat tâbiri yerine başka kelimeler, bir sağnak halinde yağıyor: vatan, millet, hamiyet, din, fazilet. Büyüklüğünü nas halinde kabul ettiği bir edebî hüviyetin karakterleri üzerinde bile mütalea yürütülmesine tahammül edemiyen bir taassup zihniyeti derhal kendini gösteriyor. Vatan haini, bayrak düşmanı, kırarız, yakarız, v. s.

Ne oluyor? Vatan mı tehlikede. Millet ve vatan davalarının bu bahiste işi ne? Biraz ciddî olalım ve ciddî konuşmıya alışalım. On beş yıllık cümhuriyet rejimi bizi nasıllıktan, koyu taassuptan korunmak lüzumuna hâlâ mı ikna edemedi? Bırakalım herkes fikrini bütün samimiyetiyle söylesin, bu fikre, bir itirazımız varsa, onu da, nezaket dairesinde, ciddiyet çerçevesi dışına çıkmıyarak hele demagojiye hiç kapılmadan ve muhatabımızın haysiyetini dava mevzuu yapmadan, söyliyelim.

Sırf içlerinde birikmiş zehirleri etrafa dökmek için, her hangi bir ciddî meselenin, gazete sütunlarında serbest münakaşa vadisine dökülerek hâyîdeleştirilmesini bekliyen ismi meçhul, salâhiyeti meçhul fırsat düşkünlerinin mütalealarını neşrederken de, ciddiyetten ayrılmamaya gayret edelim. Tâ ki görmeyi özlediğimiz terbiye ve nezaket dairesinde fikir ve emek mahsulü münakaşa itiyadı aramızda teessüs edebilsin.

Yaşar NABİ

TÜRKİYE BASINI

Maaşlarda ve ücretlerde umumî bir muadelet

VAKİT'e B. Asım Us, Vekiller Heyetinin son toplantısında kararlaştırdığı maaş ve ücretlerde umumî bir muadelet tesisi hususundaki düşünceyi makalesine mevzu yaparak şu neticeye varmaktadır:

"Hussuî sermayeler ile kurulmuş olan herhangi bir müessesenin sahipleri müdürlerine isterlerse bütün icra kuvetlerini elinde tutan hükümet reisinden fazla bir para, meselâ ayda üç, beş bin lira maaş, yahut ücret verebilirler; fakat böyle bir müessese için sahipleri tarafından herhangi bir şekilde devlet himayesi aramak doğru değildir. Devletçe verilen bir imtiyaz mahiyetinde olan, yahut devletten himaye gören yahut ek seriyeti devlet sermayesiyle kurulmuş olan hususi müesseseler memurlarına verdiği maaşlarda ve ücretlerde devletin kendi memurlariyle müstahdemlerine verdiği maaş ve ücret hadlerini aşmaması en mantıkî bir neticedir. Zira bunun aksi bu müesseseleri devlet aleyhine işliyen birer mekanizma haline getirir. Devlet dairelerinde çalışan muktedir memurlar birer suretle hususî müesseselere geçmek çaresini arar.

Bu şerait içinde kültürce ve hizmetçe aralarında hiç bir fark olmıyan vatandaşlar arasında âdetâ bir hayat seviyesi teessüs edemez. Bu hal memleketin içtimaî şartlarında zaman ile millî hayat için tehlikeli sarsıntılara sebep olabilecek bir müvazenesizlik husule getirir.

Onu niçin Heyeti Vekilece verilen karar çok yerindedir. Memur veya müstahdem vaziyetinde olan bütün vatandaşların — gerek devlet dairelerinde, gerek hususî müesseselerde — mütevazin hayat şartları içinde en yüksek refah sviyelerine kadar yükselmelern cümhuriyetin en esaslı hedeflerinden biridir.,,

KÖYLÜMÜZÜN KALKINMASI

TAN'da Dr. Sıtkı Yırcalı, cümhuriyet hükümetinin osmanlı devletindenberi gelen geri iktisat sistemine tâbi köylü ve köy için yaptıklarını ve bilhassa köylünün iktisadi seviyesini yükseltmek uğrunda aldığı kararları yazarak diyor ki:

" Cümhuriyet hükümeti istihsal tekniği ve verimi çok kıt, binnetice iştirâ kabiliyeti düşük olan köylünün emeğinin kıymetini arttırabilmek için evelâ toprak mahsullerinin kıymetlendirilmesi, yani pazarın kontrol ve teşkilâtlandırılmasiyle işe başladı:

Bir taraftan âşarın lâğvi, hayvanlar vergisinin sistematik bir şekilde indirilmesi, mürabaha kanunu ve köylünün zarurî ihtiyaçları olan gaz, tuz, şeker, fiyatları ile mahsul nakliye ücretlerinin tenzili suretiyle masraflar azaltıldı.

Diğer taraftan bizzat buğday almak, ihracatın kontrolü ve bir elden yapılması, bazı ihraç mallarının yetiştirilmesi suretiyle doğrudan doğruya fiyatlara tesir ederek bunların yükselmesini değilse de cihan pazarının daimî temevvüçlerinden müstahsili korumağa gayret etmektedir.

Bunun neticesi olarak memlekette istihsal stokları kalmadığı gibi köylü de malına derhal müşteri bulmak imkânına kavuşmuştur.

Fakat yalnız pazarın teşkilâtlanması ve mahsullerin kıymetlenmesi istihsalin artmasını intaç etmez. Çünkü her pazarın ihtiyaçlarına tekabül eden bir istihsal sistemi ve bu istihsal sisteminin icabettirdiği istihsal vasıtalarının da tekemmülü lâzımdır. Buna göre, köy istihsalinin plânlandırılması bir zarurettir. Bunun için de kombinalar ve köy birlikleri vasıtasiyle toplu istihsal yapmak icap eder. Memleket çerçevesi nisbetinde kurulacak bu kombina ve köy birliklerini günün icap ettirdiği her türlü teknik istihsal vasıtalariyle teçhiz etmek ve kendilerine icap eden krediyi temin ederek kâfiyetli ve tipleştirilmiş randıman almak kabil olabilir. Bunun neticesi olarak parçalanıp dağılan ve köylünün hayat seviyesinin düşüklüğü neticesinde semeresiz kalan ve eriyip giden, memleketin toprak sermayesinin bu suretle millileştirilerek devam ve devri temin edilmiş olur.

365 gün en kötü şartlar içinde çalışan köylü ancak yüz günlük rasyonel verim almaktadır. Toplu istihsalle onun israf edilen 265 günlük çalışma ve emeğini kıymetlendirmiş olacağız.,,

Yeni Fransız Büyük elçisi geliyor

İstanbul, 8 (Telefonla) — Fransa'nın yeni Ankara büyük elçisi B. Massigli yarın İstanbul'a gelmiş bulunacaktır.

Yeni İstanbul'un doğuşu

Şimdi İstanbul asırlar süren uykusundan gerinerek uyanıyor

Bu uyanışın sesleri şehrin her neresinden geçerseniz geçiniz, duyacağınız kazma, kürek ve çekiç darbelerinin sesidir

İlkbaharın ilk günlerinde bana, ağaçların kup kuru gövdelerine, toprağın donmuş sathının üstüne kulağımızı dayayacak olursak, içinden dışına doğru gerilerek uyanan hayatın fıkırtısını, çatlıyan tohumların çıtırtılarını, toprağın yüzüne çıkmak için boy atan çimenlerin fışıltısını, ağaçların içinde kaynıyan hayat usaresinin kaynayışını, tomurcukların birer birer patlayışlarını işiteceğiz vehmi gelir.

Yeni bir hayat uyanışını, eskiden silkinerek, havayla güneşe çıkışı elbet te seslidir derim ve kulağımı tabiatın göğsüne dayayıp bu sesleri dinlemek isterim.

* * *

Şimdi, İstanbul şehri asırlar süren uykusundan gerinerek uyanıyor. Kaldırım taşlarını söküp atan, mâbet sütunlarına dayanan binbir samson kudretiyle güzel âbidelerinin etrafındaki ev dükkân karikatürlerini yıkarak daracık meydanlarını genişleten kuvet: İstanbul'un kökünden fışkırarak sathına çıkmak istiyen, modern bir şehrin uyanışıdır. Ve işte bu gerile, gerile uyanışın sesleri vardır.

Ve bu uyanışın sesleri şehrin her neresinden geçilirse geçilsin, duyacağınız kazma, çekiç ve kürek darbeleridir.

***

Evet İstanbul'un altından yeni ve modern bir şehir fışkırıyor. Üstüne çöreklenmiş eskiyi yıkarak muhteşem bir şehrin hayata geliş arifesindeyiz.

İstanbul'un hangi semtine, hangi köşesine gidilse, neresi dolaşılsa, işitilen ses kazma ve çekiç sesidir.

Bu ses seyyar satıcılarımızın meşhur vaveylasını, tekerleklerine lâstik takılacağını senelerden beri ümit ettiğimiz yaylıların gürültüsünü, tramvay çanlarının sesini öldürmüştür.

Şehirde hakim olan ses, şehrin her köşesinde işitilen ahenk kazma ve çekiç sesidir.

Unkapanına doğru gidilince demir potrellerin üstünde tıpkı bir genç kız kahkahası gibi tatlı ve neşeli bir ahenkle öten çekiç sesleri duyuluyor.

Bu sesler insana Gazi köprüsünün kurulma faaliyetinin ilerlemekte olduğunu müjdeliyorlar.

Bu öyle bir müjdedir ki bunun kıymetini anlamak için istanbullu olmak, İstanbulla, Beyoğlu arasında ancak bir tek köprü bulunmasının ne demek olduğunu bilmek, bundan dolayı Şişhane yokuşunun altında tıkanıp kalan nakil vasıtaları içinde, her akşam işinden evine dönerken, en aşağı bir saatini kaybedenlerden olmak lâzımdır.

Osman beyde kurşuni bir binanın cephesine daha tok bir sesle vuran çekiçlerin sesi İstanbul şehrine bir başka derdinin sonuna ermekte olduğunu anlatmaktadırlar.

Bir sene geçmeden içinin bütün tesisatı ikmal edilecek olan bu kurşuni bina Şişli telefon merkezidir!.

İstanbullular artık bu binanın cephesinin sıvalarını düzeltmek ve cepheyi güzelleştirmek için kullanılan bu çekiç seslerini de tatlı bir musiki gibi dinliyorlar ve ondan zevk duyuyorlar. Çünkü hatsızlık yüzünden br muhavere yapabilmek için telefon makinesi başında saatlerce beklemek derdinden İstanbul'un bir kısmını bu bina kurtaracaktır.

Süleymaniye camii önünden geçenler burada da tamir edici çekiçlerin işleyişinden çıkan kıvrak seslerin avluda âkislerini heybetle dinlemektedirler.

İstanbul sokaklarının, bir çoğunun bozuk kaldırımlarını söken kazmaların topraklara saplanan sesi; buraların yakın bir zamanda asfaltlanacağının veya üstlerine iyi birer parke döşeneceğinin işaretcisidir.

Kaldırımları sökülmüş caddelerden asfalt altına döşenecek taşları ufalamak için yapılan faaliyetin sesi yükseliyor.

Fakat benim kendi hesabıma, bütün bu sesler içinde en fazlası hoşuma giden en ziyade seve, seve dinlediğim melodi Eminönünde çalışan kazmaların sesidir.

İstanbul'un bu tarafından bu biçimsiz evlerin yarı yıkık gövdeleri üstüne tırmanmış bir takım insanlar var. Bunlar; kazmalarını, her biri bir zevksizlik âbidesi ve atleta bir yüz karası olan bu kötü binaların bağrına indiriyorlar onları taş, taş sökerek arkada gizlenmiş duran büyük türk eserinin haşmetini göz önüne çıkarmak çin savaşıyorlar.

Türk mimarisinin bir şaheseri olan Yeni cami yıkılan evlerin enkazı altında vakur ve haşmetli gövdesini göstermeğe başladı.

Bu eser uzun seneler zindanlarda yatmış bir biçaredir ki, ancak şimdi her kazmanın bir taşa vuruşunda her kazmanın bir duvar daha yıkışında biraz güneşe ve biraz ışığa kavuşuyor.

Köprüden Eminönüne gelindiği zaman Eminönünün sağ cephesinin Balıkpazarına doğru hemen hemen tamamen yıkılmış olduğunu görüyoruz.

Yeni camiin sağ kısmı tamamiyle meydana çıkmıştır.

Fakat bu güzel eseri olanca haşmetiyle ve tam olarak görebilmemiz için şimdi de sol tarafdaki kısımda bulunan binaların ortadan kalkması lâzım ki bu iş nerede ise başarılacak!...

Çünkü işlere bir kaç gündür, daha fazla bir ehemmiyet verildi. Bir taraftan kazmalar işliyor bir taraftan, kamyonlara yükletilen enkaz buradan uzaklaştırılıyor.

Ve her gün buradan geçtiğimiz zaman meydanı biraz daha genişlemiş ve biraz daha aydınlık görüyoruz.

Gönüllere ferahlık veren, meşhur mavi göklü İstanbul'umuzun, gönülleri karartan ve gök namına bir avuç bir şey gören bu köşesini, hayırlı ellerde işliyen bu kazmalar, her gün biraz daha mavi göke kavuşturuyor.

Bu binalar yıkılıp, gözden kayıp oldukça, eskiden, bu meydanın medeni bir şehir meydanından daha fazla bin bir kervanın uğrayıp geçtiği bir kervansarayın avlusuna benzediğini daha iyi anlıyoruz.

Fakat şimdi. Kazmalar işledikçe Eminönü meydanı modern bir şehir olmağa azmetmiş olan İstanbul merkezinde ve şehrin en geniş meydanlarından biri olarak serpiliyor.

* * *

Şuurlu ellere düşen kazmayı takdis edelim.

İyi eser yapmak için evelâ kötüyü yıkmak lâzım değil mi?

Sami DERVİŞ

Şahane Filimleri
Zengin programları
Güzel şarkıları
Lüks tuvaletleri
ULUS
Sinemasında
.....göreceksiniz.....

Edebî meslekler:

DADAİZM

Suud Kemal YETKİN

Dadaizm, şuûrunun istikametini kaybeden bir neslin, harp sonrası neslinin ümitsizliğini ve isyanını ifade eden bir meslektir. Dadaizm aşağı yukarı aynı zamanda hem İsviçre'de, hem Fransa'da, hem Amerika'da doğdu.

1916 yılının şubatında, fikirlerin karışık ve şaşkın, sinirlerin kopacak kadar gergin bulunduğu sıralarda, başka milliyette olan bir kaç genç, — alman Hugo Ball, alzaslı Hans Arp ve yurttaşı Richard Huelsenbeck, romanyalı Tristan Tzara Zürih'te yeni bir cereyanın temelini atıyorlar. Bu gençlerin ve bu cereyanın başında Tzara'yı görüyoruz. Tzara, kitabı açacak bıçağı bir Lârus lugatinin sayfaları arasına rast gele kaydırmak suretiyle bulduğu Dada kelimesini bu yeni telâkkiye isim olarak veriyor. Grup evelâ (Cabaret Voltaire)i, sonra sanat ve edebiyat mecmuası olan (Dada)yı, daha sonra da (Connibale) i neşrediyor. Dadaist tipte ilk eserleri bizzat T. Tzara verdi. 1916 da La première aventure céleste de Mr antipyrine, ve 1918 de Vingt cinq Poèmes isimli şiir kitaplarını neşretti. Bu eserler dadaistlerin mütarekeyi müteakip faaliyet merkezlerini Paris'e naklettikleri zamana kadar hiç bir aksi sada uyandırmadı. Paris'te Tristan Tzara'nın dostları arasında henüz Amerika'dan gelen Francis Picabia ile Paul Eluard, ve bazı kübistler görülmeğe başlıyor. Artık dadaistler Sans Pareil kitapevinde, eserlerini bastırmak imkânını da buluyorlar.

Şair Paul Valéry'nin, ismini bulduğu ve bir vakıtlar yazılarıyle de iştirâk ettiği Littérature mecmuası Dada hareketinin organı oluyor ve beyanname mahiyetinde bir sürü konferanslar tertip ediyor. Bu konferansların ilki 5 şubat 1920 tarihinde (mustakiller salonu) nda verildi. Bu beyannamelerden biri Francis Picabia'nın şu sözlerini ihtiva ediyordu: "Ne yaptığımızı anlamıyorsunuz değil mi? Aziz dostlar onu biz sizden daha az anlıyoruz. Ne saadet değil mi? Hakkınız var! Bir defa daha papa ile uyumak isterdim! Yine mi anlamıyorsunuz? Ben de anlamıyorum. Ne kadar hazin bu!".

Bu ilk beyanname, kahkahalar kodı. İkinci umumî toplantı (20 mart 1920) daha heyecanlı ve daha canlı oldu. Sözler ve hareketler o kadar şiddetlendi ki salonu zabıta kuvetiyle boşaltmak zaruret halini aldı. Senenin diğer gösterileri daha sükûnetle geçti; bununla beraber Dada lisaniyle Tristan Tzara'nın verdiği bir konferans, dinleyicilerin itiraz gürültüsü ve bir cazbandın yaygarası içinde kaybolup gitti. 1919 - 1920 yıllarında vukua gelen bu edebî ve fikrî kaynaşmayı tamamlamak için Georges Ribemont - Dessaigne'in tiyatro sahasında yaptıklarını da unutmamak icap eder.

* * *

Bir neslin derin temayüllerine tekabül ettiği muhakkak olan dadaizmin felsefî ve bedii manası nedir? Bu meslek önceleri edebî kübizmin devamı olarak görülüyor. O da, kübizm gibi zihnin hendesesini maddî âleme karşı koymak ve sanatı onun tahakkümünden kurtarmak istedi. Fakat pek kısa bir zaman sonra, kübizme ve yer yüzündeki her şeye ve her kıymete isyan etti. Hâd bir romantizm halinde aklın iflâsını dört tarafa bağırıp durdu. Bu itibarla dadaizmi sırf edebî bir hareket farzetmek, onun mahiyetini değiştirmek, hakikati görmemek olur. Dadaizmin edebî ifadesi vardır, fakat bu ifade ikinci derecede kalır. Başlangıçta Dada, büyük harbı takip eden devredeki hayat tarzının mânasızlığına, bilhassa edebiyat müntesiplerinin yaygaracı iddialarına karşı teşekkül etmiş felsefî ve mizahî bir isyan olarak görünüyor. Dada, yıkıcılığını sanat ve edebiyata kadar uzatan müfrit reybiliğin timsalidir. Tzara'nın ve arkadaşlarının ilk fikri, teessüs etmiş kıymetlere karşı bir "ilânı istihza" idi. Dadaistlere, Dada ne demek isti - yor? Suali sorulduğu zaman, sadece: "Dada bir şey ifade etmiyor; Dada bir şey istemiyor" cevabını veriyor - lar. Dadaizm, mevcut olmıyan bir cismin terapötik hassalarını istihsal için teşekkül etmiş sınaî bir teşebbüse benziyor. Bu mesleğin gayesi, bütün fikir ve sanat vasıtalarını hiçliğe tatbik etmekten başka bir şey değildir; eğer orijinalite ise, dadaizmin orijinalitesi bundan ibarettir.

Bu büyük çaptaki (farce), edebiyat çarkının boşta döndüğünü ve netice itibariyle faydasız ve gülünç bir şekilde işlediğini göstererek sosiyal bir satire mahiyetini de alıyor. Bunun içindir ki, 1920 gösterilerini tertip edenler, anti - littératüre olduklarını bildirmek suretiyle işe başlamışlardı. Keza bir Dada beyannamesinde çıkan (hakikî Dada, Dada'ya karşıdır) hükmünün, yeni nesil indinde bütün edebî mesleklerin mânasızlığını ifade etmesi itibariyle, değeri büyüktür. Bu edebî septisizm bir nevi felsefî nihilizme ve topyekûn bedbinliğe müncer oluyor. Dada, yıkıcı bir faaliyettir; edebî hüriyetin ifadesi olan romantizm karşısında, anarşinin tam ifadesidir. Dadaizm büyük bir şair yetiştirmedi. Bu mektebin şefi T. Tzara'nın "Yabaî su" isimli şu manzumesine bakınız:

Gözün aç dişleri
İpek islerle örtülü
Yağmura karşı
Çıplak su
Gecenin alın terini karartıyor
Göz bir müselles içinde kapalı
Bu müselles başka bir müselles taşıyor
Ağzında uyku parçalarını kemiriyor.
Işığın kenarındaki muntazam gürültü
Bir melektir
Ki şarkıyı bir kilit gibi korur
Sigara içenlerin salonunda içilen bir pipo
Eti üzerinde sadalar cisimlerden süzülüyor
Ki yağmuru ve resimlerini sevk ediyor
Kadınlar onu bir gerdanlık olarak takıyorlar
. . . . . ilâh...

İşte böylece uzayıp giden, tenkit işaretlerini de hiçe sayan nisbeten makul dadaist bir manzume! Bir anın ruhî muvazenesizliğini ve isyanını ifade eden bu edebî ve fikrî kriz 1922 de yatışmış ve son sayıklamaların ihtilâçları içinde nihayet bulmuştur. Bugün dadaizmin yalnız tuhaf bir hatırası ve kötü bir kaç mukallidi var.

RADYO

TÜRKİYE RADYO DİFÜZYON POSTALARI

Türkiye Radyosu — Ankara Radyosu

DALGA UZUNLUĞU

1639 m. 183 Kcs./120 Kw.
T. A. P. 31.70 m. 9465 Kcs./ 20 Kw.
T. A. Q. 19,74 m. 15195 Kcs./ 20 Kw.
(TÜRKİYE SAATİYLE)

Ankara

PAZARTESİ: 9.1.1939

12.30 Müzik (bir senfoni - Pl).
13.00 Saat ajans haberleri ve meteor - Ankara.
13.10 Müzik (operetler - Pl).
13.30 - 14 Türk müziği (Halk türküleri pl.
18 30 Müzik (hafif plâklar).
19.15 Konuşma (Doktorun saati).
19.30 Türk müziği: ince saz faslı (Şehnaz faslı).
20.15 Saat; ajans haberleri, meteoroloji ve ziraat borsası (fiyat).
20.25 Türk müziği: 1 - Naman ağa - Şevk efza peşrevi. 2 - Dede - Hüsnü zatın gibi. 3 - Tanburi Hikmet bey - en esiri handenim. 4 - Lem'i - Şikâyet etme. 5 - Ruşen Kam - Taksim. 6 - Rahmi bey - Ey gülü nevbahar an. 7 - Mahmut bey - Ey servi gül vefa 8 - Dede - Seri zülfü anberini 9 - Sait Dede - Şevk efza saz semaisi. - Okuyan Muzaffer İlkar - Çalanlar: Vecihe, Reşat Erer - Ruşen Kam, Cevdet Kozan.
21.10 Müzik (saksofonist Nihat Esengin resitali: 1 - Süslenmiş - Koral melodisi. 2 - Souveig in şarkısı 3 - Sihirli balet.
21.30 Konuşma.
21.45 Müzik (küçük orkestra): 1 - Ledi - Hamilton operetinden potpuri (E. Künneke). 2 - Vals fısıltıları (Pol Linke). 3 - Per Günt süitlerinden (Grieg) op 46. 1 - Sabah sesleri 2 - Ose nin ölümü 3 - İngridin feryadı 4 - Arap dansı 5 - Anitranın dansı 6 - Dağ kıralının mağarasında 7 - Per Günt memleket. avdeti.
22.45 Sinema sesi.
23.45 - 24 Son ajans haberleri ve yarınki program.

Eski 1 No. lu halk düşmanı

Alkapone dimağî teşevvüşlerden mustaripmiş

San Fransisko, 8 a.a. — Eski 1 numaralı halk düşmanı Alkapone, San Fransisko körfezinde kâin Alkatraz hapisanesinden gizlice Sanpedro'nun [illegible] len hapisaneye nakledilmiştir.

Mahpusun nakli esbabı meçhuldür. Fakat hükümet memurlarının mahkûmun Alkatraz hapisanesinde hapis edilmeden evel ceza mahkemesinde yemiş olduğu bir sene hapis cezasını Terminale adası hapisanesinde çektirmek niyetiyle hareket etmiş oldukları tahmin olunmaktadır.

Malûm olduğu veçhile mahkûmun şimdi çekmekte olduğu ceza vergi ödememek yüzünden verilmiş olan ceza idi.

Bazı kimseler, Alkapone'nin hiçbir zaman hüriyetini istirdad edemiyeceği mütaleasındadırlar. Çünkü dimağî teşevvüşlerden muztarip olduğu söylenmektedir.

BALIK TUTAN KEDİ SOKAĞI

Yazan Yolan Földes — Çeviren: Nasuhi Baydar

— 53 —

elimdeki parayı almaktan başka bir şey yapmaz, ve bunun içindir ki allah ona çocuk vermez. Bütün bunlar ihanet ettiğim, çıkıp buralara geldiğim ve bir fransız kadını ile evlendiğim için başıma gelmiştir, aziz Klari. Daha uzun müddet yaşamıyacağım, sevgili Klari. Yakında yavrularıma kavuşacağım. Fransız kadını beni mezara sürüklüyor.."

Bunu, beklenmedik bir nezaketle dolu olan, şu parça takip ediyor:

"Babanıza ve ananıza hürmetlerimi takdim ederim. Bay Bardişinof'a, bay Liif'e ve Bay Alvarez'e muhabbetler. Aziz Annuşka ile Yani'ye dostluklar."

Klari gönderenin adresini havi olmıyan mektubu okuyor. Bir an düşünüyor, sonra büküp bir zarfa koyuyor ve şapkasını giyiyor. Klari Bay Papadakis'i bulup fena kalpli fransız kadınının pençesinden kurtarmağa karar vermiştir.

Klari her zamanki gibi süratli ve kararlıdır. Papadakis'in dört seneden fazla bir zaman evel çalışmış olduğu kasket atelyesine gidiyor. Tabiî aradığını orada bulamıyor. Fakat, işçilerden biri onun hangi işe girmek üzere buradan ayrılmış olduğunu hatırlıyor. Klari izi takip ediyor. İkinci atelyeden sonra bir üçüncü, sonra bir dördüncüsünü buluyor. Burada meslekî iz nihayet buluyorsa da Klari'ye hususî bir mesken adresi veriliyor. Bu adresin günü geçmiş, mânası kalmamıştır. Ancak Klari orada rumun müteakip adresini bilen birine rastlıyor. Sonra aynı tarzdaki araştırmalar, soruşturmalar, usulü dairesinde bir tahkik devam ediyor, ve, üçüncü gün, Klari nihayet Peruz sokağında mütevazi bir apartımanın kapısını çalıyor.

Zayıf, yıpranmış bir kadın kapıyı açıyor, soruyor:

— Kimi arıyorsunuz?

— Bay Papadakis'i. Adım Kler Barabaş'tır. Ve Bay Papadakis'i görmek istiyorum, diye mütecaviz cevap veriyor.

— Giriniz.

Zayıf kadın onu içeriye alıyor. İlâve ediyor:

— Burada değil, fakat nerede ise gelir.

Kadınla kız fakirane döşenmiş odada karşı karşıya oturuyorlar. Klari karşısındaki sefil mahlûku tenkitci bir gözle tetkik ediyor. Görünüyor ki bu kadın kendisinden çekinmekte, tanımmadık kimselerin ziyaretlerinden tevellüt eden sıkıntılardan ve ihtilâtlardan ürkmektedir.

Klari cepheden taarruz taraftarıdır. Sert bir tavırla:

— Anlaşılan siz Bay Papadakis'i betbaht ediyormuşsunuz.

— Ben mi?..

Kadının etrafı sim siyah gözleri birdenbire yaşlarla doluyor. Biri biri ardı sıra o kadar çok sızlanıyor ki Klari'nin âdeta başı dönüyor.

— Siz, bir yabancı ile evlenmenin ne demek olduğunu bilemezsiniz, madmazel Barabas — adınız bu idi, değil mi? — beraber yaşanmadıkça bir yabancının ne olduğu bilinemez. Yabancılar garip insanlardır; onların anlaşılmıyan kederleri vardır ki kendilerini kemirir. Kristo da böyledir. Eğer onu bırakacak olsaydım bütün gün bulunduğu yerden kımıldanmaz ve mahzun bir tavırla dim dik ileriye bakar ve hiç çalışmazdı... Söyleyiniz bana, madmazel, böyle bir şeye tahammül edilir mi? İşe gitmesini teklif ettiğim zaman bana kızıyor. Allah allah, açlıktan ölecek değiliz ya. Çocuğumuz olmadığı için de bana darılıyor. Ben buna ne yapabilirim, madmazel? Bana hiddetleniyor, ve söylemek istemediği acaip şeylerle mütemadiyen zihnini yorarak gözlerini bir noktaya dikiyor ve sanki birisiyle konuşuyormuş gibi homurdanıp duruyor. Söyleyiniz bana, madmazel, bu vaziyette elimden ne gelir, benim?

Klari, biraz mahcup dinliyor. İlk defadır ki büyük adam muamelesi görüyor. Her hangi başka şartlar içinde Klari, vakıayı olduğu gibi, tamamiyle müsterih olarak telâkki edebilirdi. Fakat bugün büsbütün başka bir vaziyet karşısında bulunacağını umuyordu. O buraya fena kalpli zevceyi kovmak ve Papadakis'i kurtarmak üzere bir intikam meleği gibi gelmişti. Halbuki şimdi ağlayıp şikâyet eden fena kalpli zevcedir.

Sonra, kapının arkasında ağır ayak sesleri işitiliyor, ve kara ve uykulu gözlü, tatlı bakışlı rum tenbel ve şişman içeriye giriyor. Klari'yi tanımak için yüzüne iyice bakmak lüzumunu hissediyor, ve onu görmüş olmakla da sevinmiş görünmüyor.

İfadesiz bir sesle:

— Ne iyi ettiniz de geldiniz, diyor.

Klari şaşkın bir haldedir.

— Bana mektup yazmıştınız, bay Papadakis.

Rum, fersiz nazarlarla ileriye doğru bakarak:

— Sahih mi? Diyor. Evet, zannedersem yazdım. Babanız, ananız nasıllar?

Klari dalgın dalgın ve fazla tafsilâta lüzum görmeksizin cevap veriyor; hattâ babasının cenup Amerika'sına gitmiş olduğunu ilâve etmiyor. Kalkıp gitmekte istical gösteriyor. Fransız kadını bir bardak şarap içmesi hususunda ısrarda bulunuyor. Klari şarabı yuvarlıyor ve gitmek üzere hemen ayağa kalkıyor.

Müsade isterken şu suali sormaktan nefsini menedemiyor:

— Bay Papadakis size hiç bir iyilikte bulunamaz mıyım? Her şey yolunda mı?

Papadakis:

— Pek yolunda yolunda, cevabını veriyor.

Fransız kadını onu tekrar gelmeğe davet ediyor.

Klari, sokağa çıkar çıkmaz yağmurdan sonra sallanan haşhaşlar gibi şöyle bir sarsılıyor. Aklı başında bir insan için yaşlıların işleri mânasız ve anlaşılması güçtür. Klari, resmî ve paralı muallimi olmuş olduğu için Alin'in evine gidiyor. Alin'in hafızası olmamakla beraber kendisiyle doğru dürüst

(Sonu var)

HAYAT ve SIHAT

Çocuk nezle olunca...

Çocuk nezlesi pek ciddî bir şeydir. Vakıa çocuklar da, anneleri ve babaları gibi bayağı bir nezleye tutulurlar. Fakat onlarda nezle, birçok defa, bulaşık ve ateşli bir hastalığın başladığını haber verir.

Meselâ kızamık hastalığının ilk alâmeti nezledir. Onun için bu mevsimde çocuk nezle olunca — hele burnu akmakla beraber gözleri de kızarırsa — kızamıklı başka bir çocukla ihtilât edip etmediğini hatıra getirmek lâzımdır. Gerçi çocuk kızamığa tutulmuş olsa bile nezlesi için, hattâ kızamık hastalığı için merak edilecek, yapılacak bir şey yoktur. Bununla beraber onu kardeşlerinden ayrı bir yerde yatırmak, hekime de haber vermek ister.

Çocuk nezlesi, bazılarında difteri hastalığının da alâmeti olur. Bu hastalık boğazda olduğu vakit bile burunda nezle bulunduğu gibi, bazılarında boğazlarındaki hastalık geçtikten sonra burun nezlesi haftalarca, aylarca devam eder... Kimisinde de difteri yalnız burunda olur ve bayağı bir nezle gibi devam eder. Çocuklarda devamlı bir nezle olunca, hele burundan cerahat gelirse, çocuğun boynunda bezler de bulunursa difteriyi hatırlamalıdır. Onu hatırlamak da çocuğun burnundan madde alarak bakteriyoloji lâboratuvarında muayene ettirmek demektir. Oradan gelecek rapor difteri mikrobunun görülmüş olduğunu yazsa da merak etmeğe lüzum yoktur, çünkü serom şırınga ettirilince burun nezlesi geçtiği gibi hiç bir tehlike de kalmaz. Bazılarında seromdan sonra müzmin bir burun iltihabı kalsa da artık merak etmemelidir.

Grip hastalığının da burun nezlesiyle başladığı çoktur. Bu hastalık da pek ehemiyetli olmamakla beraber, tabiî, çocuğa dikkat etmek, hastalığın göğüste iltihap yapabileceğini düşünmek lâzımdır. Grip hastalığı çocuğun kulağında, yüzündeki kemiklerin arasındaki boşluklarda da iltihap yapabilir.

Kızıl hastalığının burun nezlesiyle başlaması âdeti değilse de öyle yaptığı da vardır. O zaman bu hastalık bir şey değildir.

Daha başka hastalıklarda da, çocuğun burnunda nezle olur. Fakat o muhriş hastalıkların hepsini saymağa lüzum görmüyorum. Çocuk nezle olunca, bunun bayağı bir nezleden başka bir şey olacağını hatıra getirmek yetişir...

Yeni doğmuş çocuk nezle olunca daha ziyade can sıkar. Bayağı bir nezle bile olsa, mini mini çocuğun burnu pek küçük, içerisi pek dar olduğundan, içerdeki zar nezleden şişince çocuk burnundan nefes alamaz, ağzından teneffüs eder. Çocuğun ağzı açık kalması dudaklarını, ağzını kurutur. Meme verileceği zaman iş büsbütün güçleşir. Çocuğun ağzı da meme ile kapanınca hiç nefes alamaz. Onun için memeyi ağzından bırakır, başını arkaya atar. Sonra tekrar emmek ister, nefesi tıkanınca gene bırakır. Nihayet öfkelenir, haykırır ve aç kalır. Bir burun nezlesinden bronşite, zatürreeye tutulan küçük çocuklar da vardır.

Onun için pek küçük çocuk nezle olunca, mini mini burnunun içerisini sık sık temizlemek lâzımdır. Pamuktan onun burnuna göre fitiller yapılarak kaynamış suya batırıldıktan sonra burnuna sokulur... Küçücük bir lâstik şırınga ile burnunun içindeki sulu kirleri çekip temizlemek de mümkündür.. Çocukların burnunu temizlemek için Eska âleti denilen mahsus âletten eczanelerde bulursanız ondan alırsınız, daha kolay olur.. Her halde meme vermeden önce çocuğun burnunu temizlemekte ihmal etmemelidir. Burnu temizlendikten sonra da çocuk gene memeyi ağzına aldığı vakit nefesi tıkanırsa, sütü memeden kaşık içerisine sağarak kaşıkla içirmekten başka çare kalmaz... Çocuğun bacaklarını pamukla sarmak da nezlenin hafiflemesine yardım eder.

Yeni doğan çocuklarda da burun nezlesi — bayağı bir nezleden başka — bulaşık ve ateşli bir hastalık alâmeti olabileceği de daima hatıra gelmelidir, hele, doğarken gözleriyle birlikte burnuna bulaşmış beyaz veya yeşil akıntıdan nezle olabileceğini mutlaka düşünmelidir.

G. A.

---

23 Sene sonra...

Bir suykast mahkûmu affolundu

Sacramento "Kalifornia" 8 a.a. — 22-7-916 da San Fransisko'da nümayiş çilerden mürekkep bir kafile geçerken atılan bir bombadan 10 kişi ölmüş ve 40 kişi yaralanmış idi. Bu suykaste iştirak ettiği için 22 sene hapse mahkûm edilen Thomas Mooneyı geçenlerde intihap edilen vali Culbert Olson tarafından affedilmiştir.

44 seneden beri Kalifornia'nın ilk demokrat valisi olan Olson intihabından evel Mooney'in yalan yere yapılan şehadetler ve tarafgirlik neticesinde mahkûm edilmiş olduğunu zannettiğini söylemişti. Fakat en büyük bir hüsnüniyetle de olsa, bu harekete bir uzlaşma jesti kıymeti izafe edilemezdi. Doktor Şaht, âcil bir malî yardım yapılmadığı takdirde Almanya'nın yeni bir siyasî buhran tahrik etmeye mecbur kalacağını haber vermiştir. En safdil politikacılar bile, Berlin'e eli boş dönmüş olan doktor Şaht'ın teklifleri hususunda yanılmamışlardır.

Fakat sükûnet alâmetlerinden eser yoksa, buna mukabil, Londra bürolarına endişe verici haberler yağmakta devam ediyor. Memel'den alman tazyikinin arttığı ve doktor Noyman'ın Memel statükosunun "totaliter"leştirilmesi hususundaki arzusunu gizlemediği bildiriliyor. Prag'da, Berlin'i Romanya'ya bağlıyacak olan stratejik otostrad plânından bahsediliyor. Varşova'dan, Berlin'de resmî bir Ukranya bürosunun açıldığı ve bir alman radyo istasyonunun "tazyik altındaki ukranyalılar"ın bültenlerini muntazaman neşrettiği haber veriliyor. Matbuat ve afişler, bütün alman topraklarında, Filistin'deki ingiliz politikası aleyhinde hararetli bir mücadeleye girişmiştir.

Münih'te teati edilmiş olan imzalar ingili zalman münasebetlerinde güya yeni bir devir açacaktı. B. Çemberlayn'in pek müftehir olduğu iki taraflı beyanat, inkâr edilmiş ve unutulmuş diğer bunca benzerlerinin yanına gitmiştir.

Fakat Almanya müsellesin ancak bir köşesidir. Roma ve Tokyo da vardır. Sükûnet politikası bu iki hükümet merkezinde daha müsait bir vaziyet mi arzediyor?

B. Çemberlayn'le lord Halifaks yakında Roma'ya gideceklerdir. İngiliz başvekili, parlâmentoya karşı ingiliz - italyan görüşmelerinin çerçevesini tayin ederek manevra serbestisini tahdit edecek olan teahhütlere girişmeyi katiyen reddetmiye karar vermiş görünüyordu. Fakat hâdiseler arzularımızdan daha kuvvetlidirler: Endişeli ve yolunu şaşırmış kamoyu teskin için bazı tasrihlerde bulunmak icap etmiştir.

Çemberlayn evelâ Akdeniz'de her hangi bir taviz mevzuubahis olamıyacağını söyledi. İngiliz - italyan paktının Tunus, Korsika'yı, ve Nis'i koruduğunu belirtti. İtalya ve İngiltere Akdeniz statükosuna hürmet etmeyi teahhüt etmişlerdir.

İngiliz Somalisi'nden her hangi bir fedakârlıkta bulunmak fikrini de reddetti.

Üçüncü olarak, Süveyş mukavelesinin bütün imza sahiplerinin muvafakati olmadan tadil edilemiyeceğini hatırlattı.

Nihayet İspanya hususunda, karışmazlık anlaşması hükümlerinin meri olduğunu temin etti: yabancı muhariplerin esaslı surette çekilmesinden önce muhariplik hakkı tanınmıyacaktır.

Bu şartlar içinde Roma'da neyin konuşulacağını sorabilir miyiz? İtalya'nın bütün talepleri şimdiden reddedilmiş bulunmaktadır.

B. Çemberlayn beyanatlarında Roma'ya yapacağı seyahatin bir dostluk ziyareti olduğunu, italyan hükümet merkezinde "bütün büyük Avrupa problemlerinin derin surette tetkikine müsait bir hava" bulacağını umduğunu söylemiştir. Hakikatte, ingiliz başvekili 16 nisan muahedesinin hâlâ hayatta olduğuna, Münih beyanatının âkibetine uğramadığına, Fransa'ya karşı italyan hücumlarının ciddî bir şümulü olan ehemiyetsiz tezahürlerden ibaret olduğuna inanmak istemiyor.

İtalya'nın aşırı taleplerini tefsir eden meslekdaşlarımızın ekseriya unuttukları cihet, bu taleplerin ingiliz - italyan muahedesine alenî bir tecavüz teşkil etmesidir. Londra, bu muahedenin bir fransız - italyan anlaşmasiyle tamamlandığını görmek isterdi. Fakat bugünkü şekliyle de, 16 nisan anlaşması Akdeniz statükosuna, İspanya'nın arazi mülkiyetine hürmet ve şarkî Afrika'da iyi komşuluk esaslarına sitinat eder. Tunus'u, Korsika'yı, Cibuti'yi ve Süveyş statükosunun radikal bir surette tadilini istemek muahede prensibine hücum etmek demektir.

İmdi, ingiliz - italyan muahedesi hükümden sakit olursa, sükûnet politikasından geriye ne kalacaktır?

Bazı mahfiller, general Franko'ya muhariplik hakkının tanınması mukabilinde B. Musolini'nin İngiltere'ye her türlü teminatta bulunmaya âmade olduğunu sanmaktadırlar. Fakat ingiliz başvekili geçen ilk baharda verilmiş ve kaydedilmiş olan vâitler mukabilinde muhariplik hakkını bahşedemez. 16 nisan muahedesine yazılmış teahhütleri yeni bir taviz diye telâkki edemez. Bu Roma seyahati vâitce fakir, tehlikece cömert, beyhude bir zahmettir. İngiliz başvekili bunu biliyor. O kadar iyi biliyor ki şu son günlerde bir kaç defa hareketini tehir ettiğini veya İtalya'daki Fransa aleyhdarı nümayişlerin kesilmesine talik ettiğini ilân etmesine ramak kalmıştır.

Japonya'ya gelince, ingiliz kabinesi artık Amerika'nın tazyikine karşı koyamıyacaktır. Her şeyden önce, Çin'e açılacak ticarî krediler mevzubahistir. Fakat Vaşington'da japon ihracatı üzerine ambargo konulması da konuşulmuyor mu? Amerika'nın cepane ve askerî malzeme ihracat istatistikleri ilk defa olarak Japonya'ya hiç bir ihraç müsadesi verilmemiş olduğunu gösteriyor. İngiltere'de B. Çemberlayn'in daima reddetmiş olduğu bu tedip tedbirlerine ister istemez iştirâk mecburiyetinde kalacaktır.

GÜNÜN POLİTİKA HADİSELERİ

ÇEMBERLEYN'İN MARUZ BULUNDUĞU GÜÇLÜKLER

Münih konferansından bir kaç gün sonra, ingiliz başvekili vatandaşlarına mesut bir Noel, sakin ve refahlı bir yıl sonu vadettiği sıralarda kendi Noelinin bu derece telâşlı geçeceğini tahmin edemezdi. B. Çemberlayn, ecnebî matbuat mümessilleri huzurunda verdiği beyanatta bedbinliği tenkit ediyor, muarızlarının ve dostlarından bazılarının izhar ettikleri endişelere şaşıyordu.

Bir devlet adamının siyasî beyanatı muhakkak hakikî hislerine terceman olmak icap etmez. Hakikatte, yeni sene endişe ve kararsızlık içinde girmiştir: Ufuklarda, hiç bir noktada, cidden teşvik edici bir alâmet farkedilmiyor.

Ukranya meselesi İtalyan istekleri karşısında İngiltere

Münih anlaşmasının doğurmuş olduğu nikbinlik devam edememiştir! Münih'in, bütün dünyanın bildiği ağır bir zimmet hanesi vardı. Buna mukabil, matlubunda, büyük vaât taşıyordu: dört büyük devlet, İngiltere, Fransa, Almanya ve İtalya arasında filî bir işbirliği. İmdi, bu yeni yılbaşında, fransız - italyan gerginliği her zamankinden kuvvetlidir, İngiltere - Almanya münasebetleri, Hitler partisinin iktidar mevkiine gelişindenberi her zamankinden daha ağırdır. Uzak Şark'ta Antikomintern paktın üçüncü şeriki, İngiltere ile Birleşik devletlerin geçen asır zarfında yaratmak için bunca sıkıntılara katlanmış oldukları ticarî, malî ve siyasî nüfuzlar şebekesini yıkmakla meşguldür.

Almanya'ya gelince, hiç bir hayale kapılmaya mahal yoktur. Bizzat B. Çemberlayn bir haftadan kısa zaman içinde alman devlet adamlarına biribirinden enerjik üç ihtarda bulundu. Geçen salı, yabancı matbuat önünde, ingiliz başvekili alman matbuatının edasını tenkit etti. İki gün sonra, avam kamarasının bir ziyafetinde bir harp halinde, İngiltere'nin malî kudretinin katî bir unsur teşkil edeceğini Almanya'ya ihtar etti.

Nihayet, pazartesi akşamı, haricî politika münakaşaları esnasında, B. Çemberlayn bir alman jestini, Avrupa sükûnuna yardımda bulunmak hususundaki arzusunu gösterecek bir ilk adımı beyhude yere beklemiş olduğunu itiraf etti.

Gerçi, iki hafta önce doktor Şaht

Münih'te teati edilmiş olan imzalar ingiliz alman münasebetlerinde güya yeni bir devre açacaktı. Bay Çemberleyn'in pek müftehir olduğu iki taraflı beyanat, inkâr edilmiş, unutulmuş ve diğer bunca benzerlerinin yanına gitmiştir. Nihayet pazartesi akşamı, haricî politika münakaşaları esnasında B. Çemberlayn bir alman jestini, Avrupa sükûnuna yardımda bulunmak hususundaki arzusunu gösterecek, bir ilk adımı beyhude yere beklemiş olduğunu itiraf etmek mecburiyetinde kalmıştır.

Vali bayıldı

Sacramento "Kalifornia" 8 a.a. — Mooney'in serbest bırakılmasını müteakip radyoda bir nutuk söylemek üzere bulunan vali Olson, heyecandan bayılmıştır. Mumaileyh hastaneye nakledilmiştir. Doktorlar sıhî vaziyeti hakkında derhal birşey söyliyememişlerdir.

---

12 yaşından yukarı elli erkek çocuk işçi alınacak

Bir mensucat fabrikasında çalıştırılmak üzere elli erkek çocuk alınacaktır. Çocuklar çalışmakla beraber mektep hayatı yaşıyacaklar ve ücret alacaklardır. Çok çocuklu ailelerin çocukları tercihan alınacaklardır.

İstiyenlerin Çocuk Esirgeme Kurumu Genel merkez içtimaî yardım şubesine müracaat etmeleri lâzımdır.

---

1 Gün için

Oluş

Karaoğlan caddesinden Samanpazarına doğru giderken, yazın sıcakta kıvrılıp bükülen ve kışın rüzgârda titreşip uçuşan renk renk ve boy boy mecmuaların satıldığı sergiler görürsünüz; haftalık, on beş günlük, aylık, ve kimi çocuklara, kimi gençlere, bir takımı ihtisas erbabına, bazıları herkese ve her zevke hitap eden mecmuaları teşhir eden sergiler. Bütün bu mecmuaların taaddüdü karşısında irkilenler olduğu gibi bunları keyfiyet ve hattâ kemmiyet itibariyle de kâfi görmiyenler vardır. Bunlar tahattur ederler ki Amerika Birleşik Devletlerinde, ve 1880 senesinde, 220 kollej mecmuası intişar ediyordu; bir Belçika istatistikçisi 1890 Avrupasında neşredilen üniversite gazetelerinin sayısını 107 olarak tesbit etmişti; ve nihayet üniversite matbuatı, 1933 yılında, Venedik'te bir kongre aktedecek kadar genişlemişti. Halbuki bu matbuatın fevkinde bir de ilim matbuatı mevcuttur, ve bu cinse dahil *mevkuteleri* saymak bile imkânsızdır.

Birkaç gün evel ilk nüshasını okuduğumuz OLUŞ memleketimizde münteşir ilim mecmualarının en iyilerinden biri olmağı vâdediyor. Halil Vedat Fıratlı ile Mustafa Nihat Özön'ün çıkardıkları bu mecmua mütevazi hacmi ile belki bol kâğıt, parlak baskı, şatafatlı resim meraklılarını tatmin etmiyecektir. Fakat, Oluş esasen bunların mecmuası değildir. O, bir ideal ve realite organıdır. Oluş'u çıkaranlar: "Her netice bir riyazî formülün, her riyazî formül de bir tahayyülün mahsulüdür,, demektedirler. Onlarca müfekkire ve muhayyilenin hayatımızdaki rolleri farksızdır; çünkü biri diğerini tazammun eder: ufuktan ötesini görmiyen ve kâinatın değişmez nizamındaki muammayı aslâ çözemiyen insanın kozmogonilerle eriştiği izahta kozmografyanın ilk izleri yok mudur?

Oluş, bundan dolayı, *ilm*'in ve *asıl sanat*'ın ifade ve ihsas ettiklerine istinat ederek *vazifesini* yapmağa çalışacaktır.

Vazifesi ?

Oluş'u neşredenler: "Biz mazisinde, halinde, istikbalinde insanlığa örnek olacak üstün kıymetleri bulunan Türk Milletine ve O'nun tükenmez millî hazinelerine inanıyoruz," sözleriyle bu vazifenin hudutlarını tasrih ediyorlar.

Bu kadar güzel niyetlerle neşriyat sahasına konan Oluş'a uzun ömürler dilemek, o yolda yürümenin feyizlerine inanmış olanlar için yalnız bir borç değil, bir zevktir de. —N. Baydar

---

Ahmet Ahmed'i yaraladı

İstanbul, 8 (Telefonla) — Maçka'da kasap çıraklığı yapan Ahmet, bugün Kurtuluş sinemasına gitmiş ve sinemada otururken yanına gelen gene Ahmet adında biri onu oturduğu koltuktan kaldırmak istemiştir. Ahmet kalkmadığı için kavga çıkmış ve ikinci Ahmet biçağını çekerek kasap çırağı Ahmet'i böğründen ağırca yaralamıştır.

Hayatın içyüzü

— 16 —

Yazan: Filips Openhaym

mektupta Kokeril, King Strit'deki yazihanesine gidip kendisini görmemi rica ediyordu. Bu mektupta ayrıca, hayatımın, bir benim, bir avukatımın, bir de şimdi ölmüş olan bir adamın bile bileceğimiz, onlardan başka herkese heçhul olan bir safhasından bahsolunuyordu. Bir müddet tereddüt ettim. Fakat sonra kalkıp gittim. Bundan niçin bahsedildiği hakkında hiç bir fikrim yoktu. Bu mektup hakkında izahat istiyecektim. Orada geçirdiğim korkunç dakikaları şimdi bile bütün dehşetiyle hissediyorum. Kuşlar ötüşüyor ve o menhus papağan herifin omuzlarında oturuyordu. Kokeril, sandalyesinde geriye doğru yaslandı ve hikâyeyi, tafsilâtından hiç bir tarafını ihmal etmiyerek, anlattı.

Bu esnada dudaklarında gayet kibar bir tebessüm vardı ve meraklı bir surette yüzüme bakıyordu. Hikâyeyi bitirdikten sonra, gene yüzüme bakmağa devam ederken, bana bir takım sualler sordu. Bunlara cevap vermek için mücadele halinde idim. Sonra bana bir zaman yazmış olduğum ve kimse tarafından bilinmemesi için hayatımı feda edebileceğim bir mektubu kelime kelime bana okudu. Biliyor musunuz, bu adamın yanından ayrıldıktan sonra tam üç gece gözüme uyku girmedi.

Blis sordu:

— Şu halde bu adam, ötekini berikini böyle vasıtalarla tehdit eden bir haydut olacak, öyle değil mi?

Kız cevap verdi:

— Hiç şüphesiz. Şimdiye kadar bu sırlar ortaya dökülmedi; çünkü herif, benim para toplayıp kendisine götürmemi bekliyor. Beni üç defa daha bir takım bahanelerle yanına çağırdı. Her defasında da aynı hikâyeleri anlattı ve yüzüme dik dik bakmağa devam etti.

Franses söze karıştı:

— Gönderdiği bir mektupta Mis Morrison'a önümüzdeki pazartesi günü de gidip kendisini görmesini yazmış.

Mis Morrison ilâve etti:

— O gün yanına gidince neler olacağını gayet iyi biliyorum. Bütün bu hikâyeyi bana yeni baştan söyletecek.

Gene Franses söze karıştı:

— Ondan sonra da para istiyecek; kim olsa bunu anlar. Mis Morrison teessür içinde dedi ki:

— Halbuki benim de bir tek meteliğim, ama bir tek meteliğim bile yok.

Kızın anlattığı hikâyeden sarsılmış olan Blis, sandalyesinde biraz daha yerleşti ve sordu:

— Bu meselede size ne türlü bir yardımım dokunur, lütfen söyler misiniz?

Franses cevap verdi:

— Odasını araştırınız; hareketlerini gizliden gizliye gözetleyiniz. Bu suretle kendisinin bir haydut olduğuna dair esaslı bir delil bulunuz.

Blis, göğüs geçirdi. Her iki kız da heyecan içinde kendisinden bu hizmeti beklemekte idiler.

Blis:

— Pek âlâ, dedi, size söz veriyorum, elimden ne gelirse yapacağım.

Çayların parasını verdi. Öyle bir tavır ile ki bozdurmak üzere masanın üzerine koyduğu yarım liranın, onun cebindeki son para olduğunu kimseler anlıyamazdı.

Franses, bir kâğıt parçasının üzerine bir şey yazarak delikanlıya uzattı:

— İşte benim adresim; dedi, beni tekrar ne zaman görmeğe geleceksiniz?

Delikanlı tereddüt ediyordu.

Kız:

— O halde kendi sualime kendim cevap vereyim, dedi, önümüzdeki pazar günü öğleden sonra çaya bana geleceksiniz.

Blis, bu teklifi memnuniyetle kabul etti.

— Saat dörtte sizde bulunacağım, diye söz verdi.

IX

Ertesi sabah Mister Kokeril, yazihanesine mutat fevkinde güler yüzlü ve neşeli gelmişti. Caketinin yakasına bir kaç tane menekşe takmış ve zarafeti bugün her günkünden daha bariz bir hal almıştı. Blis'i de nazik bir baş eğmesiyle selâmladı.

— Bu sabah, dedi, her zamankinden bir kaç dakika daha erken geldim. Doğrusunu isterseniz, dün gece Tommi'yi merak etmiştim. Hiç yem yememişti.

Mr. Kokeril, anahtariyle yazıhaneyi açtı ve ikisi de birlikte ufak odaya girdiler. Kuşlar, gene her günkü gibi sevinç çığlığı kopardılar. Tommi, tek başına duruyor ve ağzını açmıyordu. Keyfi yerinde olmadığı belli idi. Kokeril, şapkasını acele ile astı. Güderi eldivenlerini çıkarırken parmakları - nın titrediği belli oluyordu.

— Biraz sıcak su ve biraz da sıcak süt istiyorum Blis, dedi, sen kuşların kafeslerini temizlemeden ve yemlerini vermeden önce ateşi yaksan iyi olacak.

Papağan kanatlarını kabartarak bağırdı:

— Aman yarabbi, ne ayıp, ne ayıp!

Mr. Kokeril aldırış etmedi. Saka kuşunun fanila ile sarılı sepetini düzeltmekle meşguldü. O gün akşama kadar kuş yanı başında kaldı ve adam, kâh onunla konuşarak, kâh ıslık çalarak vakıt geçirdi. Saat beşte gitmeğe hazırlanınca Blis'i çağırdı:

— Galiba, dedi, Tommi iyileşmedi. Onun hastalığını pek fazla merak ediyorum.

Blis, tecessüsle efendisinin yüzüne bakıyordu. Bu dakikada doğru söz söylediğinden şüphe ettirecek küçük bir alâmet dahi yoktu. Kokeril, sözüne devam etti:

— Bunu alıp da beraber götüremem. Soğuktan korkarım. Sonra yarın pazardır, biliyorsun. Sana zahmet olacak ama Blis, rica ederim, sabahleyin buraya gelip kuşun nasıl olduğunu bir gör; sonra da gelip bana haber ver. Giderken odamın anahtarını sana bırakırım.

— Memnuniyetle gelirim. Sizi sonra nerede bulabilirim efendim?

— Ben Pall Mall'da Akropolis kulübünde oturuyorum. Kokeril bunu söyliyerek cebinden çıkardığı bir kartın üzerine bir şeyler yazdı:

— Eğer bunu gösterecek olursan tayanıma kadar gelmene müsaade ederler. Lütfen saat onda orada bulunmağa gayret et.

Blis o gece bu anahtar yastığının altında yattı. Ertesi sabah, saat sekiz - den çok önce King Strit'deki binanın merdivenlerini tırmanarak Kokeril'in apartımanının içine girdi. Orada papağanın mutat yaygarası ve kuşların cıvıltısı ile karşılaştı. Perdeyi çekti. Tommi kafesini bırakmış, portmantonun üzerinde sıçrayıp duruyordu.Blis kapıyı kapadı. Şimdi bütün gece düşündüğü şeyi yapmak vaizfesiyle karşı karşıya idi. Kokeril'in bütün gününü önünde geçirdiği Derbi yazihanesi açık duruyordu. Kokeril'e müracaat edenlerin karakterlerini ve sayılarını göz önüne getirdi. Mis Morrison ile bir kaç kişinin burada ne kadar heyecana düştüklerini düşündü. Yazıhaneyi açtı. Orada bulunan müsvedde yığınlarını araştırmağa koyuldu. Bütün çekmeceleri açıyor ve içindeki kâğıtları tetkik ediyordu. Bulduğu bütün yazılar kuşlara dairdi. Bütün resimler, kuş resimleri idi. Kuş âlimlerinden alınmış ve bir çok dillerle yazılmış mektuplar vardı. Yazıhaneyi, olduğu gibi, bıraktıktan sonra odanın her tarafını araştırmağa koyuldu. Araştırmadık hiç bir taraf bırakmadı. Bu işi bitirdiği zaman yüzü kıp kırmızı olmuştu. Bir şey yoktu. Sonra dışarıya çıktı. Bu sefer, dışarıdan içerisini görmeğe imkân verecek surette dıvarda bir delik açtı.

Tam saat onda kulübe giderek içeriye girdi. Ve Mr. Kokeril ile holde buluştu. Haberini verdi. Bu haberden efendisi adam akıllı ferahlamıştı.

Bunun üzerine Bils, ayrılıp giderken Kokeril:

(Sonu var)

Fethiye kasabasının ve limanının umumî bir görünüşü

Tabiat güzelliklerile dolu Fethiye, aynı zamanda Akdeniz'in emin bir limanıdır

Tazyıklı su, elektrik ve geniş caddeler

Fethiye (Hususî) — Fethiye Türkiye'nin, belki dünyanın en durgun ve en kuytu bir limanıdır dedikleri vakit, mubalega yaptıklarını sanırdım. Bu söze inanmak için denizlerin sahillere kuduz gibi saldırdığı mevsimlerde, dağları, ağaçları ve beyaz evleriyle bütün bir kasabanın durgun sulara aksettiğini görmek lâzımdır.

"Fethiye körfezi" Akdeniz dalgalarının çırpındığı hırçın bir körfezdir. Vapurunuz beyaz fenerli kıp kızıl bir adaya yaklaştığı zaman gözleriniz körfezin bir kenarında Fethiye kasabasını ararken tamamen şarka dönen vapur, iki tarafı zeytin kaplı daracık bir boğazdan süzülür geçer ve Fethiye limanına girer. Fethiye, Akdenizin en emin bir limanıdır.

Dağları çamlarla kaplı, kayaları oyulmuş, ovaları portakal ağaçlariyle bezeli Fethiye,güzel bir yurt köşesidir.

Fethiye bugün mamur bir kasabadır. Osmanlılık bu küçük kasabaya, dağ yamaçlarından indirdiği kargacık burgacık bir patika bırakmıştı. Cümhuriyet bir kaç sene içinde hendesenin elinden çıkmış muntazam caddeler verdi. Yayalara mahsus yolun iki tarafındaki okaliptüs ağaçlarının arasında üç otomobil ferah ferah yan yana yürüyebilir. Bir tutam sazın yerinden fışkıran bir okaliptüs ağacına Fethiye belediyesi, Fethiye halkı, ve Fethiye köylüsü bir akciğer değerini veriyor. Nebata dört senede on metre boy veren toprak ve iklim, Fethiye caddelerini bir bulvar, Fethiye parkını bir orman haline getirmiştir.

Köhne devir kasabaya üstündeki tepeden, ancak parmak kalınlığında bir su sızdırabilmişti. Cümhuriyet belediyesi 25 bin lira ile yedi kilometre den kasabaya gür bir su boşaltmıştır. Bugün Fethiyede su o kadar bolduri şehir içinde bütün bahçelere bile yetip artmaktadır. Belediyenin suyu mükemmel bir tazyık makinesiyle de mücehhez bulunmaktadır. Bundan başka, su yollarının bir arızaya uğraması anında kasabanın ihtiyacını temin etmek üzere bir de ihtiyat depo yapılmıştır. Kasabanın müteaddid yerlerinde yeni ve sıhî çeşmeler vardir.

Yeni ve bol su, şehrin bütün ihtiyacını karşıladığı gibi, limana gelen posta, yük ve maden vapurlarına da kâfi gelmektedir.

Kasabada fenni bir mezbaha yaptırılmıştır. Belediye, kasabanın en müsait yerine bir de modern hal ve pazar yeri kurdurmuştur. Sebze, et, balık, meyva ve hububat orada derli toplu bir halde satılmaktıdır. Köylerden gelen bütün mahsuller hal ve pazar yerinde müşteri bulmaktadır.

Fethiyede bir de 15 yataklı belediye hastanesi vardır. Hastanenin bir de operatörü vardır. Bu sene hastaneye bir ameliyatane ilâve edilmiştir.

Kasabanın hartası yaptırılmıştır. 50 senelik imar plânı, şehircilik disiplinine karşı gösterilen saygıyı bir kat daha kuvetlendirmiştir. Şehir plânına göre kasabaya mükemmel bir çeki düzen verilmiştir. Bütün bu çalışmalar la tabiatin, iklimin ve tarihin bu güzel memlekete verdiği değer, bugün on misline çıkarılmıştır.

Kasabanın ışıklandırılması için ihtiyacına yetecek, hatta artacak derece de kudretli bir elektrik santralı kurulmuştur. Bütün tesisat ikmal edilmiştir. Santral yirmi güne kadar işliyecektir.

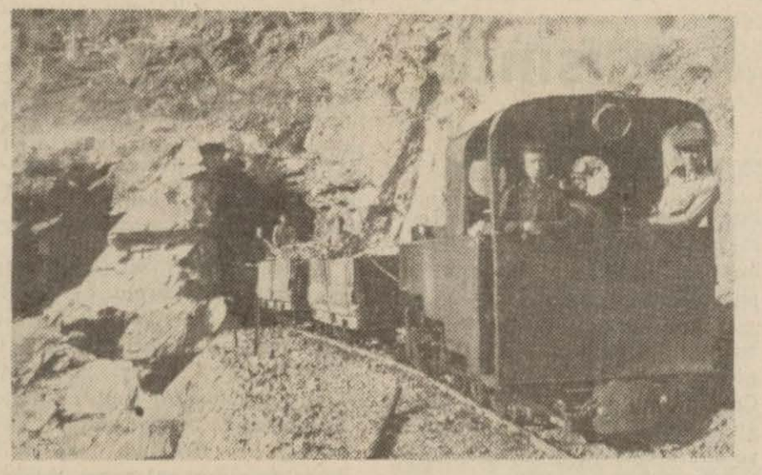

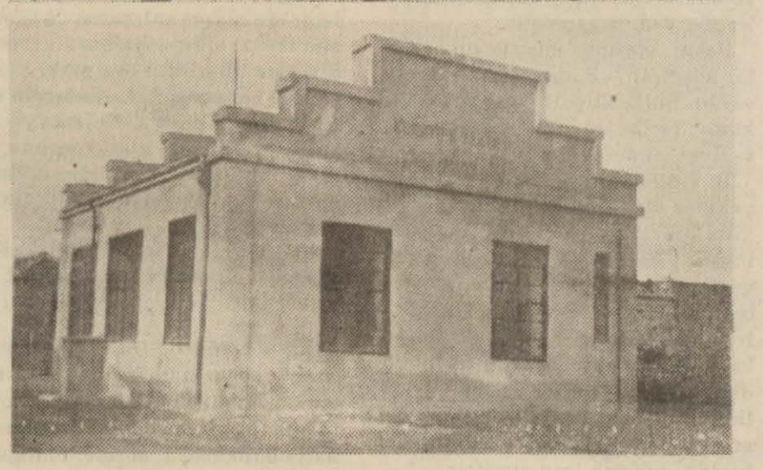

Yukarda, Fethiye'den çıkarılan kromları sahilde bekliyen mâden vapurlarına yetiştirmeğe çalışan bir dekovil, aşağıda Fethiye elektrik santralı

hitte faydalı çalışmalara vesile olmaktadır. İki sene içinde köylerde 850 hasta tedavi ettirmiş ve ilâç dağıtmıştır.

Kaza dahilinde on bir köyde seyyar sinema gösterilmiştir. Halkevi bu sene bir iktisat sergisi açmıştır. Sergi münasebetiyle kaza dahilinde yetişen portakalı limon, mandalin, hurma ve muz gibi meyvalara ait müsabakalar yepılmış, en nefis meyva yetiştirenlere mükâfatlar dağıtılmıştır.

Halkevi, millî sporumuz olan güreşin kaza dahilinde inkişafını temin etmek için güreş müsabakaları da tertip etmektedir. Güreş diyarı olan Fethiye'de bu spor büyük bir alâka uyandırmaktadır.

42.000 nüfusu besliyen Fethiye toprakları yakıcı güneşe kanat açan hurma ve muz ormanlarından, karlı dağların cılız yosunlarına kadar her çeşit nebatı yetiştirmektedir. Buğday ve bütün hububat envaı, portakal, limon, mandalin mebzul miktarda yetişmektedir. Fethiyeden yabancı adalara kasaplık hayvan, tavuk, yumruta, ceviz, susam ve buğday ihraç edilmektedir. Fethiye orman cihetinden de son derece zengin bir memlekettir. Toros dağlarının Antalya üzerinden kıvrılan son zincirleri Fethiye kazasını bir havza içine alacak şekilde çevirmiş, garba doğru parçalamıştır. Fethiye kazası dahilinde, yüksekliği 2000 ile 3000 arasında on on beş tepe vardır. 3030 metreyi bulan ve kazanın doğu hududunu teşkil eden Akdağın etkelriyle, Gök tepe, ve Çal dağı sırtalrında kesif ormanlar vardır. Fethiye ormanlarından çıkarılan keresteler bilhassa İskenderiye piyasalarında büyük bir yer tutmuştur.

Fethiyenin servet membalarından birisi de tütündür. Bilhassa kaya, Üzümlü nahiyelerinde tütüncülüğe son derece ehemmiyet verilmektedir.

Cahit Beğenç

Karısına "üfürükçü" diyen bir koca

İzmir (Hususî) — Devlet demiryollarında gardifiren B. Bedri, karısı Bn. Kadriyeninin büyücülük ve üfürücütük yaptığından bahisle şikâyette bulunmuş, karısının çantasında buna ait bir çok adetler düğünün bildirilmiştir. Yapılan tahkikatta B. Bedrinin karısiyle aralarının açık olduğu ve bu yüzden karısına suç isnat ettiği anlaşılmıştır.

Ödemiş'le bir mahkum kaçtı ve yakalandı

İzmir, (Hususî) — Hırsızlık ve gasp suçuyla 10 sene hapse mahkûm bulunan Kel Mehmet, Ödemiş hapisanesinin bahçe duvarından atlıyarak kaçmış, biraz sonra jandarmalar tarafından yakalanmıştır.

Hamidiye köy öğretmen okulunda

Köylere bilgi, sanat götürecek olan sâf ve zeki köy çocukları nasıl yetişiyor

Eskişehire 40 kilometre uzaklıkta, ve Ankara'ya giden şose üzerinde, Tohum ıslah istasyonunun karşısında, inşaatı henüz bitmiş güzel bir bina vardır. Bu, Kültür Bakanlığının köy kalkınması için açtığı yeni tip öğretmen okuludur.

Şehir öğretmen okullarından çıkanlar, tayin edildikleri köylerde fazla kalamıyorlar. Çünkü onlar okulda, köy ihtiyaçlarına göre yetiştirilmemişler - dir. Köyün her yön den kalkınmasını tam olarak ancak köy icaplarına göre yetişmiş, köy hayatını yadırgamıyan, bütün faaliyetlerini köycülük ülküsü ile hareketa getiren köylü gençler yapar lan bu öğretmen okulu, etrafındaki (Kütahya, Ankara, Afyon, Konya, Eskişehir) vilâyetlerinden seçilip alınan köy çocuklarını bağrında toplamıştır.

Yeni yapılan köy öğretmen okulu binası ve Cümhuriyet bayramı için okul önünde toplanan köy kadınları...

Müsteit olduğu ispekterlerce tespit edilen köylü çocuklarından üç sınıflı köy okulunu bitirenler, bu okulun tatbikat kısmı dördüncü sınıfına, beş sınıflı ilk okulu bitirenler de öğretmen okulu birinci sınıfına alınıyorlar.

İki yıldır derselere devam eden bu okulun şimdiki halde iki şûbeli birinci sınıfiyle bir şûbeli ikinci sınıfı vardır.

Okulun öğretmenleri iki kısımdır: Kültür öğretmenleri ve ziraat, inşaat öğretmenleri.. Kültür öğretmenleri yurt bilgisi, riyaziye, tabiiye, resim, iş okutuyorlar. Diğer öğretmenler de (Ziraî sanatlar, tarla, bahçe ziraati in şaat, duvarcılık, doğramacılık, demircilik öğretiyorlar.

Burada iş prensipleri hakimdir. Öğretmen, talebeyle daima temastadır. Onların her türlü yanlış hareketlerini daima düzeltir. Okulun hademe kadrosu (ahçı, ahçı yamağı, çamaşırcı, gece bekçisi) olmak üzere beş kişiden ibarettir. Okulun her işini, nöbetle talebe grupları yapar. İnşaatı henüz biten okulun yemek asansörünü, su tesisatını talebe yapmıştır. Yine talebe, temelinden çatısına kadar bir atölye binası ile bir motör dairesi yapmıştır. Doğrama ve demir atölyesi talebenin eliyle yapılmıştır.

Tamirhane ... mından onlar mesuldür.

Eskişehirden 40 kilometre ileride kurulan bu okulun tatili yoktur. Çocuklar yazın bilfiil çalışmak suretiyle ziraat işlerini öğrenmektedirler.

Ülkülü öğretmenlerinin ellerine tam bir safiyet ve samimiyetle gelen bu köylü çocukları burada okuyup yazma ve çeşitli sanat öğrendikten sonra köyün ve köylünün rehperi o - larak köylere dağıtılacaktır.

Edirne - Karağaç, İzmir - Kızılçullu'da birer eşi olan bu okulların gelecek yıl, sayısı sekize çıkarılacak, yıl geçtikçe çoğaltılacaktır.

Aydın Arıkök

YURTTAN RESİMLER

Ağrıdağı'nın uzaktan görünüşü

İzmir'de yakalanan Doktor simsarları !

İzmir (Hususî) — Şehrimizde bazı doktorlara hasta bularak simsarlık hakkı adı altında bir miktar para alan ve bunu yaparken bazı doktorların ihtisası aleyhinde sözler söyledikleri anlaşılan altı kişi zabıtaca yakalanmıştır.

Bunların uzak, yakın vilâyet, kaza ve köylerden tedavi için gelenlere kılavuzluk ederek bunları dolandırdıkları, kendi menfaatlerini temin ederken bazı doktorların aleyhinde bulundukları anlaşılmış, hepsi adliyeye verilmiştir. Bunlardan bir kısmı otellerde hademelik eden kimselerdir.

Köylüye toprak

Aydın, 7 a.a. — Aydın ziraat bankası, kadastrosu ikmal edilmiş olan Fotyadi çiftliğinin köylüye tevzi işini tamamlamıştır. Evelce yapılan tevzi ile beraber şimdiye kadar dört bin köylü topraklandırılmış bulunmaktadır. Bundan başka banka topraklandırdığı köylünün hayvanları için çiftlik sahasında geniş meralar bırakmıştır.

İki şirket vapuru çarpıştı

İstaubul, 8 (Telefonla) — Şirketi Hayriye'nin 57 numaralı vapuru ile gene şirketin 27 numaralı araba vapuru bugün Sarayburnu önlerinde çarpışmışlardır. İki vapur da yaralanmıştır. Vakıa esnasında 57 numaranın yolcuları çok büyük bir telâş ve heyecana düşmüşlerse de vapurlar selâmetle sahile ulaşmışlardır.

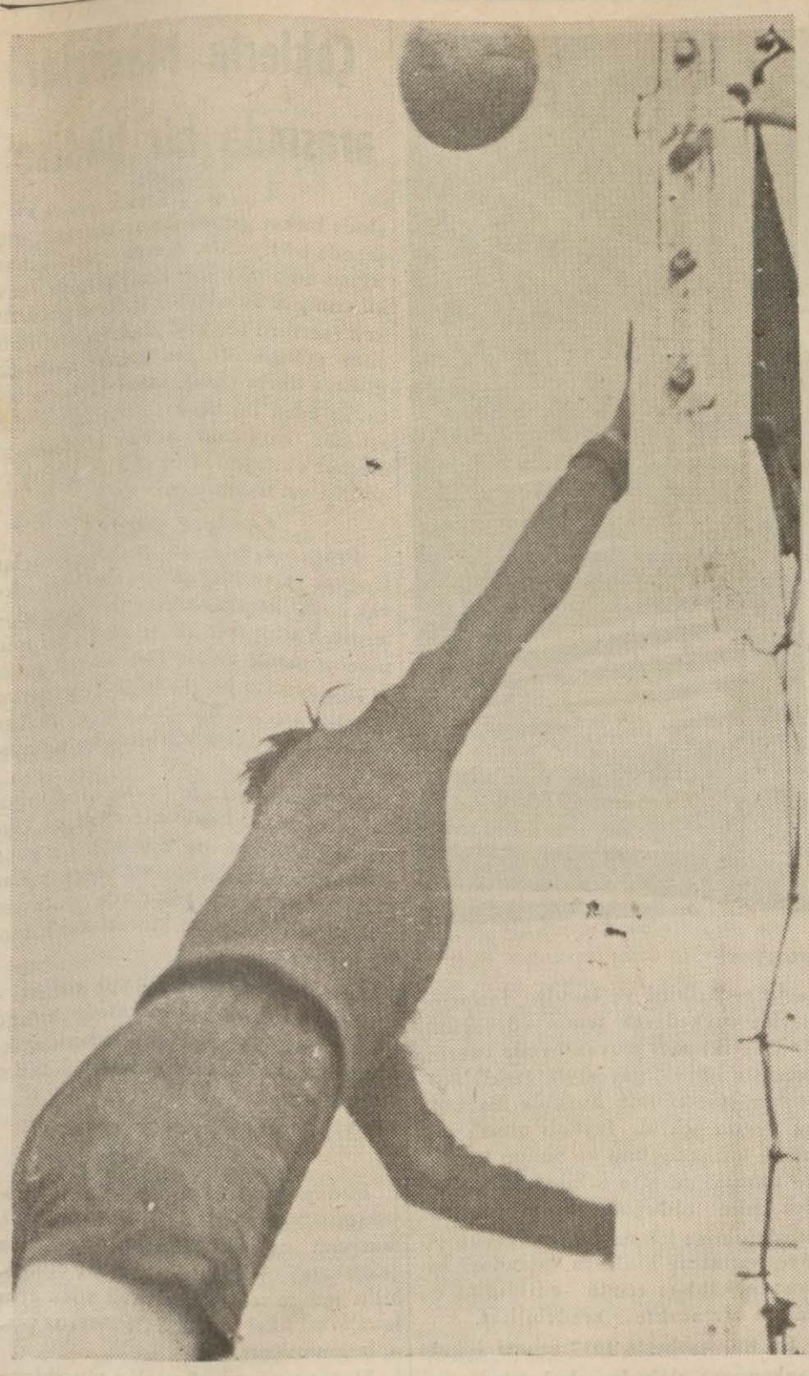

Harbiye kalecisi bir şütü kurtarıyor

SPOR

DÜN, ANKARA'DAKİ MAÇLARDA

Galatasaray Güneşi 15 - 0.
Harbiye İdman Yurdu da Gençlerbirliğini 5 - 0 yendi

Dünkü maçları seyredenler

Lik maçlarına dün Ankaragücü sahasında devam edildi. Hava yağışsız fakat soğuktu. Buna rağmen sahayı oldukça kalabalık futbol meraklıları doldurmuşlardı.

İlk oyun Galatasaray ve Güneş takımları arasında yapıldı. Galatasaray geçen haftaya nazaran daha düzgün ve oldukça kuvetli bir kadro ile sahada yerini aldı. Buna mukabil Güneş takımı daha ilk hamlede hükmen mağlûbiyeti kabul ederek açık kalesine seremoni yapılmasını istedi. Çünkü, mekteplilerin kulüpten ayrılmasiyle açık kalan yerleri doldurmaları lâzım gelen diğer futbolcular dün kayak sporu yapmak üzere Ayaşbeline gitmişlerdi.

Galatasaray, nizamsız bir kadro ile sahaya çıkan Güneş takımına seremoni yaptıktan sonra, hususî bir maç oynandı, çok zevksiz ve tatsız bir müsabakadan sonra Galatasaray sahada 15 - 0 gibi mühim bir farkla galip olarak ayrıldı.

İkinci maçı Harbiye Gençlerbirliği arasında yapıldı. Ve bu da 5 - 0 Gençlerbirliğinin mağlûbiyeti ile bitti.

Gençlerbirliği, dünkü oyunu kaybetmesine rağmen ilk devrenin 15 dakikasında çıkardığı çok düzgün bir oyunla Harbiye kalesini birçok defalar müşkil vaziyetlere soktu. Fakat, çamurlu sahada, elde edilen fırsatlardan istifadeyi lâyikiyle beceremiyen muhacimleri yüzünden gol yapamadı.

Fakatı Gençlerbirliği hücumlarını bertaraf eden harbiyeliler tedricî bir surette açılarak oyunun merkezi sıkletini siyah - kırmızılıların yarı sahasına intikal ettirmiye ve hattâ, kalelerini de daimî bir gol tehdidi altında bulundurmıya başladılar. Harbiyelilerin tevali eden sıkı hücumları karşısında hakikaten müşkil vaziyetlere düşen Gençlerbirliği, tamamen müdafaa oyunu tatbikine başladı. Fakat, Harbiyenin arka arkaya yaptığı üç gole mani olamadığından devre 3 - 0 harbiyelilerin lehine neticelendi.

İkinci devre

Ikinci devre de siyah - kırmızılılar takımlarında küçük bir tadilât yapa - rak merkez muhacim oynıyan Ali'yi müdafaaya almış bulunuyorlardı.

Hakemin düdüğü ile beraber hücuma geçen harbiyeliler daha ilk dakikadan itibaren tesis ettikleri hakimiyetle oyunu tekrar Gençler Birliği yarı sahasına intikal ettirdiler. Bu arada Gençler birliğinin sırf şahsî bir gayretle yapmak teşebbüsünde bulunduğu hücumlar da bittabi müsbet netice vermekten çok uzak kalıyordu.

Oyunu sonlarına doğrur Gençlerbirliği kalesine artık iyice yerleşen harbiyeliler iki gol daha yaparak 5-0 galip olarak sahayı terkettiler.

Takımların puvan vaziyetleri

	Maç	Ga.	Be.	Ma.	At.	Ye.	Pu.
Demirspor	7	5	1	1	18	10	18
A. gücü	7	4	2	1	17	10	17
Harbiye	7	2	3	2	20	13	14
Gençler B.	8	2	2	4	12	18	14
Galata S.	8	2	1	5	12	18	13
M. Gücü	6	2	2	2	9	7	11
Güneş	7	2	1	4	9	18	11

Not: Cetvelimiz, gol avarajı usulüne göre, hükmen galip takıma 2 sayı ve 3 puvan, mağlûp takıma da aleyhine 2 sayı ve sıfır puvan verilerek tanzim edilmiştir.

İstanbul'da yapılan maçlarda

Fenerbahçe Süleymaniyeyi 7-0, Hilâl Topkapıyı 3-2, Galatasaray Vefayı 1-0, Beykoz İstanbulsporu 6-2 yendiler

İstanbul, 8 a.a. — Futbol şampiyonası maçlarına bugün de devam edildi. Hava bol güneşli ve sahalar çok müsaitti.

Fener Stadında:

Bugün yapılan karşılaşmaların en ehemiyetlilerinden biri Fenerbahçe stadında oynanan Fenerbahçe - Süleymaniye maçı idi. 2000 e yakın bir seyirci kalabalığı önünde yapılan bu müsabakadan evel Hilâl ve Topkapı takımları karşılaştılar. Hilâl, rüzgârı arkasına alarak oynadığı birinci devreden iki sıfır galip çıktı.

İkinci devrenin ilk dakikalarında bir gol daha kazanan Hilâlliler, devre ortalarında iki gol yediler ve sahadan ancak 3 - 2 galip çıktılar.

Fenerbahçe - Süleymaniye

Saat 15 te Fenerbahçe - Süleymaniye maçı başladı. Fenerliler bu maça şu kadro ile çıkmışlardı:

Hüsamettin - Fazıl, Lebip - Reşat, Ayten, Esat - Semih, Ali Rıza, Yaşar, Fikret, Şaban.

Süleymaniye de şu kadro ile oynuyordu:

Selâhattin - Daniş, Martiyan - İbrahim, İbrahim, Naim - Rauf, Kudret, Süreyya, Raif, Faruk.

Hakem Halit Galip.

Oyuna Süleymaniyeliler başladılar. Fakat rüzgârı arkalarına alan Fenerbahçelilerin vaziyete derhal hâkim oldukları görüldü. Netekim Süleymaniye kalesi önünde dolaşan top dördüncü dakikada Şabanın bir vuruşu ile ağlara takıldı.

Bu golden sonra, Süleymaniyeliler de muvakkat bir faaliyet gözüktü. Fakat kuvetli rakiplerinin ağır basmaları yüzünden yeniden müdafaaya geçmeğe mecbur kaldılar. Fenerliler, iki açıkla orta muhacimi ileride bırakarak sıkı bir müdafaa kuran Süleymaniyelilerle çetin bir mücadele yapıyorlar. Siyah beyazlıların sayı yaptırmamak için bütün enerjileriyle uğraştıkları görülüyor.

16 ıncı dakika: Süleymaniye kalecisinin bozuk oynadığını gören Fenerliler uzaktan ve yakından şüt çekiyorlar. B. takımında sol açık oynıyan bu oyuncu hakikaten çok falso yapıyor. Bundan istifade eden Yaşar topla beraber kaleye girdi.

Ikinci golden sonra Süleymaniyelilerin müdafaası daha fazla azimkâr oynamağa başladı. Buna mukabil sarı lâcivertliler baştan savma denecek bir oyun oynuyorlar. Şabanın ve Semih'in mütemadiyen diripling yaptıkları, Ali Rıza ile Reşadın da daima muvaffakiyetsiz oynadıkları görülüyor. Buna rağmen oyun Süleymaniye yarı sahasında cereyan ediyor. Devre bu şeklini muhafaza ederek sonuna geldi ve Fenerliler devreyi 2 - 0 galip bitirdiler.

İkinci devre

İkinci devrede Süleymaniyelilerin, rüzgârı arkalarına aldıktan sonra daha iyi bir oyun çıkaracakları tahmin olunuyordu. Oyun bu tahmine kuvet veren bir şekilde başladı. İlk Beş dakika oyun fenerlilerin nısıf sahasında oynuyor. Fakat fenerliler yeniden hakimyeti ele aldılar ve Süleymaniye kalesini sardılar. Bunun neticesi olarak 12 inci dakikada Fikret üçüncü, 18 inci dakikada Esad dördüncü, 25 inci dakikada Yaşar beşinci ve yirmi yedinci dakikada da Şaban altıncı golleri attılar.

Süleymaniyeliler ezilmeden ve maneviyatlarını kaybetmemiş bir halde oynuyorlar. Arada sırada Hüsamettinin kalesini müdafaaya mecbur kaldığını görüyoruz. Maamafih fenerliler müessir hakimiyetlerini muhafaza ediyorlar ve 38 inci dakikada Yaşar yedinci golü de attı.

Oyunun son dakikaları Süleymaniye kalesi önünde cereyan ederken nihayetlendi.

Fenerliler seri ve düzgün oynadılar. Birinci devrede bozuk oynuyan Ali Rıza, Esadın yerinde muavin oynadı ve muvaffak oldu.

Taksim Stadında:

Bugün Taksim stadyomunda lik maçlarına devam edilmiş ve Beykoz - İstanbulspor, Galatasaray - Vefa takımları karşılaşmışlardır.

İlk maç Beykoz - İstanbulspor arasında oldu.

Takımlar: İstanbulspor. Nejat - İsmail, Ali - Sami, Dedeoğlu, Hasan - Salâhattin, Orhan, Tarık, Adnan, Ali.

Beykoz: Kandilli - Halit, Mehmet - Fethi, Mustafa, Bahadır - Turhan, Sadi, Şahap, İsmail Kâzım.

Hakem: İzzet Apak.

Oyun başlar başlamaz, hücuma geçen beykozlular 6 ıncı dakikada ilk gollerini yaptılar. Fakat İstanbulspor bir dakika sonra Orhan'ın ayağı ile beraberliği temin etti.

Bundan sonra faaliyete geçen istanbulsporlular bir kaç dakika sonra bir penaltı kazandılarsa da Hasan bozuk bir vuruşla topu avuta attı. Oyun tedricî bir surette Beykoz'un hâkimiyeti altına girmişti. Bundan istifade eden beykozlular 15 inci dakikada bir korner vuruşu neticesi Bahad'rın yerinde bir kafa vuruşiyle ikinci gollerini çıkardılar.

Oyunun ortalarına doğru bir Beykoz hücumu esnacında istanbulsporlu mudafi topu kendi kalesine sokarak Beykoz'un üçüncü golünü yaptı.

Devrenin sonlarına doğru istanbulsuporlular, penaltıdan ikinci gollerini çıkardılar. Ve devre 3 - 2 Beykoz lehine neticelendi.

İkinci devre

İkinci devrede antremansız İstanbul Spor takımında yorgunluk başgöstermişti. Bundan istifade eden beykozlular oyunu kolaylıkla hasim yarı sahasına geçirerek Şahap'ın ayağiyle dördüncü, Kâzım'ın ayağiyle beşinci ve gene Şahap'ın ayağiyle altıncı gollerini yaparak maçı 6 - 2 kazandılar.

Galatasaray - Vefa

İkinci maç Galatasaray - Vefa arasında idi. Her iki takım da eski kadrolarından dörder beşer oyuncu eksik bir vaziyette şu kadrolarla sahaya çıktılar :

Galatasaray : Osman - Lûtfi, Adnan, Musa - Bedii, Ekrem - Necdet, Süleyman, Buduri, Mehmet Yılmaz, Selâhattin.

Vefa: Vahit, Salim, - Sefer, Lûtfi, Süleyman - Adnan, Abduş, İhsan, Şükrü, Adnan,

Hakem: Ahmet Adem,

Oyun Galatasaray'ın Vafa müdafaasında kesilen bir hücûmu ile başladı. Mükabil bir Vefa akını ve Galatasaray muavin hattında kaldı. Tedrici bir surette oyunu Vefa yarı sahasına nakleden galatasaraylılar çok isabetsiz bir oyun çıkarıyorlardı. Bu cansız oyun devrenin sonuna kadar devam etti.. Son dakikalarda Vefa Galatasaray'ı sıkıştırmıya başladı. Fakat bu hücûmlar da neticesiz kaldı ve devre berabere bitti.

İkinci devrede oyun, mütevazin bir cereyan takip ederek başladı ve devrenin ortasına doğru aynı şekilde devam etti.

Her iki tarafta da yorgunluk göze çarpıyordu. Bu vaziyet karşısında vefalılar bir müdafaa oyunu oynamıya başladılar. Bir aralık bir Galatasaray hücûmu Vefa aleyhine verilen bir penaltı ile neticelendi. Fakat Adnan naltı ile neticelendi. Fakat Adnan lüzumsuz sıkı bir vuruşla bu fırsatı kaçırdı.

Oyun 42 inci dakikaya kadar aynı şekilde devam etti. Fakat maçın sonuna kadar beraber bir vaziyette oynıyan vefalılar tam oyunun bitmesine iki dakika kala müdafaalarının falsolu bir vuruşu neticesi sahadan 1 - 0 mağlup çıktılar.

Ukranya dâvası

Ukranya ne idi? Ne oldu? Ne olmak istiyordu?

Munkaçevo hâdisesi dolayısiyle Ukranya vaziyetine bir bakış

–Noye Zürher Saytung'tan –

— 1 —

Mihver devletlerinin, Ukranya Karpatlar sahasını yeni Çekoslovakya devletinin otonom bir cüzü diye kabul eden Viyana'daki hakem kararından ve ekseriyetini, rutenlerin teşkil etmekte oldukları vilâyetler için, çek parlâmentosuna bir muhtariyet projesi verildiği gündenberi Ukranya meselesi yeniden Avrupa'nın önüne serildi.

Meselenin sade şekli şudur: Ukranya mültecileri, milletlerin kendi mukadderatlarını kendileri tayin etmeleri prensibine istinaden, ekseriyetini ukranyalıların teşkil etmekte oldukları toprakların birleşmesini istemektedirler. Bahsin mevzuu olan bu topraklar, başta Sovyetler olmak üzere, Lehistan, Çekoslovakya ve Romanya'nın elinde bulunmaktadır. İstikbal için tahayyül edilen büyük Ukranya, Sovyetler birliğinin cenubundaki tekmil toprakları (sovyet ukranyası, Kırım ve Kafkasya'nın şimal garbisi), Galiçya ile birlikte Lehistan ukranyası, Karpatlar ukranyası Bukovina ve Besarabiya'nın bir kısmını içine almış olacaktır. 40 milyondan fazla nüfusiyle 850.000 kilometre murabbaını geçmekte olan bu memleketin, 32 milyon nüfusiyle 700.000 kilometre murabbaı hâlen Sovyetler birliğinde, 7 milyon nüfusiyle 120.000 kilometre murabbaı Lehistan'da, 700.000 nüfusiyle 20.000 kilometre murabbaı Romanya'da, 500.000 nüfusiyle 14.000 kilometre murabbaı Çekoslovakya'dadır.

Bu dört devletin hiç biri ellerinde bulunan Ukranya topraklarını terketmeğe mütemayil değildir. Elinde bulunan Ukranya topraklarının terki, Sovyetler birliği için, Karadeniz'le irtibatını ve en zengin kömür havzasiyle zahire anbarını, Lehistan için de, bugün hükümran olduğu toprakların üçte birini kaybetmesi demek olacaktır.

Yalnız bu vaziyet bile, ukranyalıların emel ve gayelerine varmalarını güçleştirmektedir. Ancak, bütün bu dava, Ukranya'yı istihdaf eden Almanya'nın emelleri yüzünden son derece büyük tehlikelerle işba halindedir. Sırf münbit ovalarına, çok zengin olan madenlerine el koyabilmek içi, almanlar, daha 1918 de Ukranya'yı işgal etmek teşebbüsünde bulunmuşlardı. Rozenberg'in eserleriyle Hitler'in "Mayn Kampf" "mücadelem" inde izah edildiği gibi, bu meseleler de almanların yayılma plânında büyük bir rol oynamaktadır.

Nazarî olarak, Ukranya cümhuriyeti, Sovyetler birliği'nin bir cüzünü teşkil etmektedir. Moskova, takriben 1930 yılına kadar, mektepler de dahil olduğu halde, Ukranya'daki tekmil devlet ve terbiye müesseselerinin ukranyalılaştırılmasına müsaade hattâ bunu teşvik etmiştir. 1922 de Lenin tarafından bir bütün olarak ilân edilen komünizm muvaffak olamayınca, "Nep" politikası, köylüye, toprakları üzerinde ferdî mülkiyeti ve mahsullerine tasarrufu garanti etmişti.

Fakat, köylünün ekonomik olarak tedricen gelişmesi, kollektifleştirmek politikasiyle, çok geçmeden tekrar sönüverdi. Bu politika, Ukranya'da büyük bir mukavemetle karşılaştı; çünkü, bu memleketin köylüsü, büyük arazi sahipleri camiasını bilmediği gibi, eskidenberi kendi mülkünün sahibi olmuştur. Bununla beraber, şunu da kaydetmek lâzımdır ki, Ukranya köylüsünün bugünkü vaziyeti ne türlü olursa olsun, memleketlerine girecek olan alman 'kurtarıcılarına" karşı takınacağı tavır malûm değildir.

Ukranya köylüsünün, 1918 de almanlara karşı, 1920 de lehlilere karşı açıktan açığa takınmış olduğu düşmanca tavır, Ukranya'da büyük bir ekseriyetin alman yahut lehli askerleri kucaklıyarak karşılıyacağına dair ukranyalı muhacirlerin ileri sürdükleri mütaleanın itimada değeri olmadığını göstermeğe kifayet eder.

Bundan on sekiz yıl evel lehli "kurtarıcılar"ın başlarına geldiği gibi, onlar da çok acı bir hayal inkisarına uğrayabilirler.

Avusturya - Macaristan imparatorluğunun izmihlâlinden sonra, istiklâlini ilân etmiş olan şarkî Galiçya, büyük bir zorlukla karşılaşmadan ve itilâf devletlerinin yardımiyle lehliler tarafından zabtedilmiştir; fakat, Lehistan cümhuriyetine katî surette ilhakı, tam bir idarî muhtariyet kaydiyle, 15 mart 1923 deki büyük elçiler konferansında kabul edilmiştir. Lehistan hükümeti, bu şartı kabul etmiş, fakat, derhal kayıtsız ve şartsız bir lehlileştirmek politikası tatbikine koyulmuş, ukranyalı unsurları ezmeğe başlamıştır. Şarkî Galiçya'daki ukranyalıların vaziyetleri, Lehistan idaresi altında, Avusturya - Macaristan imparatorluğu zamanındakine nisbetle bin kat kötüleşmiştir.

Cihan harbı başladığı zaman, şarkî Galiçya'daki ukranyalıların, Ukranya dilinde tedrisatını yapan yüzlerce ilk mektepleri, bir çok jimnazları Lemberg üniversitesinde kürsüleri vardı. Bütün şehir ve köylerde, Ukranya kütüpaneleri, halkevleri vardı. Ukranya orta mektepleri lehlileştirildi, üniversitelerdeki kürsüler kaldırıldı, Ukranya kütüpaneleri, halkevleri kapatıldı, ilk mekteplerde iki dille tedrisata girişildi.

Lehistan parlâmentosuna mebus göndermek için yapılan seçimlere tekmil Ukranya partileri boykotaj ilân edince, mahallî lehli memurlara da tevcih edilmiş olan bu boykotaja, lehliler o kadar şiddetli tedbirler aldılar ki, bütün memleketi isyan ve tethiş hareketleri kapladı. Nizam ve asayişi tekrar kurmak maksadiyle, lehliler korkunç bir tazyik sistemi tatbik ettiler.

Sanayi birliği

Umumî heyet 27 kânunusanide toplanıyor

İstanbul, 8 (Telefonla) — Millî sanayi birliği umumî heyeti bu ayın 27 sinde seenlik toplantısını yapacaktır. Bu toplantıda bir senelik faaliyet raporu okunacak ve müzakere edilecektir.

Toplantıda görüşülecek mühim meselelerden biri de yerli mallar sergisidir. Yerli mallar sergisi bilhassa son iki sene zarfında çok inkişaf etmiş, 938 de kurulan onuncu sergi alâkadar makamların takdirlerini celbetmiştir.

Gelecek seneden itibaren sanayide ilerleyiş sergisinin kurulmasına çalışılacaktır. Bu itibarla şimdiden hazırlıklara başlanması münasip görülmektedir. O zamana kadar daimî sergi yeri ve binası meselesi de hallolunursa, sanayide ilerleyiş sergisini çok muvaffak bir eser halinde halkın nazarına arzetmek imkânı daha geniş nisbette imkân dahiline girecektir.

Karagümrük'te barındırma odası açılıyor

İstanbul, 8 (Telefonla) — Karagümrükte hâlen kapalı bulunan bir rum mektebi, kira ile tutulacak, bina, müstakil bir barındırma odası haline getirilecektir.

Gelecek seneden itibaren barındırma odalarının müstakil binalarda açılması muvafık görülmüştür.

Uskumru fiatlandı

İstanbul, 8 (Telefonla) — Geçen perşembe günü tutulan 200 bin kilodan fazla uskumru evelki gün de akşama kadar çok ucuz fiyatla satılmıştı. Bunun için evelki gün balık tutulmamış, fakat dün de çok uskumru tutulamamıştır. Son üç, dört gündenberi 5 ve 10 kuruşa kadar satılan uskumru dün yeniden otuz kuruşa çıkmıştır.

Dün on bin çift kadar torik tutulmuştur. Fiyatlar toptan 17,5 kuruş, alıcılar en çok italyan balık gemileridir. Birkaç gündenberi torik tutulmadığı için dünkü balıkların hepsi satılmıştır.

Etibank'ın yeni mesaî programı

BİLHASSA ŞU MADENLER ÜZERİNDE ÇALIŞILACAK:

Divrik demir, Murgul bakır, Bolkardağ kurşun ve altın, Keban kurşun madenleri

(Başı 1 inci sayfada)

vazifesini üstüne almıya hazırlanmak tadır. Dokuz aylık ilk işletme devresinde bilânçosunu 75.632 liralık bir kârla kapamıştır.

Şark kromları :

15 ikinci teşrin 936 tarihinden itibaren şark kromları türk anonim şirketi adı altında çalışmıya başlıyan bu mâdende sene içinde teşkilât tamamlanmıştır.

Krom nakliyatı için 936 senesinde başlanılan ve çok ârızalı bir sahada, Guleman - Ergani arasında 18 kilometre uzunluğundaki hava hattının kurulması bitmiş ve 4 temmuz 1937 tarihinde işeltmiye açılmıştır. Kısa bir tecrübe devresinden sonra bu hat tam randımanla çalışmıya başlamış bulunmaktadır. Ancak senenin birinci nısfı içinde de çok külfetli ve ağır bir nakil vasıtası olan kamyonlarla 22 kilometrelik yoldan krom nakliyatı devam etmiştir. Sene içinde bu işletmenin kamyon ve havaî hatla Ergani'ye krom sevkiyatı, 45.049 ton dur ve Ergani mâdeninden Mersin'e trenle 49.105 ton krom nakledilmiştir. Istihsalâttan başta Amerika olmak üezre Almanya ve İtalya'ya yaptığımız ihracat 1.162.856 lira kıymetinde 48.172 tonu bulmuştur.

Cevher rezerveleri müsait vaziyette olduğuna ve normal istihsal ve nakil vasıtaları temin edilmiş bulunmasına göre, önümüzdeki sene dünya piyasaları vaziyetine göre ihracatın 100.000 tona çıkarılabileceği tahmin edilmektedir.

Ergani ve Kuvarshan madenleri

Üç milyon olan bu şirketin sermayesi, 936 senesi içinde bankaca temin olunan 1.500.000 milyon ile arttırılmıştır. Mâdende bir an evel saf bakır verecek tesisatın kurulabilmesi için gereken sermaye de konulacaktır. Bu mühim mâdenin millileştirilmesi kararlaşmış ve bu iş de tamamlanmış olduğundan bütün izabe ve nakliye tesisatiyle kuvet santralının ve mâdenin bütün inşaatının mütehassıs firmalara siparişi bitirilmiş bulunmaktadır.

Mâden sahasında izabehane ve muharrik kuvet santralının inşası ile alâkadar inşa ve tesislerin, işçi ve memurların medenî ihtiyaçlarının temini yolundaki inşaatın bir an evel vücuda getirilmesine âzamî gayretle çalışılmaktadır.

Yeni tesisat faaliyetiyle muvazi olarak izabe tesisatının bittiği anda cevherin açık olarak istifadeye konulması işine de çalışılmaktadır. Kuvetlendirilen mihanikî tesisatla cevher kütlesinin üzerinden sene nihayetine kadar 270.000 küp metre steril toprak kaldırılmıştır.

Kuvarshan bakırı üzerinde geniş mikyasta yapılması icap eden tesviyeler, tadiller, yenilemeler 937 senesi içinde tamamen bitirilmiş, ağustos ayı içinde memlekette ilk defa fennî bir surette hazırlanmış saf bakır akıtılmıya muvaffak olunmuştur. İstihsal edilen bakır, vasıfları itibariyle dünya piyasalarında çok rağbet bulduğundan sene içindeki istihsalin satılmasında hiç bir zorlukla karşılaşmıyacağı kuvetle umulmaktadır. İşletme; yazın susuzluktan, kışın kar ve yol kapanmasından sıkıntı çekmesine, bakır sevkiyatı ve izabeye lüzumlu malzemenin nakliyesinde limansızlık yüzünden güç lüklerle mücadele edilmiş olmasına rağmen geçen sene iyi bir devre geçirmiş sayılmalıdır.

Keçiborlu kükürt, Keskin Molibden madenleri :

Sermayesi bankanın olan bu şirketin maden sahasındaki istihsali 70.301 torba ile 936 senesine göre yüzde on kadar bir artma göstermiştir.

Bağcılarımızı tatmin edecek şekilde kükürt satışının temini için Ziraat Bankası ve kooperatiflerle satış hususunda yapılan işbirliği iyi neticeler vermiş ve sene içinde her talep âzamî intizam ve süratle karşılanmıştır. Şirketin 937 senesi mesaisi, bütün amortismanlar yapıldıktan sonra 1.049,32 lira kârla kapanmıştır.

Keskin civarında Beyobası mevkiinde bulunan ve dünya piyasalarınca kıymetli maden olan molibden madeninin M.T.A. enstitüsünce ön raporları yapılacak envestisman mikdarında cevher rezervi olduğunu göstermekte bulunması dolayısile haziran 937 tarihinden itibaren banka tarafından bu cevher üzerinde faaliyete geçilmiştir.

Devren alınan tesisler tamir edilerek işler bir hale getirilmiş, çıkarılan cevher konsantre edilerek dünya piyasalarına satılmıştır.

Değirmisaz linyitleri:

Kütahya vilâyetinin Emet kazasına bağlı Kızılbük köyü civarında kâin bulunan yüksek vasıflı linyit yatakları için verilen imtiyaz, İcra Vekilleri Heyetinin kararıyle fesholunmuş ve imtiyaz bankaya geçmiş olduğundan eski tesisler banka tarafından devren alınmış ve 937 senesi ilk kânunundan itibaren burada çalışılmaya başlanmıştır.

İşe başlama, hükümetin orta Anadolu'nun sınaî faaliyetini arttırmak ve halkın yakma ihtiyacını temin için çerçevelediği programın bir başlangıcını teşkil etmektedir.

İlk teşebbüs, civarın kömür ihtiyacını karşılıyacak bir istihsalin temini - ne matuf olduğundan uzun boylu sermaye yatırmıya kalkmadan mevcut vasıtalarla istihsal derhal arttırılmış ve civarın ihtiyaçları karşılanmıya başlanmıştır. Değirmisaz madeninde önümüzdeki sene içinde geniş mikyasta hazırlıklar yapılması, kararlar arasındadır.

Yeni faaliyet programı:

Banka idare meclisi, raporunda, bir kısmı bugün yapılmış ve yapılmakta olan faaliyet olarak, 1938 senesi için bankanın iş programını şu maddelerle tayin etmektedir:

a - Kömür havzası istihsalâtının arttırılması;

b - Murgul bakır mâdeninin işletilmesi;

c - Divriki demir yataklarının işletilmesi;

d - Bolkardağ kurşun ve altın yataklarının işletmiye konulması;

e - Keban kurşun mâdeninin işletilmesi;

Bunlar, programın ana hatlarıdır. bankaya verm.. hükümetin tatbikini den programımızın ihtiva eylediği madenlerdir.

Diğer taraftan büyük cihan buhranından sonra, 936 senesi, bilhassa 935 yılında başlıyan yüksek konjonktür merhalesinin tahakkuk ettiğini gösteren bir yıl olmuş ve 937 başında çok nikbin prinostiklerin yapılmasına müsaade edecek bir şekilde bu inkişafın devamına şahit olunmuştur.

Bankanın hesapları:

20.000.000 lira olan nominal sermayeden 936 senesi nihayetine kadar tediye edilmiş olan 2.800.000 lira idi. 937 senesinde sermayeye 1.360.403 lira ilâve edilmiş bulunmaktadır. Bu mikdarın 900.000 lirasını nakden hazine vermiş, 448.078 lirasını ocakların katiyet kesbeden aidatı ve 12.325 lirası 936 senesi kârı olmak üzere sermaye hesabına alınmasından vücut bulmaktadır. Bu suretle tediye edilmiş sermaye yekûnu, 4.160.403 liraya çıkmıştır.

936 senesi içinde 28.761 lira gibi cüzî bir meblâğ arzetmekte olan mevcudat hesabı, bu sene mühim bir yükselişle 511.677 liraya varmıştır.

1937 senesi faaliyeti neticelerini gösteren brüt kâr miktarında 442.437 liraya baliğ olmaktadır.

Bankanın kredi, faiz ve diğer banka muamelelerinden temin eylediği kâr 154.110 liradır. Şark Kromları Türk Anonim Şirketinin devretmiş olduğu kâr da 226.125 lira tutmaktadır. Ankara sigorta şirketinden kâr 2000 liradır. Bankanın ayrıca işlettiği kömür mâdenlerinin kârı 13.919 liradır.

Brüt kârdan 192.594 lirası umumî banka masraflarına 2.121 lirası verilen faizlere 40.501 lirası amortismanlara ayrılmıştır.

İdare meclisinin raporu şu cümlelerle bitmektedir:

"— Memleketin yeraltı servetini işliyerek muhtaç olduğumuz mâdenlerin tedarikini ve bundan fazlasını harice sevkederek temin edeceğimiz dövizle iktısadî muvazenemiz üzerine müessir olmak gayesiyle teşkil edilen müessesemizin kuruluş maksadına uygun şekilde faydalı olmak yolunda bulunduğunu ve bunun her sene müspet surette inkişaf edeceğinden emin olduğumuzu arzederken, kurduğumuz işlerle şark ve cenup vilâyetlerimizde binlerce vatandaşa kazanç imkânları temin edildiğini de büyük bir zevkle zikredebiliriz.

Bu münasebetle 1937 senesi içinde bankamızın alâkadar bulunduğu işletmeler istihsalâtının (Kömür, bakır, krom, kükürt, mobibden) yekûn satış bedelinin 3.619.185 liraya ve bunlardan ihraç edilen kısım bedelinin de 1.728.498 liraya vardığını arzederiz.„

Zonguldak'ta tren ve havaî hatla kömür taşınıyor

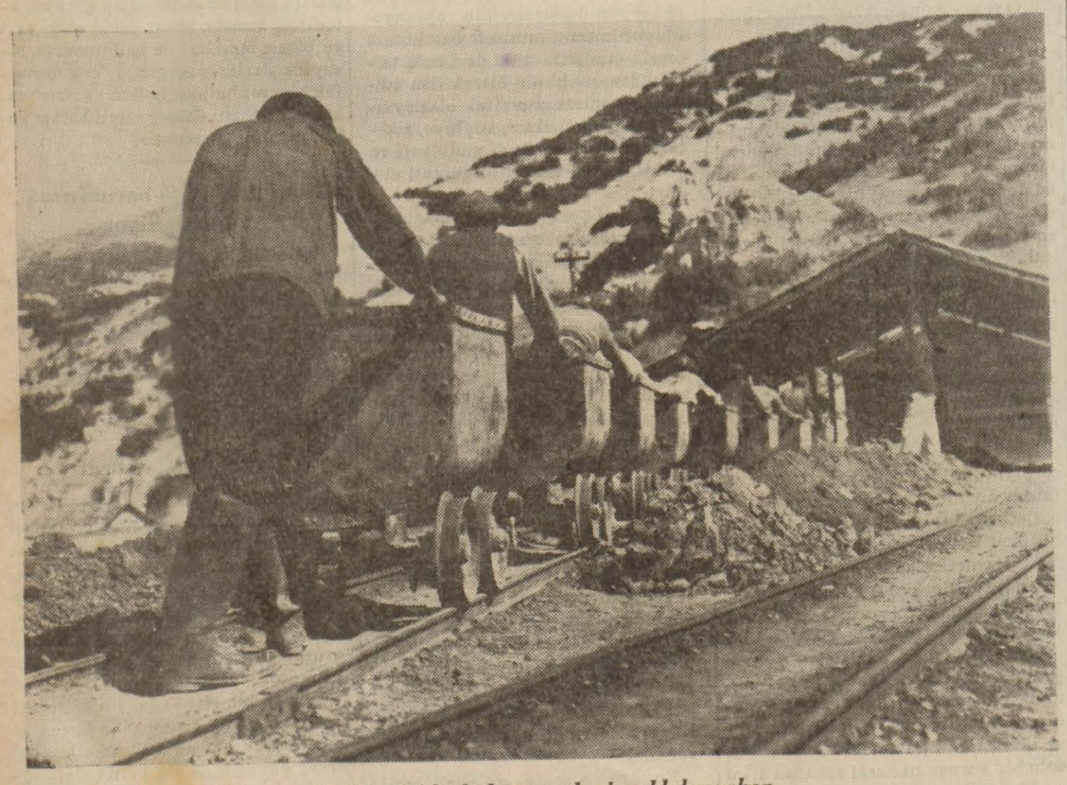

Keçiburlu'da kükürt cevheri naklolunurken

B. ÇEMBERLEYN'İN ROMA'DAKİ TEŞEBBÜSLERİ SUYA DÜŞERSE

İngiliz kabinesinde değişiklik yapılacak

(Başı 1 inci sayfada)

"mutaarrız" şahsiyetlerin ithalinin önüne geçilmiş olacaktır. Aksi takdirde yani Roma'daki teşebbüslerin suya düşmesi halinde B. Eden'in kabineye girmesi çok muhtemeldir, çünkü bu takdirde B. Çemberlayn için İtalya ve Almanya'ya karşı itilâfgirizane bir siyaset takip etmek yolunu intihaptan başka bir çare kalmıyacaktır.

İngiltere mecburî askerliği kabul edecek mi?

Roma'da İtalya'yı teskin için yapılacak teşebbüsün akamete uğraması takdirinde İngiltere hükümetinin mecburî askerî hizmeti kabul etmesi muhtemel olup bu da yeni bir nazırlık ihdası mecburiyetini tevlit edecek ve bu yeni makama ihtimal Hore Belişa getirilecektir, çünkü mumaileyh mecburî hizmetin en hararetli taraftarlarındandır.

Tarziye vermekten imtina etmiş yegâne "âsi" olan Robert Hudson, mevkiinde ipkası veya kabineden çıkarılması da haricî siyasetteki tekâmül ve tahavvüle bağlıdır. Nihayet İnskip ile Morrison'un da kabineden çıkarılacakları tahmin olunmaktadır.

İtalyan istekleri ve B. Çemberleyn

Londra, 8 a.a. — Observer gazetesi, Çemberlayn'in Roma'ya yapacağı ziyarete dair mülhem bir makalesinde diyor ki:

"Eğer Musolini veya kont Ciano doğrudan doğruya temas etmedikleri takdirde Çemberlayn İtalya'nın Korsika, Tunus, Süveyş ve Cibuti hakkındaki mutalibatını katiyen bahis mevzuu etmiyecektir. Fransa ve İtalya 1935 anlaşmasiyle halledilmemiş olan meseleleri tetkik için İngiltere'nin yardımını arzu ederlerse ilerde üç devlet arasında müzakereler yapılması kararlaştırılabilir. İngiltere'nin Roma seyahati hedefi zemini tartmaktadır.„

Sunday Times Roma'da herhangi bir anlaşma yapılacağını zannetmemekle beraber İspanya meselesini ve bütün Akdeniz vaziyetinin ciddî bir surette bahis mevzuu olacağını yazıyor.

Bu gazete, İngiltere'nin İtalya'ya para ikraz edeceği haberlerini tekzip ederek İtalya'nın böyle bir talepte bulunmamış olduğunu ilâve ediyor.

İtalya donanmasını seferber edecek

(Başı 1 inci sayfada)

ladiye'nin şimalî Afrika'ya icra etmiş olduğu seyahatin ve Fransa'nın italyan mütalebatına karşı ittihaz etmiş olduğu hattı hareketin İngiltere tarafından yapılacak bir tavassutun muvaffakiyet ihtimallerini tesadüfe bağlı bir hale getirmiş olmasına rağmen, İngiltere tarafından bir tavassut icrasını temin etmeyi istihdaf eylemekte olduğunu ilâve etmektedirler.

Caddelerin temizlidi

İstanbul, 8 (Telefonla) — Bir kısım caddelerin geceleri yıkanmasına karar verilmiş ve bir müddetten beri bu karar tatbika başlanmıştı. Ancak temizlik teşkilâtının vesaiti bu işe kâfi gelmediği için şimdiye kadar itfaiye vesaitinden istifade ediliyordu. Temizlik işleri müdüriyeti bu işe lâzım olan hortum ve diğer vesaiti mübayaa edecek ve doğrudan doğruya kendisi yapacaktır.

Otomobil kazası

İstanbul, 8 (Telefonla) — Mısır prenseslerinden Bayan Semiha'ya ait ve şoför Dimitri'nin daresndeki otomobil evelki gece Şişli'den İstinye'ye doğru giderken Ahmet adında bir askere çarparak bacaklarını kırmıştır. Yaralı asker hastaneye kaldırılmış, şoför yakalanarak adliyeye verilmiştir.

Sultanahmet birinci sulh ceza mahkemesinde yaplan isticvabında Dimitri şunları söylemiştir:

— Yolda giderken karşıdan bir otomobil çıktı. Ben derhal fenerleri söndürdüm. Fakat o büyük fenerlerini söndürmedi. Bu yüzden gözlerim kamaştı ve çarpışmamak için otomobilimi yana çevirdim. Karanlıkta askeri görmedim ve kaza bu yüzden oldu.

Hâkim, Dimitri'nin serbest bırakılmasına karar vermiştir.

Çeklerle Macarlar arasında bir hâdise

(Başı 1 inci sayfada)

sinde birkaç gündenberi tahrikât müşahede ediliyordu. Macar jandarması Riban adındaki bir tahrikâtçıyı tevkif etmiş ve bu adamı karakola götürürken takriben 150 kişi jandarmalara hücûm etmişlerdir. Jandarma halkı dağılmıya dâvet etmiş, fakat taşlarla tecavüz eden bu nümayişçilerin artan tehdidi karşısında silâh kullanmıya mecbur olmuştur. Beş el ateş etmiş ve üç kişi yaralanmıştır.

Çeklere göre

Prag, 8 a. a. — Bu sabah macarlar Ungvar civarında douhe de çekoslovak hudut karakollarına taarruz etmişlerdir. Yarım saat kadar süren bir müsademe olmuş ve bir çekoslovak subayı ağır surette yaralanmıştır. Macarlar çekoslovak hududunun diğer birkaç noktasından da taarruzlarda bulunmuşlardır.

Siyasî mahafilde beyan olunduğuna göre, macar hükümeti Karpat Ukranyası hükümetine mühleti bu gece bitecek olan bir ültimatom vererek Karpat Ukranyası topraklarında bulunan Basiley manastırının Macaristan'a terkini istemiştir.

Munkaçevo'da vaziyet sakin

Prag, 8 a.a. — Yarı resmî bir tebliğe göre Munkaşevo mıntakasında dün akşamdanberi tam bir sükûnet hüküm sürmektedir.

Munkaçevo taarruzuna iştirâk edenler

Budapeşte, 8 a.a. — Macar telgraf ajansının bildirdiğine göre, Munkaçevo taarruzu neticesinde iğtinam edilen çekoslovak ordusuna ait zırhlı otomobilin içinde taarruza iştirak edenlerin isimlerini havi bir liste ile taarruz planı bulunmuştur.

Macar ajnasına göre plân mucibince zırhlı otomobili ve iki takımdan ibaret bir makineli tüfek kıtası takip edecekti. Bu kıtaların arkasından bir piyade bölüğü, bir makineli tüfek kıtası, üçüncü bir zırhlı otomobili ve bir piyade müfrezesi gelecekti.

Macar elçilerinin teşebbüsleri

Budapeşte, 8 a.a. — Paris ve Londra'daki macar orta elçileri Munkaçovo'ya karşı çekoslovaklar tarafından yapılan tecavüz üzerine fransız ve ingili zhükümetlerinin nazarı dikkatini celbetmişlerdir.

[illegible] ano'yu ziyaret ederek Munkaçevo hâdisesi ve Macaristanın Çekoslovakya nezdindeki protestosu hakkında görüşmüştür.

Edirne'de bir kaza

Edirne, 8 a.a. — Edirne'de yapılmakta olan yeni sinema binasının çatı kısmının birden bire çökmesi neticesin de bir amele ölmüş ve ikisi ağır olmak üzere ve dokuzu hafif on bir kişi yaralanmıştır. Müddeiumumilikle diğer alâkadar maakmlar derhal tahkikata başlamışlardır.

Bu kaza şehirde büyük bir teessür uyandırmıştır.

Eminönü hanı bir haftaya kadar yıkılacak

İstanbul, 8 (Telefonla) — Eminönü meydanındaki Eminönü hanının yıkılması dün müteahhide ihale olunmuştur. Bir hafta sonra han yıkılmıya başlıyacak ve nihayet bir aya kadar enkazı kaldırılmış olacaktır. Bu suretle meydanda birinci plâna dahil binaların istimlâk işi de bitmiş olmaktadır.

Yeni otobüs garajı

İstanbul, 8 (Telefonla) — Belediye, otobüs işletme imtiyazını kendi kullanmıya başlayınca otobüsler için de umumî bir garaj yapılması lâzım yelmektedir.

Bu garajın nerede yapılması muvafık olacağı hakkında tetkikata başlanmıştır. Yeri tayin edilir edilmez inşaat yapılacaktır.

Belediye memurları arasında değişiklik

İstanbul, 8 (Telefonla) — İşten el çektirilerek hakkında tahkikat yapılmakta olan belediye muhasebecisi Kemal azledilmiş ve yerine Maliye Vekâleti Emlâki Milliye müdür muavini B. Muhtar tayin olunmuştur. Yeni muhasebeci yarın vazifeye başlıyacaktır. B. Kemal hakkındaki tahkikat devam etmektedir.

Bundan başka Belediye kooperatif müdürü B. Baha, yaş meyva ihracat birliği müdür muavinliğine, bunun yerine de eski Kütahya belediye reisi B. Hilmi Aziz Tuncay tayin edilmiştir. B. Hilmi Aziz dünden itibaren işe başlamıştır. Kooperatif muamelâtı, ayrıca tetkik edilecektir.

HİKÂYE

Baloya giderken

Yazan: Antonin Sova *Çeviren: Hikmet Tuna*

Yüzü çilli daima mütebessim olan bay evinde pansiyoner olarak oturduğu kadına, kendisine baloya götürmeği vadetmişti. Kadının kocası hem yaşlı hem de hasta bir adamdı. Onun, en çok sevdiği şey, iki Ankara kedisi idi; bunlar da bir kaç gün evel ölü olarak bulunmuşlardı. Bu iki hayvanın zehirlenerek öldüğüne şüphe yoktu. O günden beri, yaşlı adam yas tutuyor ve onun Ankara kedilerini çekemiyen, çekemediği için de onları zehirlemiş olan genç karısı ile durmadan kavga ediyordu. Bu ihtiyar, ufak bir meurdu. Şehir civarında da küçük bir evi vardı. Son zamanlarda sık sık hastalandığı için vazifesine devam edemiyordu. Fakat, tekrar işinin başına gideceğini söyleyip duruyordu. Ankara kedilerinin ölümünden sonra evin içinde bir çılgın gibi dolaştığı günlerde de karısının kendisine hiyanet ettiğine dair bir ip ucu yakaladı ve kedilerini gömdüğü günden itibaren de karısıyla arası açıldıkça açıldı.

Balunun verileceği bu gün, pansiyoner, şiddetli nefes almaktan bile çekinerek, odasından dışarı çıkmadı. Yanı başındaki odaya kulak vererek, olup bitenleri büyük bir asabiyet içinde dinliyordu. Bayanın kocasiyle kavga ettiğini işitiyordu. Dinliyor ve durmadan Bayan Sofinin rezil dostundan bahsedildiğini duyuyordu. Kadının kocası,

— Iskandal! Yuhaş, senenin dostundur, bunu bilmiyorum sanma; sen utanmaz bir kokotsun, anladın mı? Adam hem edip hem de gazeteci imiş! diye bağrıyordu.

— Sus, sersem sinirli herif, sus.

— Benim kedilerimi onun için öldürdünüz değil mi?!

Benim kedilerimi niçin öldürdünüz!?

İpekli bir kadın gömleğinin fışırtısı ve sonsuz bir atışmaların âkisleri işitiliyordu. İhtiyarın söylediği bir lâf, her halde kadına pek dokunmuştu.

— Dostumdan ,sevgilimden mesul olan benim. Ve sırf sen bilesin diye benim dostum bulunacaktır. vesselâm Hattâ, senin sandığından da çok dostlarım olacaktır. Sen, kabalığının karşılığını her koca lâyık olduğu karıya malik olabilir.

İhtiyar koca,

— Hayvan! diye bağırdı.

— Ben güzel tuvaletler isterim; bir çok eyler olmasını isterim. Sosyeteye girmek, sosyete yaratmak isterim. Gezmek, yürümek, hava almak isterim daha sayayım mı? Bütün bunlar genç liğin hakkıdır.

Adam,

— Allah belânı versin, diye haykırdıktan sonra, maymun iştihalı kadın. Parası. pulu bol olanların peşinde dolaşan kadın !

Sen, sen benim kanunun bana bağladığı meşru karımsın yahu. bir memur karısısın. Yanıma gel, yenıma gel diyorum sana! diye de avazı çıktığı kadar bağırarak ilâve etti. Ve ondan sonra kadının yanına gitmiş olmalı ki uzun müddet gizlediği hınç ve hiddet le bayanın yüzüne iki tokat vurdu.

— Vay demek buna da cesaret ettin ha!? diye kadın bağırdı. Ondan sonra, mücadele, kudurmuş bir kedi ile zaif, dermansız bir adam arasınlaki mücadele şeklini aldı; kafalardan birine ağır bir şey var kuvetle indirildi. İniltili, hınçkırıklı bir ses geliyordu. Ondan sonra, ses, sada kesildi. Yuhaş, korku ve dehşet içinde kulak verdiği kopıyı açtı; Bayan Sofi baygın bir halde yerde yatıyordu. Kadın kalktı; gülümsiyerek ona baktıktan sonra aşağılayan bir jestle yanı başında yatan kocasını gösterdi. Kocasının başından kanlar akıyordu.

Delikanlı, hafif bir sesle, korka korka sordu:

— Eyvah, ne yaptınız?

Ondan sonra, iri elleriyle yaralı adamın cılız vücudunu yakaladı ve yanı başındaki odaya götürerek şezlonga yatırdı .

İhtiyar adam, kıpırdıyor, derin derin nefes alıyor, inliyor, ince ve kuru parmaklariyle etrafını yoklıyordu. Bir müddet sonra, ağlamağa, için için ağlamağa başladı.

Kadın,

— Utan, utan!, dedi ve zehirli zehirli gülerek,

— Kaba herif, utanmadan ağlıyor. Sen benim her zevkimi bana zehir ettin. Son günlerde nereye gidebildim, nereye gittim?

İhtiyar,

— Nereye mi?!

Diye mırıdandıktan sonra,

— Her vakitki gibi, randevuya! dedi ve parmaklariyle Yuhaş'ı işaret etti.

Delikanlı büyük bir itina ile giyinip süslenmişti. Üzerinde şık bir frak vardı; cebinden tertemiz, yep yeni eldivenlerin uçları görünüyordu.

Yuhaş, büyük bir nezaketle,

— Allah saklasın; mamafih, muhterem bayanın hiç bir şüphe ve tereddüdü mucib olmıyacak bir baloya dâvetli olduğunu, bir tesadüf eseri olarak benim de aynı baloya gitmek istediğimi inkâr etmiyorum. Ancak, dediğim gibi, muhterem bayana refakat etmek şerefi, tamamiyle bir tesadüften ibarettir.

Yaşlı koca, inliyerek,

— İyi ama, karımın sizinle... Karıma refakt etmenizi arzu etmiyorum; Size ihtar ediyorum. Hareketiniz dürüst değildir.... dedi.

İhtiyar hiddetlendikçe, delikanlı daha ziyade nezaketle muamele ediyordu.

Sofi,

— Onun lâflarına aldırış etmeyiniz dedikten sonra pembe bir podra tabakasiyle yüzünün tuvaletini tamamladı. Sofi, dekoltesi göze çarpacak bir ölçüde olan pembe bir tuvalet giymişti. Gayet zarif bir eda ile ayaklarının ucuna basarak, dans eder gibi, birkaç adım attı. Arkasından,

— Beni nasıl buluyorsunuz? diye kavalyesine sorduktan sonra, gülümsedi ve göğsünü gerek, nefis bir poz aldı. Bundan sonra beyaz eldivenli elini delikanlının koluna geçirdi. odadan çıkarken,

—Çabuk olalım, zira geciktik sa at tam sekiz.

Kocasına dönerek, muzaffer bir insan edasiyle

—Adiyö. dedi.

İhtiyar koca, yattığı şezlongunda kımıldamadı. Merdivenlerden inerlerken, delikanlı,

— Nahoş bir hâdise...

Diye mırıldandı.

— Elden ne gelir ki, delinin biri diyen kadın, eteğini kaldırıp otomobile bindi.

Macaristan Cermanizme karşı koyacak

Budapeşte, 8 a.a. — "Havas ajansı, muhabirlerinden, B. İmredi ile mikdarları bir milyonu tecavüz etmekte olan "bunların yarısı az çok macarlaşmıştır" ve nasyonal sosyalizm prensiplerini takip etmek hakkını istemekte bulunan macar almanlarının lideri Franz Baş arasında müzakerelere girişileceği şu sırada B. İmredi, "macar hayatî hareketi" nin yâni hükümetin siyasetine taraftar olanları bir araya toplamıya ve cermanizme karşı koymıya matuf bir organizasyonun teşekkül etmiş olduğunu bildirmiştir. Bu hareket, general Eugene Ratz ile nazırlardan Andre Jarosi ve eski nazırlardan Balint Honan tarafından idare edilecektir. Hareketin esas gayesi, macar ırkının etnik vahdetini temin etmek tir .

Ekalliyetler hakkında müsait davranılacak

Fakat B. İmredi, yalnız "müdebbirane ve akilâne" bir takım içtimaî ıslahat icrasına müteallik bir program tatbik edileceğini bildirmekle ve mücadelenin servete karşı değil fakre karşı yapılacağını beyan etmekle iktifa etmiyerek ekalliyetler hakkında müsait davranılacağını da söylemiştir. Bir de B. İmredi, alman ekalliyetlerine bazı menfaatler de vâdetmiştir. Alman mektepleri, idarede ve mahkemelerde alman lisanının istimali, milliyetler tarafından bir hükümet komiserliği ihdası.

Yalnız mumaileyh, B. Baş ile yapılacak müzakerelerin başlıca mevzuunu teşkil edecek olan nasyonal - sosyalizm meselesi hakkında herhangi bir teahhüde girişmekten kaçınmıştır.

Amerika'da 630 Km. uzunluğunda bir su bendi açıldı

Parkerdam, (Kalifornia)), 8 a.a. — Dün 630 kilometre uzunluğunda bir su bendinin açılış resmi yapılmıştır. Bend Los Angeles ile Kalifornia sahillerinde kâin 12 şehrin su ihtiyacını temin edecektirtir.

200 Milyon dolara mal olan bu bend, suyu dakikada 340.000 litre hesabiyle çöllerin ve dağların arasından sevkedilecektir.

ANDAÇ

NÖBETÇİ ECZANELER

Pazar	: İstanbul eczanesi
Pazartesi	: Merkez eczanesi
Salı	: Ankara eczanesi
Çarşamba	: Yeni ve Cebeci eczaneleri
Perşembe	: Halk ve Sakarya eczaneleri
Cuma	: Ege ve Çankaya eczaneleri
Cumartesi	Sebat ve Yenişehir eczaneleri

ACELE İMDAT

Bir yaralanma, bir kaza, fevkalâde bir hastalık vukuunda acele imdat istemek için belediyeler hastanesine (2257) numara ile telefon edilir.

Lüzumlu Telefon Numaraları

Yangın hibarı: (1521). — Telefon müracaat. şehir: (1023-1024). - Şehirlerarası: (2341-2342). — Elektrik ve Havagazı ârıza memurluğu: (1846). — Mesajeri Şehir anbarı: (3705). — Taksi telefon numaraları: Zincirlicami civarı: (2645-1050-1196). - Samanpazarı civarı: (2806-3259). - Yenişehir. Havuzbaşı Bizim taksi: (2323). - Havuzbaşı. Güven taksi: (3848). Birlik taksi : (2333). - Çankırı caddesi. Ulus taksi: (1291). - İstanbul taksisi: (3997).

Otobüslerin ilk ve son seferleri

Ulus M. dan K. dere'ye	6.45	23.00
K. dere'den Ulus M. na	7.15	23.20
Ulus M. dan Çankaya'ya	7.25	23.00
Çankaya'dan Ulus M. na	7.10	23.20
Ulus M. dan Dikmen'e	6.30	20.00
Dikmen'den Ulus M. na	7.00	20.30
Ulus M. dan Keçiören'e	6.00	21.00
Keçiören'den Ulus M. na	6.30	21.30
Ulus M. dan Etlik'e	6.30	21.00
Etlik'ten Ulus M. na	7.00	21.30
Ulus M. dan Cebeci'ye	7.00	23.00
Cebeci'den Ulus M. na	7.00	23.00
Cebeci'den As. fabl.ra	7.00	—.—
As. fabl. dan Cebeci'ye	—.—	17.00
Yenişehir'den Ulus M. na	7.00	23.00
Ulus M. dan Yenişehir'e	7.10	23.00
S. pazarı'ndan Akköprü'ye	6.15	7.00
Akköprü'den S. pazarı'na	7.30	9.45
Bahçeli Evlerden Ulus M. na	7.45	—.—
U. M. dan Bahçeli Evler'e	—.—	20.00

§ U. Meydanı'yle İstasyon arasında her beş dakikada bir sefer olup tren zamanları seferler daha sıktır.

U. Meydanı'yle Yenişehir. Bakanlıklar. Cebeci, Samanpazarı arasında saat 8 den 20 ye kadar vasatî her beş dakikada; saat 20 den 21 e kadar her on dakikada; saat 7 den ve 8 e ve 21 den 23 e kadar her 15, 20 ve 30 dakikada bir muntazam seferler vardır.

§ Akşamları Ulus Meydanı'ndan saat 23 deki son seferlerle bunların Ulus meydanı'na dönüşleri sinemaların dağılış saatlerine tâbidirler.

Posta Saatleri

Teahhütlü saat (18) e kadardır.
Posta saat (19) a kadar İstanbul cihetine mektup kabul eder.

Tren Saatleri

Haydarpaşa ya :	Her sabah 8.20. Her akşam 19.15 ve 19.50 de (Pazartesi. Perşembe. Cumartesi Toros sürat.)
Samsun hattına :	Hergün 9.35 (Kayseri, Sivas, Amasya bu hat üzerindedir.)
Diyarbakır hattı :	Her gün 9.35
Zonguldak hattı :	Hergün 15.00

KÜÇÜK DIŞ HABERLER

× **Klaipeda** "Litvanya" — Direktuar, istifa etmiştir. Maamafih yeni direktuarın tayinine kadar vazife başında kalacaktır.

× **Meksiko** — Meksika hükümeti İngiltere, Fransa ve İtalya'ya, ihtilâl tazminatının bu seneye ait taksitini ödemiştir. Bu, suretle İngiltere'ye 368 bin, Fransa'ya 123 bin ve İtalya'ya da 30 bin pesos verilmiştir.

× **Varşova** — Başvekil muavini B. Kviatkovski, tatilini bitirerek Varşova'ya dönmüştür.

× **Varşova** — Litvanya'nın yeni Varşova sefiri B. Szaulis, buraya gelmiştir. Mumaileyh, Litvanya'nın sabık Berlin elçisidir.

× **Nevyork** — Fordham üniversitesinden Wesley Wallace, 500 metrelik dünya rekorunu bir dakika, dört saniyerde kırmıştır. Eski rekor, amerikalı Alan Helfrich'de ve müddeti 1 dakika 5 saniye idi.

× **Vaşington** — Parlâmentonun deniz işleri encümeni reisi demokrat mebuslardan Vinson tayyarecilik husundaki bilgilerinden kongreyi istifade ettirmek üzere Lindberg'i encümene davet etmek tasavvurunda bulunduğunu beyan etmiştir .

Macaristan'dan çıkarılan yabancı gazeteciler

Budapeşte, 8 a.a. — Yarı resmî Çekoslovak ajansının muhabiri Emile Kovar, resmî makamlar tarafından hudut haricine sevkedilmiştir.

Bu muamele hakkında hiç bir sebep gösterilmemiştir.

Macar makamları aynı zamanda Neue Zuricher Zeitung, ismindeki İsviçre gazetesinin muhabiri Bernard Citron'u da hudut haricine çıkarmışlardır.

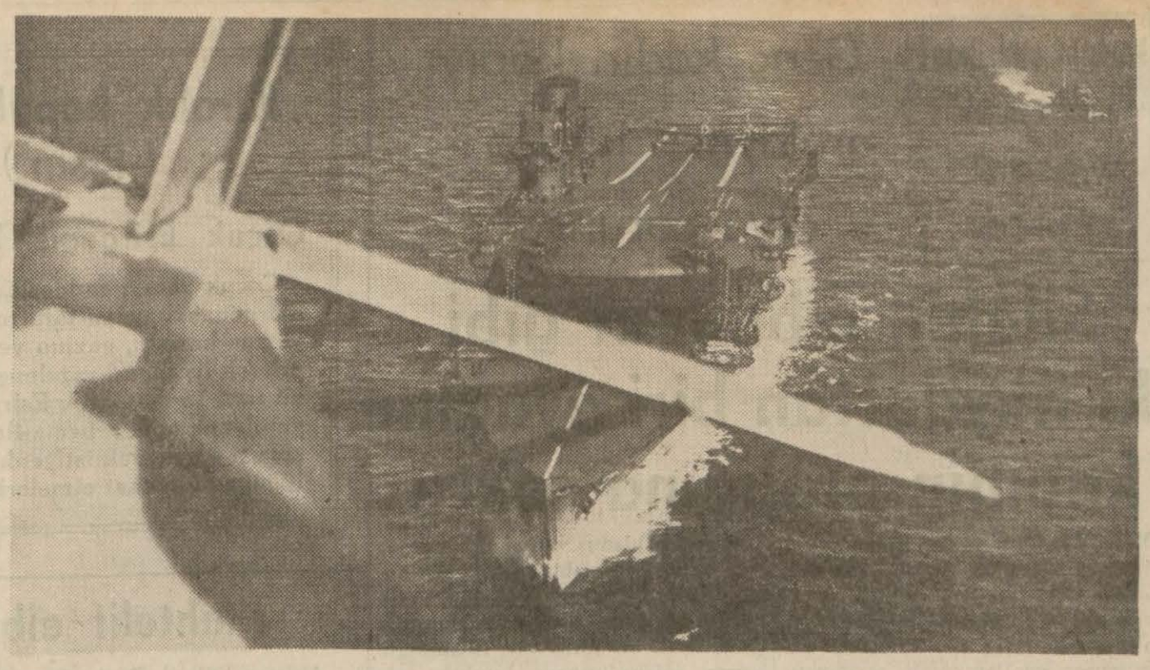

İngilizlerin Glorius tayyare gemisinin bir tayyareden alınmış resmi

İngiliz donanmasında tayyare gemileri

LONDRA MEKTUBU

Londra — (Hususî) Hareket halinde bulunan bir gemiden tayyare uçurmak işine ilk defa 911 senesinde muvaffakiyet hasıl olmuştur. Bu mütevazi başlangıçtan sonra bu, bir hayli terakkî göstermiş ve tayyare uçuran gemilere malik olması yüzünden ingiliz donanmasının yedi deniz üzerindeki hakimiyeti, hayliden hayliye artmıştır.

Büyük harbın ilk ayları her türlü hava şartları içinde tayyare uçuran ve ve uçan tayyareyi tekrar üzerine alan ilk tayyare gemileri tecrübelerine şahit olmuştu. Bu ilk gemilerin en başlıcaları Kunrad kumpanyasının Kumpanya gemisi olmak üzere yolcu gemilerinden bozulmuş sefinelerdi. Bunlardan bir tanesi 1916 senesinde Jutland da kullanılmıştı. Ondan sonra 18 topu bulunan Furius zırhlısı, tayyare gemisi haline kalbedilerek mütarekeye kadar hizmet görmüştür.

Harp esnasında bütün harp gemilerinin tayyare taşıması düşünülmüş ve muhasematın nihayet bulmasından önce zırhlılarla kruvazörler bu türlü tertibatla vücuda getirilmişti.

Bugünkü günde her ingiliz kruvazörü, en aşağı, iki tayyare taşımaktadır. Bu tayyareler, her hangi bir ticaret yolu üzerinde korsanlık eden gemilere karşı kullanılacağı gibi geniş bir sahada yapılan harekât esnasında gemiler arasında muvasalayı da temin edecektir. Ayrıca bu tayyareler filonun önünde öncülük de yaparlar.

Faal ingiliz donanmasında bulunan tayyarelerin sayısı 58 dir .

Büyük harpta Tondernde tayyare taşıyan gemiler üzerinde yapılan tecrübeler, Amirallik dairesine bu gemilerin gelecek harplarde çok faydalı olacağı kanaatini vermiştir. Bu sebeple Furiustan sonra birbirinin aynı olan iki tayyare gemisi, Glorius ve Koracius inşa edilmiştir. 31 mil süratinde olan bu gemilerin her biri elli tayyare taşımaktadır.

O tarihte İgl isimli tamamlanmamış bir zırhlı, tayyare gemisi haline konulmuş, ve 1924 senesinde bu gemi Hermes ile birlikte uzak şarkta gayet faydalı hizmetler görmüştür.

1924 senesinden sonra bütün ingiliz silâhları gibi - bu filo tayyare kuvetleri de tek taraflı silâhsızlanmanın hızını gördü.

Bu sebeple tâ 1935 senesine kadar yeniden bir tayyare gemisi inşa edilmemiştir. Ondan sonra yapılan Ark Royal gemisinde gemi mühendisliği bakımından harikalar vücuda getirilmiştir. Bütün plânları malûm olmamakla beraber bu geminin 30 mil süratle gittiği ve 70 kadar tayyare taşıdığı malûmdur. Bugünkü ingiliz tayyare gemilerinin taşıdığı tayyarelerin mecmuu 320 ye varmaktadır. Bu gemilerden beş tanesi de inşa halindedir ki bunların tamamlanması, her hal de ingiliz silâhlanmasında ehemiyetli bir hâdise teşkil edecektir .

Bu gemilerin harp zamanındaki rolü ortaya geniş bir mesele atar. Bu gemiler, hücum ve müdafaa vaziyetinde destroyerlerden daha tesirlidir. Bunlar, müstakil birer ünite olarak hareket ederler. Ve ansızın bir yere baskın yapıp daha mevcudiyetleri farkedilmeden yerlerine dönebilirler. Böyle kullanıldıkları takdirde büyük bir tehdit teşkil edecek olan bu gemilerden korunmak için her hangi bir Avrupa devleti, sahil muhafazasına memur kuvetli karakol gemileri bulundurmak mecburiyetinde kalacaktır.

Filo ile hareket halinde de bunların göreceği vazife mühimdir. Bunlar, ani bir hücumla düşman filosunun seyrini ve nizamını alt üst edebilirler. Böylece şaşkın ve perişan hale gelecek olan düşman filosu, ingiliz zırhlılarının top menzili içine girecektir. Deniz aşırı mıntakalarda ve ticaret yolları üzerinde nisbeten daha eski iki tayyare gemisi kullanılmaktadır ki bunların da faydaları görülmektedir. Hongkong ve Singapur gibi üslere her hangi bir hücum yapılacak olursa o zaman bunların ehemmiyeti büsbütün kendini gösterecektir .

Denizde ve karada hareket serbestisi ingilizlerin askerî siyasetlerinin esasını teşkil eder ki bu, doğru bir esastır. Deniz hava kuvetlerinin azameti bu serbestiyi büsbütün genişletmektedir.

Bu tayyare gemileri, dünyada yegâne olarak ingiliz donanmasının malik olduğu müessir bir silâhtır ki donanmanın kudretini okyanuslardan yüksek hava tabakalarına kadar yükseltmektedir .

İngiliz Glorius tayyare gemisinin bir başka görünüşü

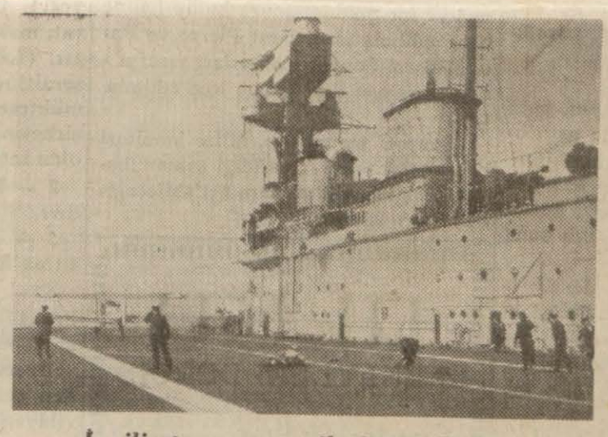

İngiliz tayyare gemilerinden Eagle

Eagle tayyare gemisinde harekete müheyya tayyareler

Paris'in ortasında enteresan bir soyğunculuk vakası oldu

Genç kadın kapıyı aralayıp "kim o?,, diye sorunca ..:

Silâhlı, ızbandut gibi iki hayduttan biri ayağını kapının aralığına soktu

Yollara bellere durup gelen geçen yolcuları soyduran inzibatsız ve idaresiz devirleri çok geride bıraktık diyenler, en medeni telâkki edilen memleketlerin merkezlerinde zaman zaman yapılan çirkin soyguncukları görerek afallamaktadır.

Fakat bundan bir kaç gün evel Paris'te öyle enteresan bir ev soyguncuğu olmuştur ki misline az rastlanır. Bu soyguncuk hemen her şehirde vaki olan soyguncuklardan ap ayrıdır. Bu, boş eve girip yükte hafif, pahada ağır olanların aşırılması gibi klâsik ev soyguncuğu değildir.

Paris'in en civcivli bir yerinde oturan 19 yaşında Lüren adında bir genç kadın, oturduğu evde baskına uğramıştır. Bakın vaka nasıl olmuş:

Jül adında bir memurun karısı olan Lüren, bir akşam evinde yemeğini yimiş ve yanlızca oturup kocasını beklemeğe başlamış, saat dokuz buçuk sularına gelince kapısı vurulmuş. Kadın telâşlanmış:

— Allah Allah demiş, kocam böyle erken gelmezdi bu nasıl iş. Dairesi dersen 15 den evel kapanmaz. bunda bir iş var amma bakalım Allah hayır yazsın.

Diye düşünerek gidip kapıyı yavaşca aralıklamış. Kapının önünde iki gölge var. Genç kadın tereddüt ede ede:

— Ne istiyorsunuz? diye sormuş.

Fakat sorması ile beraber kapının aralığına da bir ayak sokulmuş. Kadın kapıyı kapatmak istemişse de elleri silâhlı, izbandut gibi iki adam kadıncağızı iterek içeri girmş ve:

— Gık yok!

Diyerek tabancalarını kadıncağıza çevirince genç kadının benzi atmış. Adamlar kadını ite ite yemek odasına sokmuşlar. Başlamışlar kadıncağızı odanın içinde istintak etmeğe:

— Haydi bakalım, göster paraların yerini!

Kadın sap sarı kesilmiş:

— Aman, etmeyin eğlemeyin, para ne gezr bizde? fakiriz biz de para olur mu? diye sızlandı ise de berikiler:

— Demek çıkarmıyacaksın ha? Biz sana para çıkartmasını biliriz, kocan on buçuktan evel dönmez. Biz sana gösteririz.

Derlerken kadın imdat! demek için pencereye koşmuş ve haydutlardan birisi genç kadını yakaladığı gibi ağzını kapatmış, ve arkadaşı ile "ne yapalım, nasıl yapalım?,, diye kısa bir müşavereden sonra:

— En iyisi şu çamaşır dolabına sokalım.

— Yahu dolap küçük, sığmaz.

— Sığdırırız.

— Nasıl yapalım?

— Dolabın içinde ne varsa dışarı atarız. Kadını içeri tıkarak başını da boğduk mu, artık ne tepinebilir, ne de kımıldanabilir.

Hakikaten derhal dedikleri gibi yapmışlar. Dolabın içinde ne kadar çamaşır varsa yatağın üstüne ve yerlere savurmuşlar. Genç kadını yakaladıkları gibi daracık dolaba iki büklüm yapıp tıkmışlar. kadıncağız haykırmak şurada dursun, ağzını bile açamamış: O kadar korkmuş.

Bu yetmiyormuş gibi, dolabın içinde iki büklüm kıvrılmış duran genç kadının bir de bezle başını sarmışlar: Taki dışarıdan zerre kadar bir tıkırtı ve mırıltı duyulmasın. Dolabı da iki kat kilitlemişler, artık vakit geçirmeden serbest serbest işe koyulmuşlar.

Evelâ şöyle bir dört tarafı gözden geçirdikten sonra doğruca yatak odasına girmişler. Oradaki dolabı açarak içinde 3.500 frank bulmuşlar. Artık parayı ele geçiren hırsızlar, fazla kalmayı tehlikeli bularak derhal evi terk etmiye karar vermişler. Fakat def olup gitmeden evel bir de akıllarına kadının mahbus olduğu dolabın önünden geçmek gelmiş. Dolabın önünde durup.

— Hey! hatun, ne âlemdesin bakalım?. Karnımız acıktı artık biz yemek yemeğe gidiyoruz. diye seslenerek kadıncağızla alay etmişler.

Yarım saat sonra kadının kocası eve dönmüş. Fakat kapı, pencere han gi bi açık, evin içinde kimseler yok. Odaya girmiş, her yer darmadağınık, çamaşırların bir kısmı karyolanın üstünde bir kısmı yerlere atılmış. Adam hayret içinde bön bön dört tarafa bakmağa başlamış. Fakat bir de aklını başına toplamış ve kendi kendine:

— Yahu, bu dolabın çamaşırları neden dışarıya çıkmış? diye düşünmüş. Bir de dinlemiş çamaşır dolabının içinde hafif bir inilti var. Adamcağız hemen dolaba koşmuş, kıyıktan içeriye bakınca bir de ne görsün zavallı karısı iki büklüm, yüzü gözü sarılmış inleyip duruyor.

Adam derhal dolabı açmış, kadıncağızını dolaptan baygın bir halde dışarı çıkarmış. Kadın bir müddet sonra başından geçen faciayı ağlıya ağlıya kocasına anlatmış. Yatak odasına gidip bakmışlar, zavallı fakir ailenin dişinden tırnağından artırdığı para koydukları yerde yok. Tessür içinde gidip polise vakayı anlatmışlar. Fakat polis komiserliği süratle tahkikata girişti ise de haydutların değil kim olduklarını, küçük bir izlerini dahi tespit edememiştir.

Polisçe malûm olan şey uzun bir burunla, kumral bir saçtan ibarettir.

Genç kadın polis komiserine adamları şöyle tarif etmiştir:

— Uzun boylu dediğim aşağı yukarı 1.75 boyunda vardı. Yaşı da 30, 35 lerde... Öteki daha kısa idi. Öyle tahmin ediyorum ki boyu 1.65 ya var ya yok. Yanlız uzun boylu adamın burnu oldukça büyüktü. Bu koca burunlu adamın saçına da dikkat ettim. Sarışındı. Dikkat edebildiğim hemen bu kadar.

Paris polisi tahkikata devam etmek tedir. Fakat bu güne kadar hiç bir iz ele geçirememiştir.

Moskova'da bir kilise tekrar açıldı

Moskova, 8 a.a. — Salâhiyetli bir kaynaktan alınan haberlere göre Moskova'da kâin olup geçen sene kapatılmış ve bir müddet sonra kulüp haline ifrağ edilmiş olan Saint Pierre ve Paul Kilisesi Sovyet memurları tarafından tamamen eski haline irca edilmiştir.

Sovyet memurları, kilise komitesi reisine, kilisenin istenildiği zaman ibadet edebilecek kimselere açılabileceğini bildirmişlerdir.

ÜLKÜ

HALKEVLERI DERGISI

71 İkincikânun sayısı

Reisicümhur'un hutukları (Kastamonu'da ve Büyük kurultayda) Namık Kemal - Ziyaettin Fahri. - Halil Etem Eldem - Arif Müfid Mansel. - Dedekorkut hikâyelerindeki musiki izleri - Mahmud R. Kösemihal. - Kız ve erkek türk çocukları üzerinde anropometrik araştırmalar - Prof. Ş. Aziz Kansu. - Folklör - Arnolt Van Gennep (çeviren P.N. Boratav). - Mösyö Alfredo (hikâye) Axel Mounthe (çeviren Müberra Güney). - Duyuşlar (Şiir) Fevziye Abdullah. - Ankara tarihi üzerinde tetkikler - Nurettin Ardıç. - Ahlâk ve içtimaiyat - Levy Bruhl (çeviren Ziyaettin Fahri). - Orta zaman türk islâm dünyasında âdetler - Prof. A. Mez (çeviren Cemal Köprülü). - Eduard Pekarski ve eserleri - Abdülkadir İnan. - Carl Brockelmann (doğumunun 70 inci yılı münasebetiyle) - A. Caferoğlu. - Ayın haberleri: Cümhuriyet Halk Partisi kongreleri ve Büyük Kurultay - Reisicümhurun seyahatları - Artırma ve yerli mallar haftası - Namık Kemal ihtifâli - Erzincan demiryolu - Halkevleri haberleri: Halkevlerinde çalışmalar - B. Kemal Çağlar. - Hakevleri neşriyatı (kitaplar, dergiler). - Fikir hayatı Alexandre Kouprine - Pearl Puck - Francis Jammes - Bir kıral ve bir kıraliçe için - Son tarihimize ait menbalardan biri - Nahid Sırrı. - Bibliyoğrafya - Allexe Bombacı, La Regola Del Parlare Turck di Filibpo Argenti - A. Caferoğlu. - Reşat Nuri Gültekin - Eski hastalık (Roman) - Fevziye Abdullah.

Kiralık kapalı yüzme havuzu (Pisin) ve gazino

Çocuk Esirgeme Kurumundan :

Çocuk sarayı caddesinde SUS sineması altında Çocuk Esirgeme Kurumu tarafından inşa ettirilmiş olan kapalı yüzme havuzu, gazino ve müştemilâtının inşaatı ikmal edilerek tecrübesi yapılmıştır. 20 ikincikânun 939 cuma günü saat 15 de Çocuk Esirgeme Kurumu genel merkezinde yapılacak açık artırma ile kiraya verilecektir. Görmek ve şeraiti öğrenmek istiyenlerin kurum hesap işleri direktörlüğüne müracaat etmeleri. 87

Muhtelif elbise yaptırılacak

Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden :

1 — Kurumumuz talebeleri için aşağıda isimleri yazılı (4) kalem elbise, palto, tayyor, kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — İhalesi 10-1-939 cumartesi günü saat 10 da Rektörlük binasında müteşekkil komisyon tarafından yapılacaktır.

3 — Muhammen bedel (18536) teminat (1390,20) liradır.

4 — Teminat ihale saatinden bir saat evveline kadar komisyon reisliğine teslim edilecektir.

5 — Daha fazla izahat ve parasız şartname almak istiyenlerin Enstitü Yurt Âmirliğine müracaatları. (5225)

Cinsi	Adet	Beherinin muhammen Fiyatı.	Teminat.
Erkek elbisesi	434 takım	30 Lira	
„ palto	139	32 „	
Kız talebeye palto	10	32 „	1390,20
„ „ tayyor	34	22 „	9476

Vilâyetler

Muhtelif alât edevat müzayedesi

İçel Defterdarlığından :

1 — Açık artırmıya konulan:

Dakik çır, çır ve nebatî yağlar türk anonim şirketinin hazineye olan 58881 lira vergi borçlarından dolayı mezkûr şirketin 946 senesi haziranına kadar tahtı isticarlarında bulunan Mersin'in hastane caddesinde kâin Fuat ve Sezar Şaşati biraderlerin mülkiyetinde olan fabrikada mevcut ve (birinci derecede İş Bankasına ipotekli olan) eldeki envanterde yazılı bulunan borçlu şirketin emval ve sermayesini teşkil [illegible] vat, makine ve sair teferruat ve inşaatı. (İcar mukavelenamesi ve zeyli şeraitindeki kayıtlarla tespit edilmiş müktesep haklarla müstecir borçlu şirketin mecürda 946 senesine kadar olan intifa hakları tanınmak şartiyle).

2 — Muhammen bedeli: 222454 lira dır.

3 — Bu işe ait evrak: Satış ve artırma kaimesi ve teferruatı.

4 — Müzayede 24-12-938 tarihinden 14-1-939 tarihine kadar 21 gün müddetle devam edecektir. İhalei eveliyesi 14-1-939 tarihine tesadüf eden cumartesi günü saat 11 de İçel vilâyeti idare heyeti tarafından yapılacaktır.

5 — Artırmıya girebilmek için % 7,5 nispetinde ve artırma, eksiltme, ihale kanunu hükmüne tevfikan teminat verilmesi lâzımdır.

6 — Bu hususta fazla malûmat almak istiyenlerin İçel idare heyetine ve defterdarlığına müracaatları ilân olunur. 9487

Mobilya yaptırılacak

Diyarbakır Nafıa Müdürlüğünden :

1 — İlân yanlışlığı yüzünden tekrar kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulan iş 18776 lira keşif bedelli birinci umumî müfettişlik dairesi ile birinci umumî müfettişlik ikametgâh konağı mobilyaları imalâtı.

2 — Bu işe ait evrak şunlardır:

A - Eksiltme şartnamesi keşif ve keşif hulâsaları

B - Mukavele projesi

C - Ek hususî ve umumî şartnameler

D - Bayındırlık işleri genel ve fennî şartnameleri

E — Bu evrak Diyarbakır nafıa dairesinde ve İstanbul nafıa müdürlüğünde görülebilir.

3 — Bu işin ihalesi 17-1-939 salı günü saat 11 de Diyarbakır nafıa dairesinde yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için 1408.20 lira muvakkat teminat vermek ve aşağıdaki vesikaları ibraz etmek lâzımdır.

A - Nafıa müdürlüğünden alınmış müteahhitlik vesikası.

B - 939 malî yılına ait ticaret odası vesikası.

5 — Taliplerin teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyon reisliğine makbuz mukabili vermeleri posta gecikmeleri kabul edilmez.

6 — 4 üncü maddenin (A) fıkrasındaki müteahhitlik vesikası eksiltmeye çıkarılmış olan hangi iş için istediği açıkça yazılmak suretiyle eksiltmenin yapılacağı günden en az sekiz gün evel vilâyete bir istida ile nafıa müdürlüğünden istenilecek ve bu zaman zarfında vesika talebinde bulunmıyanların eksiltmeye giremiyeceklerdir. (9515-5357) 10024

Hükümet konağı yaptırılacak

Malatya Defterdarlığından :

1 — Kapalı zarf usuliyle eksitlmiye konan iş temel ve bodrum katı beton arma kısımları kısmen yapılmış olan Malatya Merkez hükümet konağı [illegible] 938 tarihinden itibaren 24 gün müddetle ve 23-1-939 tarihinde ihalesi icra kılınmak üzere münakasaya çıkarılmıştır.

2 — Kalörifer tesisatı 25 bin, sıhi tesisatı, 9 bin lira üzerinden götürü olarak ve geri kalan elektrik tesisatiyle bütün bina inşaat keşiflerindeki vahit fiyatlar esas üzerinden eksiltmiye konulan işin heyeti umumiyesinin keşif bedeli 202.625 lira 90 kuruştur.

3 — Muvakkat teminat 11381 lira 30 kuruştur.

4 — İhale 23-1-939 tarihine müsadif pazartesi günü saat on dörtte Malatya Defterdarlığı eksiltme komisyonunda yapılacaktır.

5 — Bu işe ait evrak Malatya, İstanbul, ve Ankara Nafia Müdürlüklerinde görülebilir.

6 — İsteklilerin bir mukavele ile en aşağı 60.000 liralık bir bina veya tesisat işini taahhüt ve ikmal etmiş olduklarını gösterir vesika ile birlikte ihale gününden lâakal sekiz gün evel vilâyete istida ile müracaatla bu işe girebileceklerine dair ehliyet vesikası almış olmaları ve kanunun gösterdiği şekilde hazırlanmış ve teklif mektuplarını havi zarfı üçüncü maddede yazılı muvakkat teminat ve vilâyetten alacağı ehliyet vesikasiyle bir likte ikinci bir zarfın içine koyarak ihale saatinden bir saat eveline kadar makbuz mukabilinde komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır. Postadaki gecikme nazara alınmaz. (12) 10056

Memleket hastanesi inşası

Malatya Valiliğinden :

1 — 113064 lira 32 kuruş keşif bedelini muhtevi olup vilâyet merkezinde yaptırılmakta olan memleket hastanesi ikmali inşaatı 2. 1. 939 tarihinden itibaren on beş gün müddetle ve kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — 16. 1. 939 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat 15 de ihalesi yapılacağından teklif mektuplarının ihaleden laâkal bir saat evel vilâyet daimî encümeni riyasetine tevdii lâzımdır.

3 — Muvakkat teminat 6903 lira 22 kuruştur.

4 — İsteklilerin ihaleden sekiz gün evel vilâyet nafıa müdürlüğünden ehliyet vesikası almaları ve ayrıca ticaret odasından verilmiş vesika ibraz eylemeleri meşruttur. (42) 10077

KÜÇÜK İLÂNLAR

Kiralık:

Kiralık — Ucuz kalorifer vebolit ve sair tesisatlı apartman dairesi ayrı konforlu odalar Demirtepe Emek apartmanına mracaat Tel: 3295 9391

Kiralık — Ulus meydanı Koçak hanında birinci katta yazıhane için elverişli 2 ve 3 odalı daireler kiralıktır. Kalorifer ve Asansör vardır. 33

Kiralık oda — Kalorifer, elektrik, daimî sıcak su banyo dahil, balkonlu, aylığı 35 L. devren. Atatürk bulvarı Yenice Ap. No. 3 40

Kiralık — Y. Şehir Ataç Sokak 18 No. lu ap. Her türlü konforlu geniş 4 ve 5 odalı 2 daire. Tl: 3520 41

Kiralık — Atatürk bulvarında Kutlu apartımanı altındaki mağaza kiralıktır. Kapıcıya müracaat. 42

Kiralık oda — Y. Şehir'de aile yanında bir bay veya bayana Mutbak banyo beraber Meşrutiyet Cad. Türe sokak Şenyuva Ap. No: 1 aylığı 20 lira. 45

Kiralık apartman daireleri — Kooperatif arkasında Yusuf Esendemir Ap: 1 ve 3 odalı. Banyo, mutbak havagazı var. Tel - 2454 53

Kiralık — 1, 2, veya 3 odalı daire Y. Şehir Selânik Cad. Orman müdürlüğü yanında yeşil boyalı Ap. No- 5 saat 12-13 arası müracaat. 56

4, 5 odalı daireler — Yeni tekmil muşambalı muntazam bahçeli konforlu. Yenişehir Onuvluk sokak No: 8 Be hiç Tümer Tl: 2612 Öğleden sonra gezilir. 61

Kiralık bahçeli ev — 4 oda, havagazı, elektrik, su. Hacıbayram Ünyay sokak No. 19 79

Kiralık kaloriferli daire — Tam konfor 4 oda, 1 hol, azimet dolayısiyle devren veya yeniden. Bakanlıklar Postahane karşısı Ersin Ap. 82

Kiralık güzel odalar — Merkezî yerde güzel manzaralı ve havadar odalar. Kiralar çok müsaittir. Selânik cad. No. 16 83

Kiralık — Demirtepe'de Urunç sokak No. 8 birinci katta mobilyalı bir oda. Akşamları saat 6 - 7 ye kadar müracaat 85

Kiralık — Devren 4 oda, banyo, elektrik, havagazı, su tam konfor mükemmel nezaret şehir içinde Tl: 3163 86

Kiralık — Sıhiye Vekâleti karşısında elektrik şirketine giden İlkiz sokak No. 3 Dr. Feyzi apartmanında kaloriferli 5 oda, 1 hol, Tel: 1764 92

Kiralık — Kooperatif arkası Ali Nazmi Ap. büyük kaloriferli 17 No. lu oda eylûl 939 a kadar devren. Aylığı 21 lira, içindekilere müracaat. 95

Satılık:

Satılık — 33 model fort marka kaptıkaçtı. Bankalar Cad. Çiçin yurt sokak No: 9 Ahmet Rafet'e müracaat. 9435

Satılık arsalar — Ankara'nın her tarafında Yenişehir'de Cebeci'de istasyon arkasiyle jandarma okulu yanlarında ehven fiatlarla Tl: 2406 10

Satılık — — Bahçeli evler yapı kooperatifi hisselerinden satılık hisseler. Tl: 2406 Kınacı han No. 16. 12

Satılık — Bahçeli evlerde B 4 tipi 143 numaralı ev satılıktır. İstanbul pastahanesinde Bay Hamza'ya müracaat. 13

Satılık — Demirli bahçe'de aile bahçesine yakın 3 ve 2 şer katlı kargir iratlı apartıman ve evler. Tl: 2406 Kınacı han 16 14

Küçük ilân şartları

Dört satırlık küçük ilânlardan:

Bir defa için	30 Kuruş
İki defa için	50 Kuruş
Üç defa için	70 Kuruş
Dört defa için	80 Kuruş

Devamlı küçük ilânlardan her defası için 10 kuruş alınır. Meselâ on defa neşredilecek bir ilân için, 140 kuruş alınacaktır. Bir kolaylık olmak üzere her satır, kelime aralarındaki boşluklar müstesna, 30 harf itibar edilmiştir. Bir küçük ilân 120 harften ibaret olmalıdır.

Dört satırdan fazla her satır için beher seferine ayrıca on kuruş alınır.

Küçük ilânların 120 harfi geçmemesi lâzımdır. Bu miktarı geçen ilânlar ayrıca pul tarifesine tâbidir.

Satılık — Ankara'nın her tarafında irat getirir beton ahşap ev ve apartımanlar Kınacı han No. 16 Tl: 2406 16

Satılık — Yenişehir Meşrutiyet cad. yevmiye 120 - 130 lira peşin satış yapan bir bakkaliye azimet dolayısiyle devredilecek. Tl: 2538 19

Satılık — Y. Şehir'de iratlı 1 ev ile 2 apartıman Cebeci'de 4 kârgir ev asfaltta acele. Tl: 3911 44

Acele satılık arsalar — Kocatepe'de Muammer Eriş'in köşkü karşısında vekâletlere yakın imar dahili parsellenmiş toptan perakende Tel 2406 55

Satılık — Yenişehir'de tek ve çift katlı evler. K. Oğlan Koç Ap. 4 Tl-2181 69

Satılık arsalar — Jandarma mektebi yanı asfalt üzerinde ve arkada. K. Oğlan Koç Ap. 4. Tl: 2181 70

Satılık bağ — Dikmen'de otobüs durağı yakınında asfalt cadde üzerindeki Kavaklı bağ. Yenişehir Ataç sokak 10 Emine Tibas'a müracaat. 71

Satılık — Maltepe Bomonti Yenişehir'de inşaata elverişli arsa ev ve apartıman. Tl: 3911 ve 3563 94

Satılık — İsmetpaşa mahallesi Hamamönü, Samanpazarı, Cebeci'de kârgir ve ahşap evler. Tl: 3911 ve 3563 96

İş verenler:

Ortak aranıyor — Bir matbaayı idare edebilecek, matbaacılıktan anlar ortak aranıyor. M. T. A. resimhanesinde Bay Hıfzı'ya müracaat. 24

Dadı aranıyor — Bir aylık çocuğa bakmak üzere liyakatli ve tecrübeli bir dadı aranıyor. Yenişehir, Selânik caddesi Erkut apartımanı No. 4. Tel 3903 38

Bayan terzi işçisi aranıyor — Işıklar caddesi Trakya apartman No: 3 yeni açılan M. Adam kadın terzihanesine müracaat. 65

İş arıyanlar:

İş Arıyor — Lise mezunu daktilo bilir her türlü muameleye âşina bir genç öğleden sonraları iş arıyor. İçhisar Kale. S. No. 4 M. Zeki'ye mektupla müracaat 29

Ecnebi bir bayan — Eyi bir aile yanında 1 veya icabında 2 çocuğa fransızca öğretmenliği ve bakımlarını deruhte eder. Tl: 1257 ı 84

Aranıyor:

Bekâr bir bay için bir oda aranıyor — Cebeci'ye yakınca. Tan otelinde N. Erkal'a müracaat. 67

Lokomobil alınacak

Bolu Belediyesinden :

Bolu Belediyesi elektrik tesisatı için proje, fennî ve Hususî şartnameleri dahilinde bir adet kondenseli lokomobil kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur. Keşif bedeli 8000 liradır. İhalesi 13-2-939 pazartesi günü Bolu Belediye encümeninde yapılacaktır.

İsteklilerin 2490 sayılı kanuna tevfikan muvakkat teminat akçeleriyle ve evrakı lâzimeleriyle birlikte ihale saatinden evvel encümende bulunmaları ve teklif mektuplarını vermeleri şarttır. Bu işe ait şartnameleri görmek istiyenlerin Bolu Belediyesine müracaatları lâzımdır. 10089

DIŞ TABIBI

M. AZİZ TUNÇ

Pazardan maada her gün hastalarını kabul ve tedavi eder. Adliye Sarayı yanında Sarraf Hakkı Apartımanı No. 1

Pek Yakında

PAMUK PRENSES ve 7 CÜCE

RESMÎ İLÂNLAR

Millî Müdafaa Bakanlığı

Seyyar tamirhane malzemesi alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — Beher adedine dört bin lira tahmin edilen 25 adet seyyar tamirhane malzemesi ve karoserleriyle birlikte montesi kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur.

2 — Eksiltmesi 25.1.939 çarşamba günü saat 11 dedir.

3 — İlk teminat 7500 lira olup şartnamesi beş lira mukabilinde komisyondan alınır.

4 — Eksiltmeye gireceklerin kanunî teminat ve 2490 sayılı kanunun 2, 3. maddelerinde yazılı belgelerle birlikte ihale saatından behemehal bir saat evveline kadar zarflarını M .M. V. satın alma komisyonuna vermeleri.

(5026) 9079

İki öğretmen alınacâk

M. M. V. Hava Müsteşarlığından:

1 — Eskişehir hava okulunda öğretmenlik yapmak üzere üniversitenin fizik ve riyaziye kısımlarından iyi derecede mezun iki öğretmen alınacaktır.

Taliplerin: Askerlik ödevlerini yapmış olmaları ve yabancı kadın ile evli olmamaları ve her hangi bir suretle mahkûm olmamış bulunmaları ve sağlık durumlarının öğretmenlik yapmalarına mâni olmıyacak şekilde yerinde olması ve her hangi bir vekâlete karşı mecburî hizmetlerinin mevcut olmaması şarttır.

Verilecek ücret: Yapılacak müsabaka imtihanı neticesine ve şimdiye kadar geçen devlet hizmet müdddetlerine ve ellerindeki vesaika göre tespit edilmek üzere (108:165) lira arasındadır.

Taliplerin ellerindeki vesikalariyle İstanbul'da Yeşilköy'de hava aktarma ambarı ve hava müsteşarlığı zat işleri şubesine, İzmir'de tayyare alayı komutanlığına ve Eskişehir'de hava okulları komutanlığına 12. 1. 939 perşembe günü akşamına kadar müracaat etmeleri ve bu tarihten sonra vaki olacak müracaatların nazarı itibare alınmıyacağı, müsabaka imtihanının gene bu yerlerde 14. 1. 939 cumartesi günü saat onda yapılacağı ilân olunur. (5311) 10001

200 ton Benzin alınacak

M. M. V. Deniz Levazım Satın Alma Komisyonundan :

1 — Tahmin edilen bedeli "52.000" lira olan 200 ton benzin, 19 - ikincikânun - 939 tarihine rastlıyan perşembe günü saat 14 de kapalı zarf alınmak üzere eksiltmeye konulmuştur.

2 — İlk teminatı "3850" lira olup şartnamesi her gün komisyondan "260" kuruş bedel mukabilinde alınabilir.

3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun tarifatı dahilinde tanzim edecekleri kapalı teklif mektuplarını en geç belli gün ve saatten bir saat eveline kadar Kasımpaşa'da bulunan komisyon başkanlığına vermeleri. (14-27)

10050

Münakasâ tehiri

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

Dört kalem muhabere malzemesi şartnamesinde değişiklik yapıldığından yeniden ilân edilecektir. Alâkadarların nazarıdikkatleri celbolunur.

(54) 10086

Balık yağı alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 —1200 kilo balık yağı ile 3000 kilo makina yağı açık eksiltme ile satınalınacaktır.

2 — Eksiltmesi 16-1-939 pazartesi günü saat 11 dedir.

3 — Balık yağının beher kilosuna 45 ve makina yağının beher kilosuna 25 kuruş fiyat tahmin edilmiştir.

4 — İlk teminat 97 lira olup şartnamesi komisyonda görülür.

5 — Eksiltmiye gireceklerin ilk teminat ve 2490 sayılı kanunun 2, 3 maddelerinde yazılı belgelerle birlikte muayyen gün ve saatte M. M. V. satınalma komisyonunda bulunmaları.

(52) 10087

Muhtelif kablo melzemesi alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — 90 kablo arka teskeresi, 800 kabli dolabı, 100 çevirecek kolu, 50 çift kablo askı tertibatı maa kolundan ibaret dört kalem muhabere malzemesi kapalı zarfla eksiltmiye konmuştur. Hepsine tahmin edilen fiyat 15600 on beş bin altı yüz liradır.

2 — Eksiltmesi 24-2-939 cuma günü saat 11 dedir.

3 — İlk teminat 1170 lira olup şartnamesi komisyonda görülür. İstiyen talipler tarafından suret çıkarılabilir.

4 — Eksiltmiye gireceklerin kanunî teminat ve 2490 sayılı kanunun 2,3. maddelerinde yazılı belgelerle birlikte ihale saatinden behemahal bir saat eveline kadar zarflarını M. M. V. satınalma komisyonuna vermeleri.

(57) 10088

Ankara Levazım Amirliği

Ekmeklik un alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Alayın ihtiyacı için 20-12-938 salı günü eksiltmeye konulan 250,000 kilo ekmeklik ununa talip çıkmadığından yeniden eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltmesi 10-1-939 salı günü saat 13 e tâlik edilmiştir.

3 — Muhammen bedeli 32500 lira olup ilk teminatı 2489 lira 25 kuruştur.

4 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerinde istenilen belgeleriyle birlikte ihale gün ve saatinden en geç bir saat eveline kadar teminat ve teklif mektuplarını Amasya'da satınalma komisyonuna vermeleri. (5283) 9531

Kuru soğan alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Alayın ihtiyacı için 20-12-938 ... kilo kuru sovana talip çıkmadığından yeniden eksiltmeye konmuştur.

2 — Eksiltmesi 10-1-939 salı günü saat 13 e talik edilmiştir.

Muhammen bedeli 508 lira olup ilk teminatı 38 lira 10 kuruştur.

4 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2,3, üncü maddelerinde istenilen belgeleriyle birlikte ihale gün ve saatinden en geç bir saat eveline kadar teminat ve teklif mektuplarını Amasya satınalma komisyonuna vermeleri. (5284) 9532

Bir tavla yaptırılacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Müstahkem mevki ihtiyacı için yapılacak bir tavla kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — İhalesi 16-1-939 pazartesi günü saat 16 da müstahkem mevki satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — Yaptırılacak tavlanın keşif bedeli 19038 lira 38 kuruş olup muvakkat teminatı 2310 liradır.

4—Bu inşaata ait hususî ve fennî şartnameleri ve plânları Ankara ve İstanbul levazım âmirlikleri satın alma komisyonlariyle Çanakkale müstahkem mevki satın alma komisyonunda görülebilir.

5 — İstekliler 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalarla bu bina işini müteahhidin ve mühendisinin muvaffakiyetle yapmış olduklarına dair vesika ve nafıa vekâletinin ehliyet ve müteahhitlik vesikalariyle teminatı muvakkatalarının veya banka mektuplariyle beraber teklif mektuplarının havi kapalı ve mühürlü olan zarflar ihale günü olan 16-1-939 parzartesi günü saat 15 e kadar MST. MV. satın alma komisyonuna makbuz mukabilinde teslim edilir.

(5318) 9596

3 adet erat pavyonu yaptırılacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — İzmir Tayyare Birlikleri için Gaziemir'de yaptırılacak beheri 25406 lira 12 kuruş kıyetminde yekûnu 76218 lira 36 kuruş bedeli keşifli 3 adet Erat pavyonu inşaatı kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konmuştur.

2 — İhalesi 20-II ci kân - 939 cuma günü saat 16 da kışlada İzmir levazım âmirliğinde yapılacaktır.

3 — Teminat muvakkat akçesi 5060 lira 92 kuruştur.

4 — Şartname keşifname ve resmi 381 kuruş bedeli mukabilinde komisyondan alınabilir.

5 — İstekliler ticaret odasında kayıtlı olduklarına dair vesika göstermek mecburiyetindedirler.

6 — Eksiltmeye iştirâk edecekler 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 cü maddelerinde ve şartnamesinde yazılı vesikalariyle temiant ve teklif mektuplarını en az ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri. (24) 10048

Askerî Fabrikalar

Ateşçi ustası alınacaktır

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğünden :

Kırıkkale fabrikalarımızda yevmiye ile istihdam edilmek üzere iki mütehassıs ateşçi ustası alınacaktır. Emekli deniz makina subaylarından veya ticareti bahriye makina mektebinden neşet ve türk donanmasında ihtiyat subaylığını ifa ve ikmal etmiş ve liman dairesinden ehliyet şahadetnamesi almış olanlar tercih edilecektir.

Talip olanların istenilen vesikalarla umum müdürlüğe müracaatları.

(5328) 10025

Kırıkkale'de yaptırılacak kalörifer tesisatı

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Merkez Satın Alma Komisyonundan :

Keşif bedeli (140000) lira olan Kırıkkalede yaptırılacak kalorifer tesisatı Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü merkez satın alma komisyonunca 21 şubat 1939 salı günü saat 15 te kapalı zarfla ihale edilecektir.

Şartname (7) lira mukabilinde komisyondan verilir.

Taliplerin muvakkat teminat olan (8250) lirayı havi teklif mektuplarını mezkûr günde saat 14 de kadar komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 sayılı kanunun 2 ve 3. maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (5)

10043

Kültür Bakanlığı

Tabigat bilgisi kitabı yazma müsabakası

Kültür Bakanlığından :

1 — 2259 sayılı kanunun tatbikine dair olan talimatnameye göre ilk okulların 4 üncü ve 5 inci sınıfları için iki ciltten müteşekkil bir Tabiğat Bilgisi kitabı yazılması müsabakaya konulmuştur.

2 — Müsabaka müddeti 2-2-1939 dan başlamak ve 1-8-1939 salı günü akşamı bitmek üzere altı aydır.

3 — Müsabakaya iştirake karar verenler 1-5-939 pazartesi günü akşamına kadar bir dilekçe ile Kültür Bakanlığına müracaat ederek bu müsabakaya girecekler defterine adlarını yazdırarak bir numara alacaklardır.

4 — Müsabakada birinciliği kazanan kitap serisi üç yıl süre ile okullarda okutulacak ve müellifine her yıl için biner lira telif hakkı verilecektir. İkinci çıkan kitap serisini yazana bir defaya mahsus olmak üzere birincinin müellifine verilenin bir yıllığı, üçüncü, dördüncü ve beşinci çıkanlara da birer defaya mahsus olmak üzere dörder yüz lira mükâfat verilecektir.

5 — Müsabakaya gireceklerin eserlerini üçer nüsha olmak üzere makine ile ve kâğıtların yalnız birer yüzüne yazılmış olarak kültür Bakanlığı Yayın Direktörlüğüne makbuz mukabilinde vermeleri veya göndermeleri lâzımdır. Kitaba konulacak resim, şekil, grafikler ve sairenin asıllarının yalnız bu nüshalardan birine ve yerlerine konulmuş olarak bulunması kâfidir. Müsabakaya basılmış bir kitapla girenler de kitabın üç nüshasını verecek veya gönderecek-lerdir.

6 — Müsabakaya girenlerce eser müsveddeleriyle birlikte, eserleri kabul edildiği takdirde eserlerini ilân edilen telif hakkı mukabilinde ve her türlü tasarruf hakkından vaz geçerek Kültür Bakanlığına üç yıllık bir devre için terkettiklerini ve kitabın o devre içindeki her basılışının son tashihlerinin kendileri veya kendi mesuliyetleri altında tayin edecekleri diğer bir zat tarafından yapılacağını gösterir noterlikten tasdikli bir teahhüt senedi verilmesi de lâzımdır.

7 — Kitaplarda bulunması lâzımgelen pedagojik ve teknik vasıfları gösteren şartname ile noterliğe tasdik ettirilecek teahhüt senedinin formülü Kültür Bakanlığı Yayın Direktörlüğünden alınabilir. Mektupla istiyenlerin bir kuruşluk bir posta pulunu da birlikte göndermeleri lâzımdır. (5298) 10015

Bayındırlık Bakanlığı

Regülâtör kapağı münakasası

Nafıa Vekâletinden :

9 şubat 939 perşembe günü saat 15 de Ankara'da Nafıa Vekâleti binası içinde Malzeme Müdürlüğü odasında toplanan malzeme eksiltme komisyonunda 13.000 lira muhammen bedelli 5 adet regülatör kapağının kapalı zarf usuliyle eksiltmesi yapılacaktır.

Ekisltme şartnamesi ve teferrüatı parasız olarak vekâletler malzeme müdürlüğünden alınabilir.

Muvakkat teminat (975) liradır.

İsteklilerin teklif mektuplarını, muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı kanunî vesaik ile birlikte aynı gün saat 14 e kadar mezkûr komisyon reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. (5221) 9414

Sıhat Bakanlığı

Afiş basrırılacak

Sıhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletinden :

1—Nushaları vekâlette mevcut (hava ve zehirli gaz tehlikesinden korunma levhaları) isimli afişlerden dokuz çeşidi, muhtelif renkli olarak açık eksiltme usuliyle bastırılacaktır.

2 — Bu levhaların beherinden üçer bin tane olarak ceman 27.000 adet bastırılacaktır.

3 — Bu levhaların muhammen bedeli 3,000 lira olup % 7.5 muvakkat teminatı 225 liradır.

4 — Eksiltme 10.1.939 tarihine müsadif salı günü saat on beşte sıhat ve içtimaî muavenet vekâletinde toplanan hususî komisyon marifetiyle icra olunacaktır.

5 — Muvakkat teminat nakid veya nakid mahiyetinde tahvilât olursa bunlar komisyon tarafından kabul edilemiyeceği için daha evel maliye veznesine yatırılarak makbuzunun komisyona tevdi edilmesi lâzımdır.

6 — Şartnameler Ankarada sıhat ve içtimaî muavenet vekâleti içtimaî muavenet işleri dairesi reisliği ile İstanbulda sıhat ve içtimaî muavenet müdürlüğünde görülebilir.

7 — Nümuneler sıhat ve içtimaî muavenet vekâletinde olup bunları görmek istiyenlerin vekâlet içtimaî muavenet işleri dairesi reisliğine müracaatları lâzımdır. (5182) 9446

54 Kalem Teknik kitap ve mecmua alınacak

Ankara Merkez Hıfzıssıhha Müessesesi Satın Alma Komisyonundan:

1 — Müessese kütüphanesine satın alınacak 54 kalem teknik kitap ve mecmua açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme 21. 1. 939 cumartesi günü saat 11 de yapılacaktır.

3 — Muhammen bedel 1621 lira 10 kuruş olup ilk teminat 121 lira 65 kuruştur.

4 — Eksiltme müessesede toplanan hususî komisyonda yapılacaktır.

5 — Şartname ve listeler Ankara'da müesseseden ve İstanbul'da İstanbul sıhat müdürlüğünden parasız temin edilir. (5322) 9611

48 Kalem mecmua ve gazete alınacak

Ankara Merkez Hıfzıssıhha Müessesesi Satın Alma Komisyonundan:

1 — Müessesenin 1939 senesinde abone olacağı 48 kalem mecmua ve gazete açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme Ankara'da merkez Hıfzıssıhha müessesesinde toplanan hususî komisyonda yapılacaktır.

3 — Eksiltme 18. 1. 939 çarşamba günü saat 11 dedir.

4 — Muhammen bedel 1307 lira olup muvakkat teminat miktarı 97 lira 25 kuruştur.

5 — Şartname ve listeler Ankara'da müesseseden İstanbul'da İstanbul sıhat müdürlüğünden parasız temin edilir. (5323) 9612

Hava Kurumu

Kontrplâk alınacak

Türkkuşu Genel Direktörlüğünden:

Fennî şartnamesi mucibince ceman 450 M2 (Hydrodiagonal) kontrplak tahtası açık eksiltme ile satın alınacaktır.

Muhammen bedeli cif Ankara 2.000.— lira, ilk teminatı 150.— liradır.

Eksiltme 16-1-1939 pazartesi günü saat 15 de Türkkuşu Levazım Müdürlüğünde yapılacaktır. Şartnamesi parasız verilir.

İsteklilerin muayyen gün ve saatte vesaik ve teminatlariyle beraber hazır bulunmaları. 17

Ankara Belediyesi

Merdiven saire yaptırılacak

Ankara Belediyesinden:

1 — Hacettepe'de yaptırılan merdivenlerin kenarlarına duvar ve küpeşte imâline ve merdivenlerin tevsii pazarlıkla yaptırılmak üzere bir hafta müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muhammen bedeli (810,40) liradır.

3 — Muvakkat teminatı (61) liradır.

4 — Keşifnamesini görmek istiyenlerin her gün yazı işleri kalemine ve ihale günü 13-1-939 cuma günü saat on buçukta yapılacağından isteklilerin Belediye encümenine müracaatları. (37) 10066

İcra ve İflâs

Keskin İcra Memurluğundan:

Keskin muhasebei hususîye dairesine 8435 lira 85 kuruşa borçlu Keskinde eski tahsildar Hüseyin Gürünün gayri menkulünün satışı mukarrer Keskin Ankara caddesi, Tapunun 8 sayısında ve tapunun 9 sayısında kayıtlı han ve kahve 13 odadan ibaret han ve kahve gayrimuntazam han ve kahveye (2600 lira kıymet takdir edilen şarkan, sahibi senet garben tarik; ve 9 sayıda kayıtlı gayri muntazam ve bu hana bitişik aynı hudutla mahdut kahve ve borçlunun han ve kahvede nısıf hissede 8 sehim itibariyle iki hissesi bulunduğu ve yine takdir edilen kıymete göre (325) lira hissesine isabet eden kısım satılacaktır. Birinci artırma 4-2-939 cumartesi günü saat 12 den 16 ya kadar takdir edilen kıymetin % 75 şini tecavüz etmediği takdirde ikinci artırma 17-2-939 cumartesi günü saat 12 den 14 de kadar ihale edileceği. Müzayedeye iştirâk edeceklerin % yedi buçuk nispetinde pey akçesi vermeleri ihale tarihine kadar gayri menkulün nefsinden doğan vergi ve tanzifat ve tenviriye borçluya ait olup diğer münadi masrafları müşteriye aittir.

2004 sayılı icra ve iflâs kanununun 126 ıncı maddesine tevfikan hakları tapu senediyle olmıyan ipotekli alacaklılarla diğer alacaklıların irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde evrakı müspiteleriyle birlikte icra dairesine bildirmeleri aksi takdirde hakları tapu sicilleriyle sabit olmıyanlar satış bedeli paylaşmasından mahrum kalırlar. Arttırma şartnamesi herkesin görebilmesi için keskin hükümet binası salonuna ilsak edilmiştir. Daha fazla malûmat almak istiyenler Keskin icra dairesine müracaatları ilân olunur. 101

Kazalar

Anıt maketi münakasası

Mudanya Belediyesinden :

1 — Mudanya'da mütareke müezsi binası karşısındaki alanda yaptırılması mukarrer anıtın maketi müsabakaya konulmuştur.

2 — Müsabaka 1 şubat 939 tarihinde nihayet bulacaktır.

3 — Anıt için tahsis olunan bedel 36000 liradır.

4 — Müsabakaya iştirâk edecek heykeltraşlardan (100 zer lira çamur parası hariç) birinciye 500 lira ikinciye 300 lira üçüncüye 200 lira mükâfat verilecektir.

5 — Bu işe ait evrak, fotoğraf ve plânları görmek ve fazla malûmat almak istiyenlerin güzel sanatlar akademisi direktörlüğüne müracaatları ilân olunur. (8786-4994) 8968

Demiryolları

Tirfon yatağı alınacak

D. D. Yolları Satın Alma Komisyonundan :

Muhammen bedeli 4 köşe maktalı olduğu takdirde 14400 yuvarlak maktalı olduğu takdirde 16200 lira olan 90.000 adet kestane ağacından mamul tirfon yatağı 17-1-939 salı günü saat 15,30 da kapalı zarf usuliyle Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 4 köşeli için 1080 yuvarlaklar için 1215 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara da malzeme dairesinden, Haydarpaşada tesellüm ve sevk şefliğinden dağıtılacaktır. (5321) 10019

Portal vinç alınacak

D. D. Yolları Satın Alma Komisyonundan :

Muhammen bedeli 70.000 lira olan 2 adet portal vinç 17. 2. 1939 cuma günü saat 15,15 de kapalı zarf usuliyle Ankara'da idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 4750 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14,15 e kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 350 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (5336) 10027

Cer müfettişleri alınacak

D. D. Yolları Umum Müdürlüğünden :

İran transit yolunda cer servisine nezaret ve cer müfettişiliği vazifesini ifa etmek üzere motör işlerinde çalışmış tamir ve bakım hususunda tecrübeli ya memleketimizde yahut yabancı bir memlekette mühendislik diploması almış veyahut motör işleri ile alâkalı bir sahada tahsil görmüş kimselerin diploma bonservislerinin şimdilik birer tasdiksiz sureti tercümeihal ve kart postal büyüklüğünde bir boy fotoğraflariyle 20-1-1939 tarihine kadar Develet demiryolları umum müdürlüğü cer reisliğine müracaatları ilân olunur. (5358) 10030

Lokomotif ve vagon verenleri alınacak

D. D. Yolları Satın Alma Komisyonundan :

Muhammen bedeli 55000 lira olan 14 adet lokomotif ve vagon verenleri 20-2-1939 pazartesi günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankara'da idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 4000 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler (275) kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (5360) 10055

Lökomotif ve vagon bandajları alınacak

D. D. Yolları Satın Alma Komisyonundan :

Muhammen bedelleri, muvakkat teminatları ve eksiltme saati aşağıda yazılı lokomotif ve vagon bandajları 17-2-1939 cuma günü kapalı zarf usulü ile Ankara'da idare binasında ayrı ayrı satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin aşağıda yazılı muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14.30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 485 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (5237)

İSMİ	Muhammen bedeli	Muvakkat teminat	Saati
1 — Lokomotif bandajı	165.204 lira	9.510,20 Lira)	15,30
2 — Vagon bandajı	96.992 „	6.099,60 „)	

10014

KARLSBAD-KARLSBAD-KARLSBAD

Bütün dünyaca tanınmış meşhur şehir !

Yüzbinlerce kişiyi her sene sinesine toplıyarak, karaciğer hastalıkları, kum, safra kesesi iltihabı ve fazla şişmanlıktan ileri gelen rahatsızlıklardan kurtaran sıhhat şehri

Acaba herkesin, her sene **Karlsbad'a** giderek Kür yapması mümkün mü? Elbette hayır! Fakat, hakikî ve tabiî **Karlsbad** maden suyundan istihsâl edilmiş **Karlsbad Tuzu** bu vazifeyi görür ve KARLSBAD'ı evinize getirmiş olur.

Her sabah evinizde, bir bardak ılık su içinde kolayca eriterek içeceğiniz dolu bir çorba kaşığı

TABİÎ KARLSBAD TUZU

Sizi Bir Çok Rahatsızlıklardan kurtaracaktır

Ağzınızdaki acılığı, dilinizdeki pası ve midenizin bozukluğundan mütevellit nefes kokusunu derhal giderir.

Karışık ve nasıl yapıldığı belli olmıyan bayat çocuk gıdalarile yavrunuzun sıhhatini tehlikeye koyarsınız

Allahın yarattığı gibi saf ve tabiî hububattan yapılmış

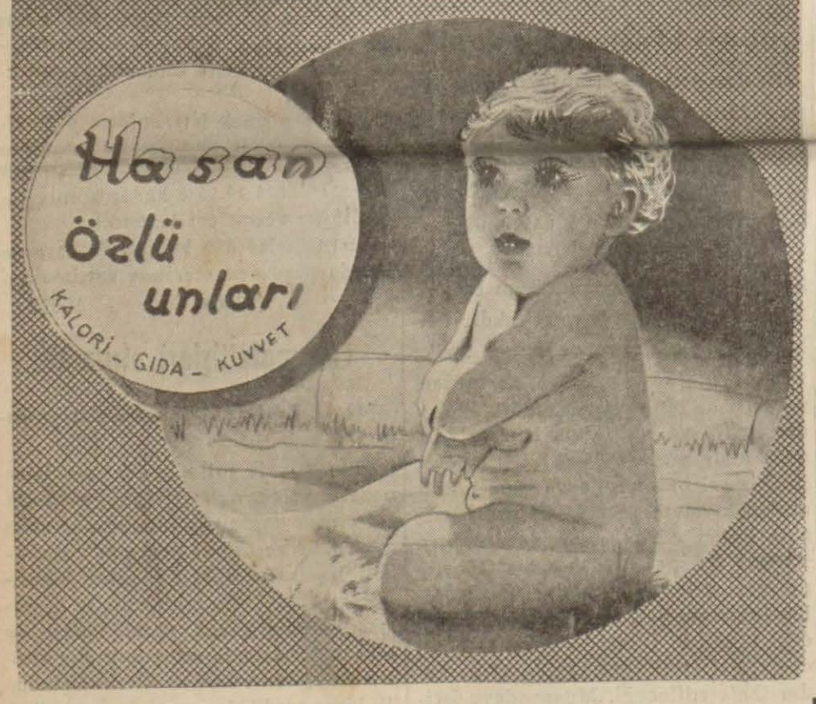

HASAN ÖZLÜ UNLARINI

Çocuklarınıza yediriniz. En yüksek evsafa malik olan bu özlü unu

Dünyada mevcut çocuk gıdalarının en mükemmelidir.

Pirinç, Yulaf, Mercimek, Buğday, İrmik, Patates, Mısır, Türlü, Bezelya, Badem, Çavdar özü unlarını çocuklarınıza yediriniz. 7010

Malatya bez ve iplik fabrikası T. A. Şirketinden :

Şirketimiz Adana fabrikası mamulâtı

Kaput bezi fiatları:

Cinsi	Tip No.	Genişlik s.	Beher top m.	Beher top
Çifçi Bezi	2	90	36	729
Adana	5	90	36	728

20 Toptan aşağı siparişlere % 2 zam yapılır. 75

En Büyüğü **35** liraya satılan portatif Hesap makinası

Addiator dır.

Türkiye vekili Nurettin Otan
Posta kutusu 75 Ankara Telefon: 3807 97

BAŞ, DİŞ, NEZLE, ROMATİZMA NEVRALJİ ve

kırıklığa dikkat ediniz

Bu ilk tehlike alâmetini görür görmez derhal

NEVROZİN

Almak lâzımdır

NEVROZİN soğuk algınlığının fena akibetler doğurmasına mâni olmakla beraber bütün istirapları da dindirir. İcabında günde 3 kaşe alınabilir. İsmine dikkat, taklitlerinden sakınınız ve NEVROZİN yerine başka bir marka verirlerse şiddetle reddediniz. 8984

DİKKAT

Hıfzı mağazası

Şeriki bulunduğum Zaman Manifatura Mağazasından ayrıldım. Adliye karşısında 38 No. da yeni tesis ettiğim ve bu günden itibaren açtığım mağazada yünlü ipekli ve pamuklu en yeni çeşitleri her yerden ucuzdur. Sayın müşterilerime bildiririm. 93

ULUS — 19. uncu yıl. — No: 6265
İmtiyaz sahibi
Nurettin Kâmil SUNER
Umumî Neşriyatı İdare Eden Yazı İşleri Müdürü
Mümtaz Faik FENİK
ULUS Basımevi ANKARA
Matbaa Müdürü: Ali Rıza BASKAN

Cebeci hastanesi

Cilt, saç, zührevî hastalıkları mütehassısı

Dr. Kemal Arıcan

Berlin kliniğinden mezun Belediye sırası Emek Apt. (3-7) e kadar 9492

SÜMER BANK

Birleşik Pamuk İpliği ve Dokuma Fabrikaları Müessesesinden :

Pamuk ipliği satışı

Kayseri Bez Fabrikası malı	12	No	Paketi	415	kuruş
	16	„	„	480	„
Nazilli Basma Fabrikası malı	24	„	„	580	„
10 balyalık siparişler için			„	575	„
15 „ „ „			„	570	„
25 „ „ „			„	565	„
50 „ „ „			„	560	„

Fiatlarla fabrikada teslim şartile satılmaktadır. İplik müstehliklerinin yukarda yazılı fabrikalara gönderecekleri bedelleri mukabilinde ihtiyaçları nispetinde iplik siparişi verecekleri ve 24 numaradan ince ve muhtelif maksatlara yarıyabilecek pamuk ipliği müstehliklerinin de ihtiyaçlarını gene aynı şartlarla yalnız Ereğli fabrikasına sipariş edebilecekleri ilân olunur. 7000

TÜRK HAVA KURUMU

26 cı - Tertip

BÜYÜK PİYANGOSU

Üçüncü keşide 11 Sonkânun 939 dadır

Büyük ikramiye 50.000 liradır.

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

Yeni tertipten bir bilet alarak iştirâk etmeyi ihmal etmeyiniz. Siz de piyangonun mesut ve bahtiyarları arasına girmiş olursunuz...

SİNEMALAR

Yeni

BU GECE 21 DE
İKİ AÇIK GÖZ
Baş Rollerde
Fernandel — Elvir Popesco
Baştan başa zevk, ve kahkaha filmi

GÜNDÜZ MATİNERİNDE
YARALI KARTAL
Baş Rollerde
Clark Gable — Myrna Loy
Spencer Tracy

SEANSLAR
14.45 — 16.45 — 18.45 — Gece 21 de

Halk

BU GÜN BU GECE
938 939 Sinema mevsiminin en muazzam sergüzeşt filmlerinden biri
ZORO KAMÇILI ADAM
2 devre 26 kısım tekmili birden Filmin uzunluğu dolayısiyle seanslar :
Gündüz: 15 - 18 Gece : 21 de

Ucuz halk matinesi 12.15 de
ÇELİK KALE

Sus

BU GÜN BU GECE
Büyük bir muvaffakiytle devam eden
KIR ÇİÇEĞİ
Baş Rolde
Sinema âleminin en küçük fakat en muvaffak sevimli yıldızı
SHİRLEY TEMPLE
Eğlenceli olduğu kadar aynı zamanda hissî bir eser
İlâveten: En son EKLER JURNAL
Seanslar:
14 - 16 - 18 - Gece: 20,30 da